s·a·f

SFINX

nr. 3/1991

FRANCIS FLAGG

ROBERT BLOCH

RÉMI MAURE

M. CRICHTON

știința anticipație ficțiune

SFINX

3/1991

■ CUPRINS :

AVANT-POSTE	■ MAŞINA TIMPULUI - R. Svoreni	1
	■ SPAŢIU ŞI TIMP - M. Crichton	6
	■ TREI MILENII DE ASTROFIZICĂ - C. Bobeică	9
AMAZING STORIES	■ ORAŞELE DIN ARDATHIA ●/●● F. Flagg	15
		42
DIMENSIUNEA 'F'	■ ÎNCĂPĂŢÎNAREA - R. Bloch	50
INTERFERENŢE	■ AVENTURA NAVELOR ÎNTERSTELARE - R. Maure	60

● MAGAZIN S.A.F. realizat de grupul DOMINO cu sprijinul FUNDAŢIEI PENTRU TINERET - DÎMBOVIŢA • Tîrgovişte

● COLECTIV DE REDACŢIE
Nicolae Constantinescu
Constantin Dumitru
Cristian Bobeică
● PREZENTARE GRAFICĂ
Andrei Scărlătescu

Redacţia • Aleea Trandafirilor, Bl.7 sc.B ap.16, Tîrgovişte 0200

Mașina timpului

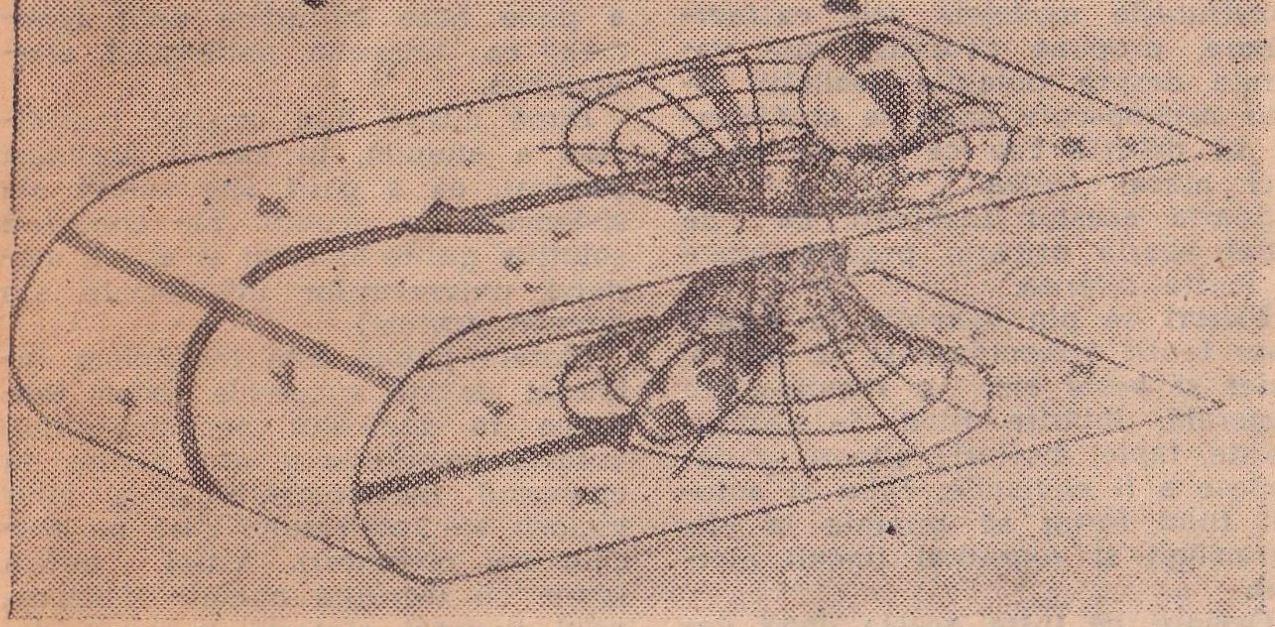

Una din temele predilecte ale literaturii SF a fost și rămîne călătoria în timp. Posibilitatea de a călători în trecut sau în viitor a exercitat întotdeauna o adevărată fascinație asupra autorilor genului, făcîndu-i să conteste legea ireversibilității timpului și să inventeze mijloacele de a se sustrage determinismului istoric. Nu vom insista aici asupra artificiilor prin care bariera timpului a fost înlăturată pentru că ele sînt binecunoscute de SFani.

Încă din 1895, H.G. Wells acredita în romanul „Mașina timpului" un punct de vedere științific vis à vis de tema în discuție. Revoluția produsă în gîndirea umană de Albert Einstein, creatorul Teoriei Relativității, a dat un nou imbold speculațiilor științifice pe această temă.

În acest context, supunem atenției cititorilor noștri un articol publicat de revista „Nauka i jizni", semnat de R. Svoreni, în care se afirmă, nici mai mult nici mai puțin, că : SE PROIECTEAZA MAȘINA TIMPULUI.

O problemă fundamentală a fizicii teoretice o constituie construirea universului.

Din materia ușoară a ecuațiilor matematice, fizicianul teoretician construiește modelele sale extraordinare, propune propriile sale variante despre detaliile realității fizice necunoscute nouă se străduiește să descrie cea ce nu se poate nici măcar vedea.

Soarta acestor încercări, ca de altfel soarta oricărui proiect, poate fi foarte diferită.

Uneori se pot dezvolta în cadrul unor teorii armonioase și să capete, chiar și peste ani, o recunoaștere generală, întărite fiind de experimente, fapte, martori; alteori se dovedesc a fi neviabile, chiar și autorul fiind forțat să renunțe la ele, dezamăgit și regretînd timpul pierdut.

Desigur că între aceste două variante principale există și alte posibilități. Se întîmplă de exemplu ca autorul să susțină în continuare o teorie respinsă deja de colegii de breaslă, neascultînd de argumentele critice.

După cum adeseori, creatorul vreunui tablou teoretic își face publică construcția cu o singură dorință — să afle adevărul; el este pregătit să primească criticile și, dacă sînt întemeiate, să își modifice ideile.

Se amintește în acest sens exemplul unui cunoscut astrofizician care, în cadrul unuia dintre cele mai prestigioase seminarii de fizică teoretică ținute la Moscova a anunțat că a găsit rezolvarea pentru cîteva sisteme clasice de ecuații, care oferă posibilitatea existenței unei mulțimi de lumi total independente ce nu se pot observa una pe cealaltă și care se interesectează în spațiu. Cîteva transformări matematice au schițat chiar și căile de transfer dintr-o astfel de lume în alta.

Acest model teoretic a fost întîmpinat de „profesioniști" cu destulă liniște însă a generat o explozie de entuziasm în rîndurile publicului participant la seminar, mai ales a celor care nutresc speranța de a pune baze științifice unor fenomene ca: telepatia, poltergeist, clarviziunea.

După cîteva luni, același teoretician a anunțat, în cadrul aceluiași seminar, că a găsit alte soluții ale sistemului de ecuații. Ele contrazic soluțiile găsite anterior și astfel, modelul universurilor intersectate s-a dovedit neviabil.

Marele public este insuficient informat despre succesele fizicii teoretice în domeniul necunoscutului, aceasta înscriindu-se din păcate, în contextul necunoașterii și a altor victorii ale intelectului care ne deschid noi orizonturi. Astfel, putem spune cu ușurință numele interpretului vreunui cîntecel la modă dar cîți pot să-i numească la fel de ușor pe cei trei giganți ai fizicii care au creat fundamentele electronicii moderne a semiconductorilor, legată de computere, videocasetofoane și ceasuri electronice care deja se vînd la kilogram.

Atenția marelui public, cel mai adesea este atrasă numai de partea exotică a științei, de ceea ce este enigmatic, fantastic, împotriva evidenței.

Cîndva, teoreticieni ai psihologiei vor purcede desigur la analizarea acestei nedreptăți globale, și poate, spre ilustrarere vor lua ipoteza prezentată în rîndurile ce urmează care sîntem siguri, nu va lăsa indiferenți pe cei care îndrăgesc proiectele și prognozele extraordinare, așa cum este cazul cu noul model al mașinii timpului.

Una din ideile fundamentale ale fizicii reieșite din Teoria Relativității Generalizate (TRG) este curbura continuumului spațiotemporal. Această evidențiere a legăturilor

deosebite dintre spațiu, timp și gravitație se aseamănă, dintr-un anumit punct de vedere, cu curbura suprafeței Pămîntului. (Unui observator situat pe Pămînt acesta i se pare plat și numai printr-un efort intelectual se poate ajunge la imaginea de sferă).

Desigur, este greu de vizualizat curbura spațiului tridimensional, cu atît mai mult a celui cvadridimensional (luînd în considerare și timpul). În această chestiune, principalul suport îl constituie faptele experimentale cunoscute.

Printre altele s-a stabilit deja (aceasta constituindu-se și într-o confirmare importantă a TRG) că lumina stelelor, trecînd pe lîngă masa uriașă a Soarelui, se abate și își micșorează ușor viteza. Aceasta dovedind curbura continuumului spațiotemporal de către cîmpul gravitațional — în cazul dat cel aparținînd astrului nostru diurn.

Cosmosul, umplut de masa stelelor, de particule și radiații poate avea o curbură destul de pronunțată. Și ne putem imagina un tunel spațio-temporal (wormhole) care, pe o cale relativ scurtă, unește direct lumi situate la distanțe mari pe suprafața curburii spațiotimpului.

Cuvîntul „wormhole" („gaură de vierme") a apărut prin analogia cu un măr care poate fi traversat mai rapid printr-un tunel săpat de un vierme, decît pe suprafață.

Această noțiune constituie o adevărată comoară pentru scriitorii de SF. Eroilor nu le mai sînt necesare pentru călătoriilor intergalatice zboruri de milioane de ani, cu viteza luminii (dimensiunea Galaxiei noastre — 100.000 de ani lumină, distanța pînă la galaxiile învecinate — cîteva milioane de ani lumină iar pînă la marginea Universului — cîteva miliarde de ani lumină).

De acum ei se pot cufunda în „wormhole" și „tăia" drumul curb uriaș, urmînd ca după (se pare) numai cîteva ceasuri să apară într-o lume siderală inaccesibilă altfel pentru om.

Deja de cîteva decenii teoreticienii studiază „wormholes" (denumite cîndva și „găuri de cîrtiță") încercînd să lege de realitate acest produs al TRG despre care se presupune că ar avea destule puncte comune cu un alt „copil" extraordinar al TRG — blackholes (găurile negre).

Pentru început tabloul nu se prezenta din cale afară de optimist. Mai întîi era cu totul neclar cum poate apărea o astfel de „wormhole" — teoria neputînd explica mecanismul nașterii acesteia.

Părțile „găurii de vierme" au primit denumiri anatomice: fiecare din intrările ei avînd forma unei pîlnii au fost denumite „guri", iar canalul de reunire al acestora „gîtlej".

Astfel, din cîteva considerații teoretice reiese că gaura de vierme nu poate apare din nimic, că nu se poate justifica reunirea instantanee prin intermediul „gîtlejului" a celor două „guri" care se transformă astfel în două găuri negre.

Într-un cuvînt, încercările de constituire a găurilor de vierme le-au demonstrat neviabilitatea și astfel interesul pentru acest captivant tunel cosmic a scăzut destul de rapid.

Dar iată că, acum cîțiva ani, cunoscutul astrofizician Kuip Thor a luat din nou în considerație modelul susmenționat. El a propus o serie de construcții teoretice pe care, probabil, inginerii mileniului viitor le vor denumi istorice.

Mai întîi de toate s-a demonstrat că se poate proteja acest wormhole de distrugerea imediată dacă i se consolidează pereții cu un așa numit „material exotic"; denumire destul de vagă deoarece „căptușeala" propusă va trebui menținută la o presiune de miliarde de miliarde de atmosfere și probabil va avea

anumite proprietăți care încă nu au loc în fizică (cum ar fi masa negativă).

K. Thor s-a ocupat de „găurile de vierme" la rugămintea prietenului său, Carl Sagan, care a dorit să descrie un tunel cosmic în romanul SF „Contact". De aceea, în considerațiile sale teoretice se află chiar și cîteva aprofundări ale particularităților inginerești ale transportului prin „wormhole".

De exemplu, pentru a o face aptă pentru deplasarea cosmonauților, în gaură se instalează un tub de vid.

S-a propus și o altă soluție: să se execute „gaura de vierme" dintr-un „material exotic" care să nu interacționeze reciproc cu substanțele obișnuite. În această eventualitate, cosmonauții ar putea să treacă prin substanța exotică ultradensă, practic, fără să o simtă.

Studiind problema „găurilor de vierme", Kuip Thor a încercat să aplice la ele una din ideile (să nu uităm că este vorba, deocamdată, doar de concepte pur teoretice) examinate mai devreme cu privire la „black holes", și anume călătoria în timp, mai concret transferul în trecut.

Propunerea de „mașină a timpului este ilustrată în figurile numerotate de la 1 la 4.

Operațiunea începe la amiază (ora 12) pe o gaură de vierme pentru care de la o „gură" la cealaltă se poate ajunge, prin zbor cosmic „de suprafață" într-o oră (fig. 1). Una dintre „guri" este accelerată instantaneu pînă la o viteză apropiată de viteza luminii și menținută în această stare circa o oră (fig. 2).

Viteza uriașă conduce la o puternică încetinire a scurgerii timpului în interiorul „găurii de vierme". Dacă nava cosmică intră în gura aflată în mișcare (A), ea poate trece repede prin gaura de vierme (B) și iasă din cealaltă gură (C) și, după un zbor „de suprafață" de circa o oră, să ajungă în punctul de plecare. Nava ajunge aici imediat după plecarea în cursă (D), dînd posibilitatea cosmonautului să-și fluture singur batista la plecare!

Se poate ajunge departe în trecut printr-o asemenea metodă? Aceasta depinde de viteza pînă la care se poate accelera „gura" de acces precum și de durata de timp în care este menținută în această stare. De exemplu, pentru o călătorie în trecut de o mie de ani trebuie ca în prealabil „gura" să fie făcută să se miște timp de ceva mai mult de o mie de ani cu o viteză foarte apropiată de viteza luminii.

În desenul care reprezintă simplificat transferul navei cosmice înapoi în timp, există nu puține amănunte interesante care pot strica buna dispoziție chiar și celor mai înverșunați adepți ai călătoriilor în timp.

În primul rînd nu există nici o garanție că se exclude încălcarea principiului cauzalității, principiu care stă neclintit în fața oricărui vehicul de călătorie în trecut. Cosmonautul ar putea, de exemplu, să revină la locul startului și să se autoîmpiedice să plece în cursă. Unul dintre vicleșugurile care pot eluda această situație neplăcută îl constituie „varianta biliard" a interacțiunii cauză-efect. Bila de biliard, deplasînduse prin „gaura de vierme" în trecut, nu este exclus să se lovească pe sine însuși, însă numai atît cît să alunece imediat în urma sa.

Să recunoaștem că un astfel de lanț logic, care unui teoretician i se pare întrutotul natural, pe un om obișnuit poate să îl aducă într-o stare adînc depresivă.

Traducere și adaptare:
C. DUMITRU

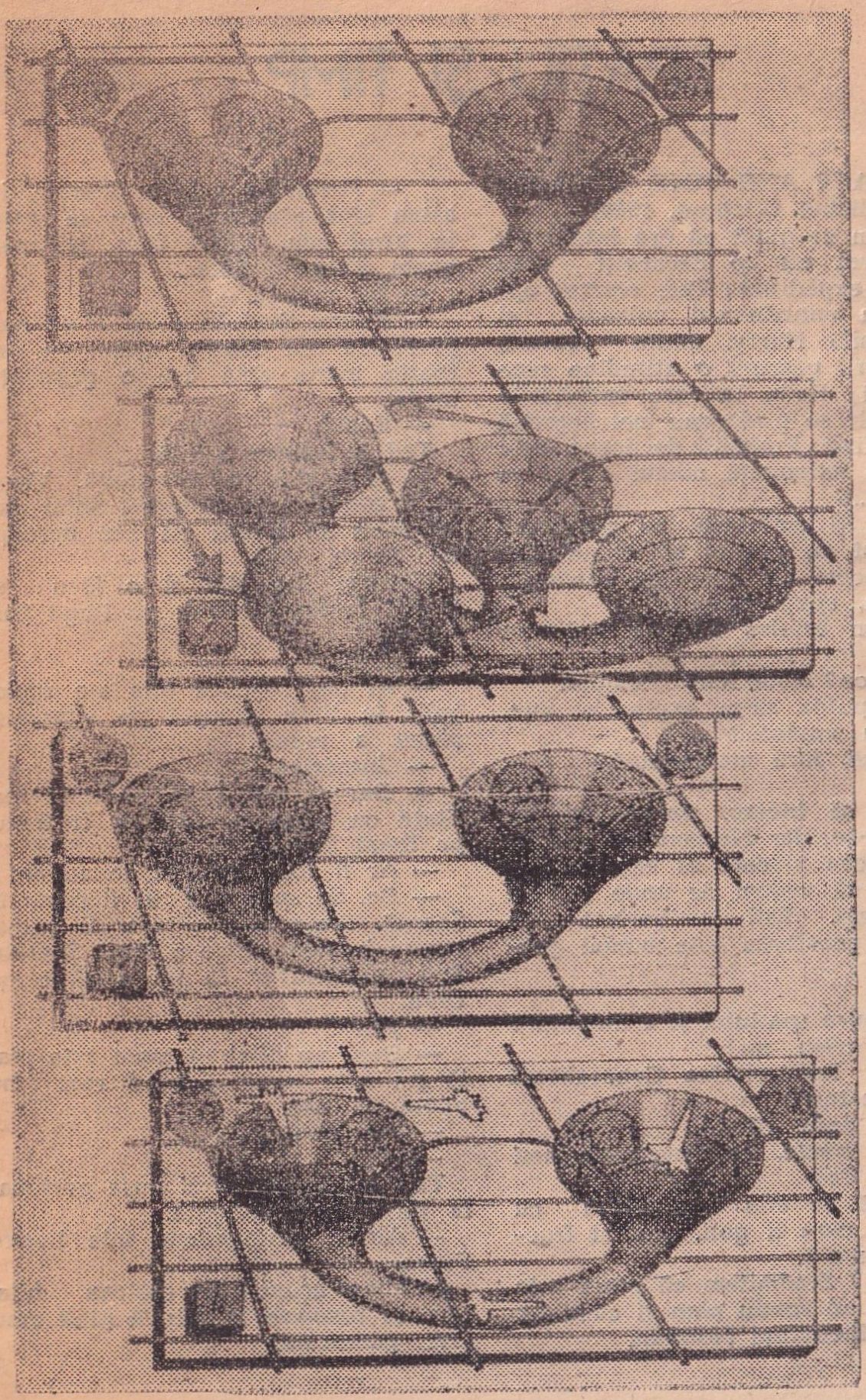

SPAŢIU ŞI TIMP

(cap. SPACE AND TIME, „SPHERE", Michel Crichton, 1988)

Norman se gîndi că era interesant de oservat cît de deosebiţi erau membrii expediţiei: Ted, eternul optimst, cu entuziasmul vulcanic al unui copil; Harry, minte tăioasă, ochi ageri, păsrînd o atitudine rece şi critică; Beth, la care solicitările emoţionale se traduceau mai degrabă în plan fizic. Probabil de aceea, deşi toţi erau extenuaţi, numai ea putea dormi (...)

—Ted, îţi aminteşti, pe astronavă ai afirmat că spaţiul şi timpul sînt două aspecte ale aceluiaşi concept.

— Da, spaţio-timpul.

— N-am înţeles niciodată chestia asta.

— De ce? Este foarte simplu.

— Ai putea să-m explici şi mie, numai în cuvinte?

— Adică, fără matematică?

— Da!

— Păi, să încerc, spuse Ted încruntîndu-se, dar Norman ştia că de fapt îi făcea plăcere să explice.

— OK, să vedem de unde trebuie să începem. Eşti familiarizat cu ideea că gravitaţia este numai geometrie?

— Nu.

— Curbura spaţiului şi a timpului?

— Nu cred, nu!

— Uf! Relativitatea Generalizată a lui Einsten?

— Îmi pare rău!

— Nu-i nimic, ne descurcăm noi! zonchise Ted.

Pe masă se afla un castron cu fructe, pe care îl goli, punînd fructele pe masă.

— Buun! S-admitem că masa asta e spaţiul; un spaţiu plan şi cuminte.

— OK, încuviinţă Norman.

— Portocala asta e Soarele, iar astea sînt planetele, care se mişcă în jurul său. Altfel spus, pe masă avem Sistemul Solar.

— În regulă.

— Acum, Soarele — şi arată spre portocala din centrul mesei — este foarte mare, deci are o gravitaţie mare.

— Exact.

Ted îi întinse o bilă.

— Asta este o astronavă. Vreau să o trimiţi prin Sistemul Solar astfel încît să treacă cît mai aproape de Soare, da?

Norman luă bila şi o făcu să treacă rostogolindu-se pe lîngă portocală.

— Aşa...

— Ai observat că bila s-a rostogolit în linie dreaptă pe suprafaţa plană a mesei.

— Întocmai.

— Dar ce s-ar fi întîmplat în realitate cu nava ta dacă ar fi trecut pe lîngă Soare?

— Ar fi fost aspirată de acesta.

— Da. Se spune că „ar fi căzut în Soare". Traiectoria ei s-ar fi curbat înspre interior şi ar fi lovit Soarele. Dar „astronava" ta nu a păţit aşa ceva.

— Nu.

— Deci am aflat că masa asta plată nu este bună. Spaţiul real nu poate fi aşa.

— Nu poate?

— Nu.

Ted luă castronul şi puse portocala pe fundul acestuia.

— Acum, rostogoleşte bila înspre Soare.

Norman aruncă în castron bila, care se rosogoli în spirală pînă cînd lovi portocala.

— O.K., spuse Ted. Racheta loveşte Soarele, ca în realitate.

— Da, dar dacă i-aş fi imprimat o viteză suficientă, ar fi trecut de portocală şi ar fi putut trece chiar şi de marginea diametral opusă a castronului.

— Corect. Şi asta e ca în realitate. Dacă nava ar avea viteza necesară ar scăpa din cîmpul gravitaţional al Soarelui.

— Aşa...

— Deci am demonstrat că o astronavă care trece pe lîngă Soare se comportă ca şi cum ar fi intrat într-o regiune curbă a spaţiului din jurul său. În vecinătatea Soarelui, spaţiul este curbat ca acest castron.

— Perfect...

— Iar dacă bila ta ar avea o anumită viteză, n-ar mai ieşi din castron ci s-ar învîrti la nesfîrşit pe marginea vasului. Este ceea ce fac planetele în mişcarea lor continuă pe orbite.

Puse din nou portocala pe masă.

— În realitate este ca şi cum masa aceasta ar fi din cauciuc iar planetele ar provoca nişte adînciturî în ea. Aşa arată spaţiul adevărat, curbat, iar curbura sa se modifică proporţional cu gravitaţia.

— Da...

— Aşadar, putem spune că gravitaţia nu este altceva decît o curbură a spaţiului. Pămîntul are gravitaţie deoarece Pămîntul provoacă curbura spaţiului din jurul său.

— Înţeleg.

— Numai că nu e aşa de simplu.

Norman oftă:

— Nici nu-mi imaginam c-ar fi simplu.

— Deci, continuă Ted, cînd ai rostogolit bila în castron ai observat că aceasta nu numai că s-a deplasat în spirală spre fund, dar totodată s-a mişcat mai repede, aşa e?

— Da.

— Cînd un obiect îşi măreşte viteza, timpul măsurat pe acel obiectmult şi durata deplasării s-ar mări. se scurge mai lent. Einstein a demonstrat asta pe la începutul secolului. Asta înseamnă că te poţi gîndi la curbura spaţiului ca reprezentînd totodată şi o curbură a timpului. Cu cît curbura castronului e mai accentuată, timpul se scurge mai lennt (...)

Ted ridică de pe masă castronul.

— Acum, dacă prelucrezi totul matematic, vei afla că acest castron nu este nici spaţiu, nici timp, ci o combinaţie denumită spaţiu-timp.

Acest castron este spaţio-timp iar obiectele care se mişcă în el se mişcă în spaţio-timp. În mod curent nu astfel este înţeleasă mişcarea dar aşa se întîmplă în realitate.

— Chiar aşa?

— Desigur. Să luăm, de pildă, base-ball-ul. Cunoşti jocul ăsta?

— Da, răspunse Norman.

— Perfect. Să presupunem că jucătorul la bătaie trimite o minge către mijlocaş. Mingea se deplasează aproape rectiliniu, într-un interval de, să zicem, o jumătate de secundă.

— Aşa.

— Acum să presupunem că mingea este trimisă pe o traiectorie lobată. De data aceasta mingea se înalţă mult în aer şi-i vor trebui 6 secunde pînă cînd va fi prinsă de mijlocaş.

— Okay.

— Pentru noi, cele două traiectorii arată diferit. Dar în spaţio-timp mingea se mişcă identic în ambele cazuri.

— Nu se poate!

— Ba da. Şi, într-un fel, deja ştii asta. Să zicem că ţi-aş cere să trimiţi un lob către mijlocaş, dar mingea să ajungă nu în şase secunde ci într-o jumătate de secundă.

— Ar fi imposibil.

— De ce? N-ar trebui decît să loveşti mingea mai tare.

— Păi aşa s-ar înălţa şi mai

— Așa este; atunci trimite o minge directă care să facă 6 secunde pînă ajunge la mijloceaș.

— Nu pot să fac nici asta.

— Corect, spuse Ted. Deci tu spui că nu poți să faci cu mingea tot ce-ți trece prin cap. Că există o relație fixă care guvernează traiectoria mingii în spațiu și timp.

— Sigur, deoarece Pămîntul are gravitație.

— Da, și deja am admis că gravitația este o curbură a spațio-timpului, ca și curbura acestui castron. Orice minge de pe Pămînt se deplasează pe aceeași curbură a spațio-timpului, așa cum această bilă se mișcă în castron. Privește!

Ted puse portocala în castron

— Asta e Pămîntul.

Apoi puse două degete pe părți diametral-opuse ale portocalei.

— Aștia sînt cei doi jucători. Acum, rostogolind bila de la un deget la altul vei afla că trebuie să te deplasezi pe curbura castronului. Și asta indiferent dacă trimiți bila ușor și ea se va învîrti în apropierea portocalei, sau dacă îi imprimi un impuls mai mare și ea se va deplasa mai sus pe peretele castronului, înainte de a cădea din nou pe marginea opusă. Dar nu poți determina această bilă să facă tot ce vrei pentru că mișcarea ei este ghidată de peretele castronului. Iar mingea ta de base-ball chiar asta face: se mișcă într-un spațio-timp curbat.

—Oarecum am înțeles, admise Norman. Dar ce-are-a face asta cu călătoria în timp?

Ei bine, noi trăim cu impresia că, cîmpul gravitațional al Pămîntului este puternic — ne doare cînd cădem — dar în realitate, este foarte slab: e ca și inexistent. În consecință, spațio-timpul din jurul Pămîntului nu este prea deformat. În jurul Soarelui însă, este mult mai curbat. Iar în alte zone din Univers — cum sînt așa numitele black-holes — spațio-timpul este atît de deformat încît se produc tot felul de distorsiuni temporale, făcînd posibilă astfel și călătoria în timp.

Traducere și adaptarea
Constantin DUMITRU

trei milenii de astrofizică

Interferența repetată a unei civilizații cosmice avansate cu cea terestră, cîndva, în epocile trecute, a depășit cadrul unor simple speculații. A devenit o ipoteză. Și încă una foarte puternică!

Texte canonice și apocrife, mituri sau epopei, din mai toate culturile lumii, povestesc despre experiențe umane, întîmplări sau acte inițiatice deosebite. Numitorul lor comun: intervenția pasageră a unor ființe din alte lumi. Veniți de undeva din spațiu — nu se știe de unde — mesagerii astrali au plecat de fiecare dată cu promisiunea că vor reveni! Și, aspectul cel mai important, au lăsat aproape întotdeauna printre acei care au putut înțelege intențiile lor civilizatoare un sumum deosebit de cunoștințe. Cele mai multe nu au rezistat timpului. Totuși, există suficiente dovezi din care să ne putem da seama astăzi — atît cît reușim — de evenimente extraordinare petrecute în urmă cu milenii.

În sprijinul ipotezei paleoastronautice, vom încerca de această dată să aducem în atenția cititorilor noștri cîteva fragmente din două texte precreștine, ambele atribuite profetului biblic, Enoch. Aflate în circulație sub două forme similare, respectiv, „Cartea lui Enoch" (apocrif etiopian) și „Cartea tainelor lui Enoch" (apocrif slavon), ele vorbesc despre același lucru, și au, cu siguranță, o sursă comună. Motivul excluderii lor dintre textele sfinte ale Vechiului Testament a rămas necunoscut. Necunoscută este și epoca în care s-a luat o asemenea hotărîre. Dar, ca punct de reper, se poate considera că renunțarea la

„cărțile lui Enoch" a fost pusă sub semnul definitivului între secolele al VII-lea și al IX-lea e.n., odată cu studiile tîrzii ale teografilor masoreți. Și pe nedrept, privind lucrurile retrospectiv.

*

Enoch a fost un favorizat al soartei. Citat adesea, atît de Vechiul Testament cît și de Coran, este considerat în tradiția ebraică, drept primul învățat, și deopotrivă, părintele astrologiei.

Astăzi, la o distanță în timp de cîteva milenii, persoana lui a căpătat o nouă dimensiune. Și aceasta datorită ipotezei paleoastronautice care îl reclamă asiduu în postura de privilegiat al paleocontactului cosmic. Și nu întîmplător, se pare. Pentru că, prin forța împrejurărilor, profetul a trebuit să facă la un moment dat un oficiu ieșit din comun și în același timp deosebit de dificil: reconcilierea a două grupuri ale unei aceleiași expediții cosmice!

Nu ne propunem să reluăm expunerea intrigii aparte în urma căreia Enoch, la bordul unei astronave, va întreprinde o călătorie prin Sistemul Solar. Ea a fost prezentată și argumentată excelent în lucrarea lui V. Kernbach (1) și E. von Däniken. Ne propunem altceva: reconsiderarea într-o manieră aparte a unor pasaje din Cărțile lui Enoch; mai precis a zborului său prin Sistemul Solar pe de o parte, și relevarea conținutului științific deosebit al unui pasaj care nu a mai fost abordat decît pasager, de către E. von Däniken (2) pe de alta. De ce?

...pentru faptul că experiența lui Enoch a devansat cu cîteva milenii cronologia acceptată a ieșirii omului în spațiu și credem că merită să se știe acest lucru;

...pentru că în volajul său astral profetul a căpătat cunoștințe extraordinare ce rivalizează discret cu cele obținute de noi în ultimele decenii;

...și, în sfîrșit, pentru că, orice s-ar spune, ceea ce pînă în zilele noastre a fost etichetat drept „viziunile lui Enoch", nu are nimic de-a face cu cadrul fantastic al unei simple viziuni, ci cu o realitate trăită, cît se poate de concretă.

Experiența lui Enoch nu a fost singulară. Rămînînd în cadrul textelor sfinte creștine, însuși Vechiul Testament vorbește despre întîmplări oarecum similare, cel puțin în cazul profeților Ezechiel, Elie și Isaiia, în care tema comună este ascensiunea spre spațiile siderale. Remarcabil este faptul că există confirmări independente — deși indirecte — ale acestor mărturii. Astfel, unele dintre Manuscrisele de la Marea Moartă — descoperite acum patru decenii și a căror autenticitate este în afară de orice dubiu — afirmă deschis că:

„...(atunci) AU VENIT OAMENI DIN CER ȘI ALȚI OAMENI AU FOST RIDICATI DE PE PĂMÎNT ȘI DUȘI ÎN CER..."

Cum anume și mai ales ce au văzut în zborul lor, vom încerca să ne facem o idee, din spusele profetului Enoch. Dotat cu un spirit de observație deosebit, el va puncta succesiv și foarte clar, toate elementele care îi vor atrage atenția prin ineditul lor și al situației.

*

Deși cunoștea scopul călătoriei sale, plecarea a fost marcată puternic pe plan emoțional, în primul rînd de incertitudinea asupra viitorului miediat:

„...(EI) M-AU LUAT (...) NU ȘTIU ÎNCOTRO MĂ DUC, NICI CE MĂ AȘTEAPTĂ (...) ȘI MINUNE: NOURII ÎNCEPURĂ A SE MIȘCA. ȘI IARĂȘI ÎNĂLȚÎNDU-MĂ MAI SUS

VĂZUT-AM VĂZDUHUL, IAR MAI SUS AM VĂZUT ETERUL, ŞI (EI) M-AU DUS ÎN CERUL CEL DINTÎI..." (apocriful slavon).

Dar lucrul cel mai interesant — credem noi — nu mai este aici plecarea în spaţiu la bordul unei astronave, cît lipsa unui amănunt inerent zborului spaţial în primele lui faze: suprasarcina. Profetul nu face nici o remarcă în acest sens deci, cel mai probabil, nu a trăit efectul respectiv! O primă confirmare a acestei idei — care va avea o semnificaţie deosebită în contextul întregului zbor — o oferă contraexemplul călătoriei spaţiale similare a profetului Ezechiel. Acesta a remarcat perfect starea fizică neplăcută — trăită dealtfel de toţi cosmonauţii, stare care însoţeşte ascensiunea prin atmosferă:

„...ŞI AM AUZIT ÎNAPOIA MEA DÎRDÎITUL UNUI CUTREMUR (..)MERGEAM AMĂRÎT ŞI MÎNIOS. ŞI MÎNA (LUI) APĂSA TARE PESTE MÎNE (..."(3).

Enoch, personaj privilegiat şi mai ales neantrenat, aflat pe deasupra la o vîrstă înaintată, trebuia să fie expus cît mai puţin efectelor fiziologice neplăcute şi periculoase ale primei etape a zborului. Se pune astfel întrebarea dacă există totuşi vreo situaţie în care suprasarcina la lansare ar putea fi limitată la minimum printr-un regim de zbor adecvat, tocmai în scopul protejării unui astronaut de ocazie cum a fost profetul... Se pare că da, deşi această soluţie nu este încă accesibilă tehnicii spaţiale moderne: varianta zborului spiral prin atmosferă. În acest caz, lansarea nu s-ar mai face după normala la suprafaţa terestră (similar lansărilor actuale) ci, aproape tangent. Traiectoria ar fi o spirală deschisă pînă dincolo de limitele atmosferei la înălţimi mari, unde se poate opta pentru înscrierea pe orbită în jurul Pămîntului, sau părăsirea vecinătăţii acestuia pe deasupra polilor. În acest caz, accelerarea se poate face lent, cu evitarea suprasarcinilor periculoase pentru echipaj. O asemenea opţiune de zbor presupune însă cel puţin două aspecte restrictive foarte puternice: pe de o parte, un grad mic de dependenţă faţă de energia folosită, iar pe de alta, o formă adecvată a vehicolului care să nu reclame stabilizarea după gradientul gravitaţional.

Altfel spus, în cazul navei lui Enoch, ne-am afla deja în faţa unui vehicol spaţial pentru care cele două impedimente ar fi neglijabile; deci un vehicol aerocosmic deosebit prin performanţe şi construcţie. Asupra ideii zborului spiral prin atmosferă se pare că o confirmare directă o oferă chiar spusele profetului:

„...DUPĂ ZILELE ACELEA (...) FUSESEM LUAT (...) ŞI DUS SPRE APUS..." (apocrif slavon), sau:

„...DE ACOLO AM MERS ÎNTR-ALT LOC, SPRE APUS, PÎNĂ LA CAPĂTUL PĂMÎNTULUI..." (apocriful etiopian) în care nu putem vedea altceva decît un zbor de tipul celui descris anterior. Astfel, absenţa remarcilor asupra efectelor suprasarcinilor — care nu ar fi scăpat observatorului fin din persoana lui Enoch — pare a fi soluţionată, cel puţin principial.

Odată ajunsă dincolo de atmosferă, nava profetului va face o primă escală, cel mai probabil la bordul unei staţii orbitale gigant satelizată în jurul Pămîntului. Enoch va descrie succesiv aspectul ei exterior, intrarea într-o cală de serviciu a navei sale (1) şi, mai apoi, pătrunderea la bordul staţiei. Experienţa trăită aici va prefigura cu cîteva milenii primele observaţii asupra Pămîntului realizate de pe orbită de cosmonauţi abia în urmă

cîteva decenii! De aici, Enoch va face la îndemnul şi cu ajutorul LOR observaţii directe asupra planetei. Este locul unde i se vor ţine adevărate lecţii de astronomie, meteorologie, geografie, fizică şi chiar teledecţie! Pentru exemplificare vom puncta pe rînd cele mai surprinzătoare observaţii şi consemnări ale acestuia:

„...M-AU DUS ÎN CER... AM VĂZUT (...) PIATRA UNGHIULARĂ A PĂMÎNTULUI, (...) GURA TUTUROR FLUVIILOR DE PE PĂMÎNT ŞI GURA GENUNII..." (apocrif slavon).

Într-adevăr! În cazul zborului orbital de joasă şi medie altitudine, este posibilă atît observarea Pămîntului dintr-o parte — imagine similară cu aspectul Lunii înainte sau după faza de Lună Nouă, („Piatra unghiulară") cît, mai ales, a unor detalii geografice impresionante prin întindere şi colorit, cum ar fi estuarul Amazonului sau Delta Nilului... Profetul va fi de asemenea impresionat puternic de aspectul grandios al cicloanelor — pe care le numeşte „nori" — şi reţine ideea că ele sînt antrenate într-un mecanism general de circulaţie al apei pe glob:

„...ACOLO OCHII MEI AU VĂZUT SECRETUL FULGERELOR ŞI TUNETELOR, SECRETELE VÎNTURILOR, CUM SE ÎMPART ELE CA SĂ BATĂ PE PĂMÎNT, ŞI SECRETELE NORILOR ŞI DE CE CADE ROUA. ACOLO AM VĂZUT DE UNDE PLEACĂ ÎN CUTARE LOC ŞI CUM, DE ACOLO, SE UMEZEŞTE ŢĂRÎNA PE PĂMÎNT..." (apocrif slavon).

Mai mult! I se demonstrează posibilitatea investigării resurselor terestre de la mare altitudine prin tehnici de teledecţie, posibil similare (de ce nu?) celor de care dispunem noi astăzi. Faptul că EI erau interesaţi de anumite minerale cel mai probabil necesare zborului spaţial al navelor lor pe drumul de întoarcere, ar justifica perfect existenţa la bordul staţiei a unor utilităţi specifice în acest sens. Astfel, demonstraţia care i se va face, pare perfect justificată atît în optica LOR cît şi a noastră acum cînd, în sfîrşit, am căpătat un termen de comparaţie! Spusele profetului nu lasă nici un dubiu asupra acestei interpretări:

„...AŞTEAPTĂ O CLIPĂ ŞI ŢI SE VA DEZVĂLUI TOT CE ESTE ASCUNS (...) OCHII MEI AU VĂZUT ACOLO TOATE LUCRURILE ASCUNSE CARE TREBUIE SĂ AJUNGĂ PE PĂMÎNT: UN MUNTE DE FIER, UNUL DE ARAMĂ, UNUL DE ARGINT, UNUL DE AUR, UNUL DINTR-UN METAL MOALE ŞI ALTUL DE PLUMB..."

„EI VOR CUNOAŞTE TOATE SECRETELE (...) ŞI VOR CUNOAŞTE ÎN SFÎRŞIT ARTA DE A SCOATE ARGINTUL DIN PULBEREA PĂMÎNTULUI ŞI SĂ SCOATĂ METALUL MOALE DIN PĂMÎNT..." (apocrif slavon).

Dar, partea cu adevărat extraordinară, va începe abia acum!

★

Profetului i se va atrage atenţia asupra unei erupţii vulcanice şi, cu siguranţă i se vor da şi alte lămuriri. Aceste amănunte vor avea o importanţă specială — din punctul nostru de vedere — aşa cum se va vedea mai departe.

„...ŞI MI-A ARĂTAT UN MUNTE DE FOC CE ZVÎRLEA FĂCĂRI ZI ŞI NOAPTE (...) FOCUL CĂRUIA CURGE(A) CA APA ŞI SE VARSĂ ÎN MAREA CEA MARE CARE ESTE LA ASFINŢIT..." (apocrif etiopian).

Este destul de improbabil ca Enoch, aflat în plin zbor orbital deasupra Pămîntului la bordul staţiei, să-şi fi putut da seama că era vorba de un vulcan în plină erupţie

situat undeva în Marea Mediterană (4)! Aproape sigur profetului i s-a spus că marea respectivă este cea care se întinde „la asfințitul" ținutului său de origine. peninsula Sinai. El a primit astfel o indicație precisă și suficientă pe care să o poată traduce imediat în termenii reperelor geografice locale cu care fusese obișnuit. În apocriful etiopian referirile la „muntele de foc" revin clar în cîteva rînduri, de fiecare dată apărînd amănunte noi ; într-un caz, observarea erupției s-a făcut atunci cînd zona respectivă se afla în noapte... Amănuntul nu este lipsit de semnificație pentru că evoluția orbitală sub 1000 km altitudine presupune survolarea la fiecare 90—120 de minute a aceleiași regiuni, de unde vizualizarea repetată a erupției devine un argument puternic în spijinul ideii zborului orbital confirmat de altfel de observațiile anterioare.

Aceste pasaje prezintă o importanță particulară deoarece pe baza lor s-ar putea stabili, credm noi, epoca în care s-au petrecut evenimentele...

*

În antichitate, bazinul Mediteranei număra cinci vulcani activi (5) Stromboli și Volcano în insulele Lipare, Etna în Sicilia, Vezuviu în peninsula Italică și Santorin în Peloponez. Cu alte cuvinte Enoch a observat erupția unuia dintre acești vulcani.

Dar care anume ?

Cu mare probabilitate a fost Santorin, cu cea mai violentă dintre toate erupțiile cunoscute pînă acum. Iată o reconstituire a evenimentului, furnizată de specialiștii în domeniu

*

...vulcanul erupe și atinge după cîtva timp faza paroxistică : atunci, o parte din con va fi literalmente pulverizată. Lava incandescentă năvălește spre mare... (un „fluviu de foc" iterînd o imagine plastică oferită de profet).

...erupții repetate vor face să apară cratere secundare în versantul vulcanului sau în apropiere. Dar, continuarea erupției va duce la un moment dat la falierea insulei Santorin și a conului principal...

...de acum, lava țîșnește direct în mare unde, reacțiile cu apa vor fi deosebit de violente. Mai tîrziu, după cîteva zile sau săptămîni, cînd activitatea vulcanului va intra în declin, apa va reuși să pătrundă prin fisura creată în caldera clocotindă, și Santorin va fi șters de pe harta lumii pentru totdeauna...

...o adevărată deflagrație echivalentă cu explozia a 60 de mii de bombe tip Hiroshima...

*

O altă descriere făcută de profet pare să confirme pînă la identitate scenariul expus :

„...AM VĂZUT UN LUCRU CUMPLIT: ERA ACOLO UN FOC ARZĂTOR CARE ZVÎRLEA VĂPĂI ; ȘI FOCUL ACELA AVEA O CRĂPĂTURĂ CE SE ÎNTINDEA PÎNĂ LA O VÎLTOARE CE ERA ȘI EA PLINĂ DE STÎLPI MARI DE FOC SILIȚI SĂ COBOARE ACOLO..." (apocrif etiopian).

...astăzi, pe fundul Mediteranei, undeva între insulele Thira și Therasia — singurele vestigii ale lui Santorin — o fosă marină lată de 400 de metri păstrează memoria fazelor paroxistice premergătoare cataclismului...

Astfel, zborul celest al lui Enoch ar fi avut loc cu 16 secole și jumătate înainte de Cristos, deci acum mai bine de 3600 de ani !

*

O confirmare independentă a acestei datări este oferită de unele ipoteze alternative legate de paleoastronautică. Omul de știință Odek Odekov, pe baza unui studiu amănunțit, a alcătuit un calendar pe termen lung al vizitelor din spațiu care, se supune unei regularități surprinzătoare. Conform acestui calendar, penultimul val de proporții a fost înregistrat acum 3600 de ani... Pură coincidență? Credem că nu.

Dar Enoch nu are șansa să mai vadă și explozia insulei Santorin. De la bordul stației orbitale, nava lui va fi plecat demult din vecinătatea Pămîntului spre cel de-al doilea cer, sau se îndreaptă rapid spre pol. Pentru că survolarea ținuturilor arctice aflate în plină noapte polară îl va impresiona puternic, acesta va consemna:

„...ȘI AM AJUNS ÎNTR-O MARE ÎNTUNECIME ȘI M-AM POMENIT UNDE NICI O FĂPTURĂ DE CARNE NU UMBLĂ: VĂZUT-AM MUNȚII DE BEZNĂ AI IERNII..." (apocrif etiopian).

Sesizarea zborului pe deasupra ținuturilor polare este în sine un element deosebit de important. Cunoscînd două puncte subsatelit — arhipelagul grecesc și zona polului nord — rezultă că ultimele revoluții ale navei în jurul planetei s-au efectuat după orbite polare! Faptul în sine capătă o semnificație deosebită numai în perspectiva evadării din cîmpul gravitațional terestru; ea se va produce oricum, deoarece țința călătoriei este plasată departe de Pămînt, undeva la marginea Sistemului Solar.

Oricare navă cosmică — și în special cele cu echipaj uman — trebuie să evite în special prima centură de radiații Van Allen, a cărei limită inferioară se găsește la cca. 1000 km deasupra Pămîntului. Singura posibilitate de protecție eficace a echipajului împotriva pericolului iradierii specifice zonei menționate, vizează părăsirea acestuia numai pe deasupra zonelor polare. Așa s-a procedat, de exemplu, cu toate misiunile din seria zborurilor „Apollo".

Altfel spus, EI cunoșteau foarte bine pericolele care îi așteaptă în apropierea Pămîntului... sau o știau deja atunci cînd au ajuns aici, cu atît mai mult cu cît dezvoltarea vieții pe planeta LOR de origine ar fi fost imposibilă în absența unui cîmp magnetic puternic și protector, în care apariția unei centuri de tip Van Allen era inevitabilă...

Noi pămîntenii le-am bănuit existența prin deceniul șase, ca mai apoi să învățăm din experiența cîtorva eșecuri, ce-i drept în cazul unor zboruri nepilotate. Că nesocotirea acestor adevărate capcane nu ne-a costat numai pe noi ci și pe EI, cel puțin într-un caz s-ar părea să fie mai degrabă excepția care să confirme regula...

*

18 decembrie 1955 (vezi coperta III).

Aflată deja pe orbită la cca 2000 km altitudine, o navă extraterestră naufragiază în urma unei explozii la bord. Întîmplător sau nu este exact altitudinea unde fluxurile protonice ale primei centuri Van Allen au energii maxime: cca 200 MeV. Reflexia lor pe suprafața unei nave ar fi capabilă să producă radiații gamma extrem de penetrante. Efectele pot fi dezastruoase: de la iradierea rapidă a echipajului și pînă la blocajul circuitelor și scăparea de sub control a navei...

Resturile exploziei aveau să fie detectate abia prin 1960, și primele

(Continuare în pag. 64)

AMAZING
STORIES
orasele din ardathia
f. flagg

Diesel, preşedintele Consiliului celor Zece care guverna Ardathna, era primit la palatul unuia dintre colegii lui. Acest castel, situat în mijlocul unui parc magnific, se găsea retras, protejat de pătura de fum şi funingine ce plana deasupra oraşului Ferbourg. Dar pentru că se ridica pe vîrful unei coline înalte şi de pe largile lui verande vederea domina oraşul industrial, Titanul Oţelului putea supraveghea uzinele şi furnalele de unde curgea o parte din bogăţiile colosale care îi permiteau să exercite o putere tiranică. Acest Titan al Oţelului se numea Rocca. Era gras, roşu la faţă, bărbos, avea o expresie înşelătoare de bunăvoinţă, un aer jovial dezmințit uneori de privirea ascuţită şi vicleană a ochilor lui mici şi înroşiţi. Diesel, dimpotrivă, era înalt, subţire, distins, cu părul şi mustaţa cărunte, iar ochii lui palizi păreau că exprimă o totală francheţe. Dar după gură i se ghicea adevăratul caracter. În repaos, buzele subţiri păreau neînduplecate, dar de cele mai multe ori zîmbeau de parcă ar fi vrut să deghizeze răutatea omului. Amîndoi erau în ţinuta de seară a clasei lor: togă lungă peste un costum purpuriu. Era o seară caldă de iulie şi ferestrele dinspre grădină fuseseră deschise. Servitorii, în livrea neagră ţesută cu fir de aur, se mişcau peste tot, aducînd băuturi răcoritoare în mari pahare ţivrate. Rocca mîncase cu poftă şi acum începuse să bea la fel; Diesel nu onorase cina şi nu obişnuia să bea niciodată Una dintre invitate, o blondă zveltă, de o anumită vîrstă, purtînd o rochie a cărei mare simplitate dezvăluia preţul fabulos pe care-l plătise la Modeville, de partea cealaltă a lumii, aspiră delicat fumul parfumat al unei narghilele şi declară că nu avea nici cea mai mică simpatie pentru Subfiinţe.

— Aceste Subfiinţe, de colo, zise ea arătînd cu un gest vag al mîinii spre uzinele din depărtare, te dezgustă de murdărie. Mă înfior la gîndul că trebuie să vizitez oraşul industrial. Vă spun sincer că mă duc acolo cît mai rar cu putinţă.

— S-ar putea, zise cel căruia i se adresase, un preot al lui Theo, după costumul pe care-l purta, ca praful şi funinginea care impregnează totul să facă curăţenia imposibilă.

— Da de unde! exclamă o tînără femeie (fata lui Rocca, care tocmai se întorsese din Ithuria). Apa şi săpunul nu costă mult. Dacă aş fi o Subfiinţă, pot să vă asigur că mîinile, faţa şi hainele mi-ar fi curate, oricît de săracă aş fi.

Preotul ridică uşor din umeri şi preferă să tacă, dar privirea lui cinică examină toaletele imaculate ale acestor doamne, adevărate averi, şi coafurile complicate realizate de servilele lor cameriste. Fata lui Rocca era de o frumuseţe ireală, de o supremă eleganţă cu rochia ei fără preţ, gîtul de fildeş împodobit cu un colier de perle cu reflexe perfecte, cu părul de culoarea aramei roşii împletit şi adus în creştetul capului în forma unei diademe somptuoase. „Vai, gîndi el, ce dictatori stupizi şi aroganţi sînt aceşti Purpurii! Ce ştiu ei despre realitate, despre viaţa de la Ferbourg şi salariul unei Subfiinţe?".

Diesel îl luă pe Rocca de braţ şi-l duse spre una din ferestrele deschise.

— Se pare, zise el, că aveţi din nou necazuri cu muncitorii?

Rocca muşcă furios extremitatea trabucului.

— Da. Din vina acestor blestemaţi de Egalizatori! Dacă măcar aş putea pune mîna pe ei!

Îşi smulse trabucul din gură cu

un gest furios, îl sfărîmă între degete şi-l aruncă peste balustradă. În aceeaşi clipă, de parcă asta ar fi fost un semnal, o siluetă, întunecată sări din tufişuri şi se apropie de verandă, ridicînd ochii spre cei doi Titani.

— Cine e acolo? strigă Rocca.

Dar întrebarea era inutilă căci cercul de lumină scotea la iveală un bărbat voinic purtînd costumul de lucru şi bocancii grei ale Subfiinţelor. Faţa lui pătrată, cu trăsături bine conturate şi nişte ochi cenuşii, era palidă în penumbră. Cei doi dictatori erau uimiţi. O Subfiinţă! În grădina unui Titan! Să nu-ţi vină să crezi!

— Nu trebuie să vă fie frică, zise intrusul cu o voce blîndă.

— Nu ne e frică, răspunse tăios Diesel. Nu ştii că nu ai dreptul să vii aici, că îndepărtîndu-te de oraşul industrial comiţi o crimă? Nu ştiu cum ţi-ai părăsit locul de reşedinţă, dar pleacă, pleacă repede, înainte de a pune să fii arestat!

Bărbatul îşi îndreptă umerii puternici.

— Ascultaţi, Titani, sîntem sclavii voştri şi ştim acest lucru. Dar munca e prea grea şi nu avem se mînca. Şi acum mai vreţi să ne şi reduceţi salariul. Creaţi monştri ca să ne furaţi pîinea. Cum am putea lupta împotriva roboţilor? Am venit trimis de fraţii mei să vă implor mila. Căci sîntem deja înfometaţi, Titanilor, murim...

Diesel se uită la cel din faţa lui cu o privire rece.

— De ce vii la noi cu problema voastră? Noi nu sîntem decît doi cetăţeni din Ardathia, Subfiinţă, aşa cum eşti şi tu. Consiliul hotărăşte salariile şi distribuirea alimentelor pentru indigeni... Şi Consiliul reprezintă naţiunea. Adresaţi-vă Consiliului pe cale ierarhică şi nu veni să ne deranjezi!

— Dar... Dar voi sînteţi Consiliul... Voi deţineţi puterea...

— O putere de care nu trebuie să abuzăm, răspunse Diesel fără să se tulbure. Destul, Subfiinţă. Te-am ascultat cu mai multă răbdare decît merita cutezanţa ta. Abordîndu-ne astfel, părăsind oraşul pentru a veni să calci pămînturile unui Titan, ai violat legea. Acum pleacă, pînă nu te pedepsim.

Departe de a da înapoi, bărbatul se debarasă de umilinţa prefăcută ca de o haină şi ridică o mînă ameninţătoare. Gestul îi smulse lui Rocca un strigăt de groază.

— Imbecililor! urlă individul. Vă împietriţi inima pregătindu-vă propia distrugere! Sînteţi nebuni dacă credeţi că vom aştepta să murim de foame fără să ne revoltăm! În numele lui Mola...

— Tăcere! strigă Diesel. Tăcere, cîine! Cum îndrăzneşti? Vei plăti pentru asta!

Intrusul se întoarse şi se aruncă în hăţiş, coborînd în fugă terasele grădinii în timp ce Rocca, spumegînd de furie, îşi ducea fluierul la buze. Nota ascuţită, pătrunzătoare, sfredeli tăcerea nopţii. În depărtare se auzi un geamăt lugrubru şi, mai aproape, soneriile de alarmă. Paznicii mecanici de pe domeniul Titanului se puseseră în mişcare, înaintînd cu un pas greu, şi porţile automate se închideau. Atraşi de zgomot, fata lui Rocca şi invitaţii ieşiră pe balcon.

— Ce s-a întîmplat?

— Ce este tată?

Rocca se aplecă peste balustradă încercînd să vadă în întunerie.

— Îl vor intercepta, zise el. i

Dar se înşela. Alergînd din toate puterile, bărbatul ajunse la marea grilă chiar în clipa cînd se închidea şi paznicii mecanici veneau spre el. Bărbatul duse un fluier la buze.

— Ce e asta?

Două note clare străpunseră noaptea. Imediat grila se deschise, robo-

... se dădură înapoi şi bărbatul ieşi, coborînd pînă la un mic platou unde îl aştepta un elicopter.

Pe terasă Rocca tuna şi fulgera.

— Fir-ar să fie! chelălăi el. Chiar fluierul meu pentru roboţi! Cineva va plăti pentru asta! Cu siguranţă că e o nouă lovitură a Egalizatorilor!

Diesel clătină cu răceală din cap.

— Agentul lor a fugit, dar într-o zi vom lămuri această situaţie şi vom zdrobi răzvrătirea. Subfiinţele ne ameninţă domnia. Măcar de-am putea să-i eliminăm pe toţi! Dar pînă la urmă, cu puţină răbdare, îi vom înlocui cu maşini automate. Poate că într-o zi...

În vremea asta, bărbatul care scăpase roboţilor datorită fluierului secret care îi comanda, ateriză cu elicopterul într-un colţ izolat al oraşului Ferbourg şi păşi grăbit pe străzile întunecoase. Se opri în faţa unei uşi şi făcu un anumit gest. Uşa se deschise singură. Intră şi coborî o scară îngustă ce ducea într-o pivniţă; acolo se găsea o trapă ascunsă cu dibăcie. Bărbatul apăsă un resort secret şi trapa se deschise. Coborî cîteva trepte. Doisprezece oameni îl aşteptau într-o vastă sală boltită, aşezaţi în jurul unei mese lungi. Toţi îşi întoarseră spre el privirile întrebătoare. Cel care conducea adunarea, un bărbat cu o personalitate remarcabilă şi o privire pătrunzătoare, ordonă:

— Vorbeşte, Jan.

— Am făcut ce ordonase comitetul.

— I-ai văzut pe Titani?

— Da.

— Şi au...

— Au refuzat să mă asculte. M-au tratat cu dispreţ. Dacă nu aş fi avut fluierul pentru roboţi...

— Ai acţionat bine, Jan. Nu speram altceva. Dar această vizită era indispensabilă, pentru că trebuia încercat să-i facem pe Titani să înţeleagă nenorocirea Subfiinţelor. Acum vom putea să le spunem...

Se întrerupse şi se uită cercetător la adunare.

— Aţi înţeles, Susţinători ai Egalităţii?

— Da, răspunseră ei în cor.

— Atunci fiecare să meargă la postul lui. Tu, Ran, la Unida, tu Daca, la San-an; şi tu, Rama...

Ordinele erau date cu repeziciune. Cei numiţi se ridicau imediat, salutau cu mîna întinsă şi părăseau sala prin trapă. În final nu mai rămase decît Jan şi Elan, şeful Susţinătorilor Egalităţii. Discutară îndelung, expunînd proiecte; tînărul insistent şi avid, şeful mai şovăitor, pînă cînd în sfîrşit se ridică cu un gest ce indica că acceptă.

— Foarte bine. Fă cum crezi că e mai bine. Poate...

Cei doi stinseră luminile şi urcară şi ei la suprafaţă.

★

Pa fata lui Rocca o chema Thora. Născută şi crescută în Purpură, nu ştia nimic despre viaţa din afara mediului ei bogat şi privilegiat. Era mai mult neştiutoare decît crudă. Suferinţele milioanelor de suflete muncitoare nu o impresionau, fiindcă această mizerie îi era necunoscută şi făcea pur şi simplu parte din ordinea lucrurilor.

Zburînd cu 200 pe oră în avionul ei sport cu decolare verticală, departe de zona protejată, fu cuprinsă de iritare cînd marele planor automat se lipi de aparatul ei şi lansă cîngile.

Vremea piraţilor aerului şi a banditilor trecuse demult. Ultima bandă de tîlhari ai aerului fusese neutralizată cu mult timp în urmă şi membrii ei încorporaţi de bine de rău în serviciile circulaţiei, şefii lor fiind avansaţi la Purpură. De fapt, Titanul aeronauticii era el însuşi un fost bandit al aerului. Fata lui Rocca

fu deci mai mult furioasă decît alarmată cînd văzu fața pătată și ochii cenușii ai bărbatului care pilota planorul. În ciuda uniformei reglementare — cea a Rozilor — înțelese că era o Subființă văzîndu-i mîinile cu bătături.

— Cum îndrăznești? strigă ea. Ce înseamnă asta?

— Asta înseamnă un kidnapping, răspunse cu amabilitate Subființa.

— O răpire? Ești complet nebun! Tatăl meu...

— Nu-i aici, replică imperturbabil Subființa.

Ea îl fulgeră cu privirea.

— Presupun că nu știi cine sînt!

— Ba da. Ești Thora, fata lui Rocca, Titan al oțelului, iar eu...

— Iar tu?

— Eu sînt una din Subființele tatălui tău, fiu de Subființă și numele meu este Jan. Unul dintre Egalizatori..

Thora, deși o fată răsfățată, nu era deloc fricoasă și timidă. Învățase să înoate, să boxeze, să lupte, să alerge, să zboare; avea corpul suplu și musculos. Apucă fără ezitare o mică parașută, și-o fixă și încercă să sară, dar Jan o prinse. Zadarnic se zbătu ca o pisică furioasă. El izbuti să-i lege mîinile, apoi gleznele, după care o ridică cu brațele lui puternice și o așeză în planor. În timpul acesta, cele două aparate continuau să zboare echilibrate de giroscoapele automate. Jan îi smulse repede bluzonul de piele, cataramele de aur de la cizme și de la tunică, o descotorosi de inelele foarte ușor de recunoscut și aruncă totul pe podea.

— Hoțule! strigă ea.

El, fără să-i răspundă, desfăcu un sac din care scoase niște oseminte... Un schelet din bucăți detașabile. Văzînd craniul și tibiile, fata se trase înapoi. Jan îi zîmbi.

— Privește, Thora... Pun acest schelet, o parte din hainele și bijuteriile tale la bordul aparatului tău... așa... desfac chingile... așa... și înainte de a-l lăsa liber îi dau foc... așa...

Aruncă o torță în micul avion de sport și tînăra, cu ochii mari de uimire, îl văzu cum cade brusc, lăsînd în urma lui o dîră de fum.

— La ce-ți va servi asta? protestă ea. Tatăl meu te va urmări, te va vîna și te va spînzura.

Jan se instală în fața tabloului de bord.

— Văd, răspunse el cu o voce blîndă, că nu ai înțeles nimic. Peste cîteva minute focul va ajunge la rezervoarele de carburant și aparatul va face explozie. Iar mîine, sau poimîine, nu are importanță cînd, vor găsi rămășițele calcinate ale aparatului tău, cîteva oase și bijuteriile.

— Monstrule! urlă fata.

— Ah! văd că începi să înțelegi! Ce e mai natural ca un accident de avion? Tatăl tău nu va căuta mai departe.

Planorul își continuă drumul în spațiu. Îngrozită în cele din urmă, Thora începu să tremure și fu gata să leșine.

În sfîrșit planorul se așeză pe un teren părăsit.

Jan o ridică pe fată în brațe și o duse într-una din acele locuințe părăsite. Coborî în pivnița acelei ferme sinistre și fata începu să urle și să se zbată. El o strînse în brațe.

— Stai liniștită! N-am să te ucid.

Sub apăsarea mîinii lui o parte din zid se deplasă ca pe un pivot și pătrunse într-un tunel întunecos, lăsînd ușa secretă să se închidă în urma lui. Zgomotul pașilor răsună în tăcere pînă cînd ajunse la o altă ușă de lemn, pe care fu suficient s-o împingă spre a intra cu captiva lui într-o mare criptă bine luminată și aerisită.

— Una din ascunzătorile secrete ale Egalizatorilor, zise Jan.

Ea privi în jur cu îngrijorare. Sala aceea era un adevărat arsenal, plin cu arme de tot felul, de unelte, de cărți. Un bărbat așezat la o masă ridică ochii de pe harta pe care o studia. Era Elan, șeful Egalizatorilor.

— Cine e această fată? întrebă el.

— Thora. Fiica Titanului Rocca.

— Prin urmare ai reușit?

— Da.

Șeful o examină pe Thora și dădu din cap.

— Îți mărturisesc, Jan, că nu prea am încredere în acest plan pe care m-ai forțat să-l accept. Și totuși mi se pare logic.

— Dacă ești stăpînul acestui individ, strigă deodată Thora, spune-i să mă lase să plec. Jur că tatăl meu îți va fi recunoscător și te va recompensa dacă mă eliberezi imediat.

Elan, fără să răspundă, arătă spre o ușă ce dădea în altă încăpere.

— Du-o de aici. Să se schimbe.

Era o cameră îngustă, mobilată ca un dormitor. Jan o dezlegă pe Thora și îi arătă un teanc de haine grosolane.

— Dezbracă-te complet și pune-le pe tine.

Ea îl privi cu mîndrie, întreaga ei atitudine vădind disprețul. El se uită la ceas.

— Lipsesc exact zece minute. Dacă nu ești schimbată cînd mă întorc, dînd jos tot ce ai pe tine, o voi face eu însumi.

Ieși și preț de cîteva clipe fata rămase împietrită. Apoi, ca un animal prins în capcană, alergă în toate părțile, lovind pereții, căutînd o ieșire; dar în afară de ușa pe care intrase nu mai era alta. Ostenită, descurajată, se uită la grămada de haine grosolane și, amintindu-și de amenințarea lui Jan, se dezbrăcă. Cînd bărbatul se întoarse după zece minute, ea îl privi cu semeție îmbrăcată cu salopeta de bumbac aspru; fusta din piele, cizmele și lenjeria de mătase prețioase zăceau la picioare.

— Bine, zise el. Urmează-mă.

Fata înaintă cu un pas țeapăn. Hainele, neobișnuite pentru ea, îi răneau pielea sensibilă. Bocancii grei de piele o forțau să-și tîrască puțin picioarele. Elan ridică ochii de pe hartă.

— Thora, zise el cu destulă bunătate, din partea noastră nu trebuie să te temi nici de ultragii, căci de violențe, în afara celor necesare reciclării în noua ta viață. După cum probabil bănuiești, complotăm pentru răsturnarea conducerii Titanilor. Adică a tatălui tău și a tuturor Purpuriilor. Am hotărît să te trimitem la muncă în orașul industrial, pentru ca, în cazul cînd revolta noastră ar eșua, să cunoști greutățile și suferințele Subființelor, să poți uza de influența pe care o ai asupra tatălui tău pentru a le atenua, pentru acordarea unor condiții de viață mai bune și ca să fii îndurătoare dacă vei ajunge vreodată la putere.

— Voi uza de puterea mea, răspunse ea cu înfocare, ca să fiți urmăriți și spînzurați.

Elan nu reacționă.

— Asta gîndești acum, dar mai tîrziu... Oricum, te vom trimite în orașul industrial Ferno, care aparține tatălui tău, unde vei munci ca toate Subființele tatălui tău, unde îți vei uza corpul și sufletul pentru a-l îmbogăți pe tatăl tău, unde...

— Unde vă voi denunța autorităților! strigă fata.

— Biet copil, murmură cu tristețe șeful Egalizatorilor. Nici nu bănuiește ce-o așteaptă.

Am să vă denunț autorităților! strigă Thora. Nimic nu mă va putea împiedica!

— Sigur că nu, bineînțeles, suspină Elean. (Se întoarse spre Jan:) Du-o, te rog.

★

În penumbră se ridica ceva implacabil, monstruos, care semăna cu un cap de om gigantic plecat înainte şi aşezat pe un corp voinic. Un enorm cap bulbos de sfinx, pe un corp de animal. Din el emana un soi de aură luminoasă. Ventar se plimba de colo-colo, vorbea acelui monstru cu tandreţe, îl servea cu mîinile lui abile. Laboratorul secret era vîrît în adîncurile pămîntului, în inima oraşului Ferbourg, şi nici unul din Egalizatori nu-i cunoştea existenţa, cu excepţia lui Elan.

Ventar era o Subfiinţă de vreo patruzeci de ani, un mecanic desăvîrşit (lucra de altfel toată ziua la uzină), mic de statură şi şters. Doar ochii înflăcăraţi şi obsesia lui îl deosebeau de masa anonimă a Subfiinţelor; şi mai poseda acel creier colosal închis într-o maşină. Împrejurările, întîmplarea, îl împinseseră în rîndul Egalizatorilor. Elan ghicise în el marele savant, inventatorul, şi îi construise în secret acest laborator îndemnîndu-l să-şi continuie experienţele şi să pună la punct acel monstru de fier şi oţel. Prin urmare Ventar lucra, spera şi se lamenta, recăpătă din nou curaj; vreme de zece ani evadă din plictisul penibilei muncii cotidiene pentru a se îmbăta de propriul lui geniu, nemaiocupîndu-se de nimic altceva, obsedat numai de invenţia lui, pînă în ziua cînd terminase totul la acel lucru pe care-l crease şi care avea un cap ce gîndea. Acum se găsea în faţa unui mic grup de oameni care priveau cu fascinaţie la acel monstru. Oamenii din faţa lui reprezentau comitetul executiv al Egalizatorilor. Elan îi condusese la laborator cu ochii legaţi. Ventar le vorbea cu entuziasmul lui visător, de fanatic.

— Am terminat! strigă el cu exaltare. Terminat! Priviţi şi mă minunaţi! Nimic asemănător n-a mai fost creat! Aţi mai auzit de maşini capabile să răspundă la întrebări şi să prezică ora mareelor cu douăzeci de ani înainte. Ştiţi că mai sînt şi altele care se pricep să efectueze calcule complicate cu o rapiditate pe care nu o poate atinge nici cel mai savant om. În oraşele noastre industriale există mii de maşini automate. Dar nicicînd n-aţi cunoscut vreuna care să aibă un CREIER!

Se întrerupse. Tăcerea era totală.

— O maşină care posedă un creier, o minte! Iat-o! Am numit-o Creierul Mecanic. Această maşină e dotată cu inteligenţă. Vă voi face o demonstraţie.

Ventar se apropie de „capul" monstruos şi ridică un capac metalic în formă de lob ce semăna cu o ureche gigantică.

— Vedeţi? îi şoptesc un ordin. Îi spun să-l facă pe robotul din spatele vostru să se mişte în jurul încăperii. Ia să vedeţi!

Se auzi un scrîşnet metalic şi silueta grea de metal se puse în mişcare, făcu turul încăperii şi reveni la locul ei.

— Şi asta nu e totul! Priviţi acest model redus al unui turn de apărare construit de mine, cu aceste trei etaje de tunuri automate îndreptate asupra acestor Rozi. Veţi vedea!

Şopti din nou în urechea capului enorm şi şirurile de mici soldaţi de plumb se prăbuşiră sub o grindă de gloanţe.

— Creierul mecanic poate controla orice sistem automat cu care este în acord „thot"-ul lui, voinţa lui. Poate să-şi dicteze voia oricărei maşini.

— Dar la ce-ar putea să ne servească?

Cel care pusese întrebarea se aplecă înainte; avea o faţă lungă şi ascuţită, foarte palidă, sub o claie de păr negru.

Elan se ridică şi-i răspunse:

— Susţinători ai Egalităţii, de

mulţi ani proiectăm răsturnarea Titanilor. Războaiele le înarmează pe Subfiinţe. Dar Titanii încep să se ferească şi nu mai trimit Subfiinţe la luptă. Atunci, lipsite de dreptul de a purta sau de a poseda arme, Subfiinţele sînt fără apărare în faţa tiraniei Purpuriilor. Stăpînii noştri au concentrat în mîinile lor toate mijloacele de distrugere. Navele aeriene care supraveghează oraşele industriale, roboţii de război, turnurile ridicate pe străzi cu cele trei nivele de tunuri şi lansatoare de gaze... Ei posedă totul, şi totul este mînuit de Rozii cantonaţi în fortăreţele centrale. Ce şanse ar avea Egalizatorii ridicîndu-le la luptă pe Subfiinţă împotriva unei astfel de concentrări distructive? Niciuna! De aceea v-am oprit totdeauna de la o revoltă prematură, de aceea am ţinut în frîu acele capete înfierbîntate ce s-ar fi năpustit spre o înfrîngere sîngeroasă şi inevitabilă. Dar în sfîrşti a venit şi ceasul nostru. Ceasul pe care-l aşteptam, pe care l-am prevăzut şi pregătit fără ştirea voastră. Iată! strigă Elan săltîndu-se din tot trupul, cu braţele întinse spre Creierul Mecanic. Iată arma ce ne va permite să învingem! Împotriva puterii mecanice a Titanilor, noi vom opune „voinţa" maşinii... voinţa noastră!

Tăcu, respirînd cu greu. Toţi Egalizatorii se ridicară în picioare. Numai Jan rămase calm.

— Ce înseamnă asta?

— Asta înseamnă, răspunse cu siguranţă Elan, că datorită acestui Creier Mecanic vom putea controla maşinile Purpuriilor, le vom putea face să nu mai funcţioneze, să se întoarcă împotriva asupritorilor noştri.

— Dar cum, cum?

— Ventar vă va explica. Vorbeşte Ventar.

— E destul de simplu, zise acesta. Toate ordinele date Creierului Mecanic vor fi transmise maşinilor sau roboţilor cu care a fost branşat.

— Prin urmare Creierul tău e branşat cu maşinile automate ale Titanilor?

— Nu încă. Dar prin intermediul acestui mic aparat...

Luă un fel de disc metalic, asemănător cu un jeton, şi îl întinse unuia dintre cei de faţă.

— Introduceţi asta în fanta oricărei maşini automate: ea va primi ordinele Creierului şi le va executa. „Voinţa" Creierului Mecanic va anula toate controalele fără fir sau electrice ale Rozilor.

Discul trecu din mînă în mînă şi fu examinat cu un soi de teamă plină de respect.

— Dar cine îl va pune? întrebă în sfîrşit cineva.

Ventar săltă din umeri.

— Asta vă priveşte pe voi. Eu am construit Creierul şi vă furnizez discurile. Rolul meu se opreşte aici. Elan ridică o mînă pentru a impune tăcere.

— Prieteni! strigă el. Plasarea acestor discuri va cădea în sarcina tuturor Egalizatorilor, tuturor Subfiinţelor de care sîntem siguri. Aţi fost convocaţi aici spre a putea înţelege ce reprezintă pentru noi invenţia lui Ventar, şi a vedea că ceasul nostru este foarte aproape. Vă veţi întoarce la posturile voastre, unde veţi deveni adevărate centre de distribuire pentru sectoare determinate. Cînd sarcina aceasta va fi îndeplinită, cînd toate maşinile şi roboţii Titanilor vor fi branşate la Creierul Mecanic, atunci vom putea în sfîrşit lovi! Atunci va suna ceasul victoriei!

*

Rocca, Titan al oţelului, sosi cu inima grea la adunarea Consiliului celor Zece, în magnifica capitală Cosmola.

Abia trecuseră 12 ore de la înmormîntarea resturilor fiicei sale. Funerariile încîntătoarei Thora fuseseră pompoase şi măreţe, cum se cuveneau unei prinţese. Tunurile bubuiseră; bombardierele atomice zburaseră în formaţie, trăgînd în urma lor stindarde de doliu din mătase preţioasă; regimente de Rozi defilaseră şi sute de Purpuri aruncaseră mii de flori pe marea dală de marmură care acoperea mormîntul.

Totuşi, în ciuda durerii resimţite (Thora era singura şi preaiubita lui fiică), Titanul răspunse fără ezitare chemării egalilor săi.

De la platforma de aterizare de pe acoperişul palatului, coborîse cu ascensorul automat în marea sală de consiliu unde îl regăsi pe Diesel şi pe ceilalţi membri ai Consiliului. Se mai afla acolo împreună cu ei un bărbat înalt cu faţa întunecată pe nume Greco, el însuşi un Purpuriu şi şef al Serviciului Secret al Rozilor. Diesel se adresă lui Rocca:

— Greco ne-a rugat să ne adunăm în sesiune completă; spune că are de comunicat o veste importantă.

— Titani, zise cu respect Greco, trebuie să vă raportez descoperirea unui complot grav împotriva păcii şi securităţii Ardathiei. Un complot atît de temut încît am preferat să vi-l aduc de îndată la cunoştinţă, în loc să-mi asum responsabilitatea înăbuşirii lui.

— Ce fel de complot?

— Cu permisiunea voastră, vă voi prezenta pe cel care l-a descoperit şi care va putea să-l descrie mai bine decît mine.

— Foarte bine. Să intre.

Atunci apăru un bărbat în uniforma Rozilor. Un bărbat înalt, destul de frumos, cu o faţă lungă şi ascuţită, foarte palidă sub o claie de păr negru. Se înclină adînc apoi luă poziţia de drepţi.

— Vorbeşte, îi zise Greco. Repetă Titanilor ce mi-ai spus şi mie. Omul începu prin a-şi spune numele, aşa cum era obiceiul.

— Mă numesc Dolna. Sînt agent special al Rozilor de zece ani. Am muncit în calitate de Subfiinţă în diferite oraşe industriale, şi m-am infiltrat în rîndurile Egalizatorilor; în aşa măsură încît acum sînt şeful unui sector...

— Ei şi? întrebă cu nerăbdare Diesel.

— Alaltăseară am asistat la o adunare a conducătorilor Egalităţii la care au participat Elan şi Jan. Această adunare a avut loc într-un laborator secret de care nu auzisem niciodată, undeva la Ferbourg. Nu ştiu unde. Am fost duşi acolo legaţi la ochi. Eram 14... În acel laborator, o Subfiinţă pe nume Ventar, un geniu al mecanicii, a construit o maşină enormă căreia îi spune Creierul Mecanic.

— În ce scop?

— Pentru a răsturna conducerea Ardathiei.

Diesel săltă din umeri; Roca şi ceilalţi zîmbiră cu dispreţ.

— Ce înseamnă stupiditatea asta, Greco? întrebă Diesel.

— Aşteptaţi... Lăsaţi-l pe Dolna să sfîrşească.

— Foarte bine, dar să fie scurt.

— Acest Creier Mecanic poate controla şi da ordine tuturor forţelor mecanice din ţară.

— Ce?

Titanii îl priviră pe Dolna de parcă acesta ar fi înnebunit subit.

— Da. Ventar ne-a făcut o demonstraţie remarcabilă a invenţiei lui. Ne-a dovedit că e capabilă să controleze orice mecanism automat cu care e branşat.

Se stîrni un cor de exclamaţii.

— Absurd!

— Imposibil!

— Nu, nici vorbă, afirmă cu tărie Dolna.

Explică îndelung ce văzuse că face Creierul Mecanic, apoi conchise:

— Dacă Egalizatorii sînt gata să-şi încredinţeze vieţile funcţionării lui, oare conducerea din Ardathia îşi poate permite să nu-l ia în serios?

Diesel făcu cîţiva paşi prin încăpere.

— Dar cum poate acest Creier Mecanic să se branşeze la maşinile noastre automate, la roboţii noştri?

— Cu astea.

Dolan aruncă pe masă cîteva discuri de metal.

— Cu astea?

— Da. Dacă strecori unul în fanta operaţională a unei maşini o branşezi cu Creierul. Vă rog, să nu vă îndoiţi de acest lucru, căci am văzut demonstraţia cu ochii mei! Şi, chiar în acest moment, astfel de discuri sînt distribuite peste tot!

— Pe Mola! răcni Rocca. La ce sînt bune serviciile tale, Greco? Arestează-l imediat pe acest Elan şi pe complicii lui!

Greco zîmbi amar.

— De douăzeci de ani încercăm să punem mîna pe Elan, dar se mişcă dintr-un loc în altul ca o fantomă. De altfel, după cum ştiţi, de cîţiva ani căutăm mai curînd să ignorăm activităţile Egalizatorilor, pentru ca existenţa lor să servească drept supapă de siguranţă.

— Destul! îl întrerupse Diesel. Să fie mobilizaţi imediat toţi Rozii! Toate maşinile automate să fie examinate, supravegheate!

— Dacă nu se supără Titanii, intervenii Dolna plin de respect, aş propune un alt plan.

— Vorbeşte! Ce anume?

— Nu interveniţi, lăsaţi să-şi continuie distribuirea discurilor.

— Eşti nebun?

— Nu. Ascultaţi-mă. Nu înţelegeţi că este ocazia pe care aţi visat-o? Siguri de victoria lor, Egalizatorii se vor arăta la lumina zilei, se vor aseza în fruntea Subfiinţelor, îşi vor dezvălui identităţile şi ascunzătorile misterioase. Atunci veţi putea întoarce împotriva lor maşinile voastre automate, veţi putea să le decimaţi, să le zdrobiţi pe Subfiinţe...

— Pe Theo! murmură Diesel. E o idee.

— Dar cum? Cum? întrebară ceilalţi Titani.

— Răpindu-l pe Ventar. Numai Ventar ştie cum să pună în mişcare Creierul Mecanic. Păstrează secretul numai pentru el şi nu se încrede în nimeni. Nu are decît o singură pasiune, să lucreze la inventiile lui. Sînt sigur că puţin îi pasă de Egalizatori şi că lucrează pentru el numai fiindcă i-au permis să-şi continuie cercetărtle şi i-au pus la dispoztţie un mare laborator. Capturaţi-l, luaţi-l în slujba voastră propunîndu-i un laborator şi mai perfecţionat, puneţi pe el sigiliul Serviciului Secret, şi apoi daţi-i drumul să se ducă să şoptească Creierului Mecanic, ordinele voastre, nu pe ale Egalizatorilor. Înţelegeţi?

Rocca se ridică dintr-o săritură.

— Dolna, strigă el, du-te şi capturează-l pe acest Ventar, fă acest plan să reuşească, şi-ţi dau cuvîntul meu de Titan că Ardathia nu va uita devotamentul tău, că vei primi roba de Purpură!

Dolna se aşteptase la o recompensă, dar nu îndrăznise să-şi închipuie o asemenea onoare. De aceea roşi de jenă

— Dorinţele voastre sînt ordine, zise el prosternîndu-se. Ventar e deja capturat.

— Cum?

— Este aici.

— Dar cum... cînd...

— Uitaţi că şi eu sînt un Egalizator. Mi-a fost uşor să-l iau cu mine fără să trezesc bănuieli. L-am dus în Sala torturii.

— Ai acţionat bine. Spune să fie adus aici... Nu, e mai bine să fie interogat acolo unde se află. Haide-ti, prieteni!

Sala de tortură a Rozilor era vas-

tă şi întunecoasă. Pe lîngă pereţi se înşirau instrumente de tortură oribile, maşini care zdrobeau, ciupeau, răsuceau, biciuiau, sfîrtecau. În acest loc redutabil, Ventar a înfruntat Consiliul celor Zece şi pe slugile lui oarbe. Privirea întunecată îi ardea de mînie.

— Subfiinţă, zise cu răceală Greco, ştim totul. Eşti un Egalizator prins în flagrant delict de complot împotriva Titanismului şi împotriva păcii din Ardathia. Meriţi moartea prin topire! Dar dacă faci mărturisiri complete, dacă dezvălui totul despre complot, poate vei scăpa cu viaţă.

— Şi dacă refuz?

— Atunci vei fi torturat pînă cînd vei accepta.

— Foarte bine, mormăi Ventar, accept.

— Ai inventat, pentru acea organizaţie ilegală numită Egalizatorii, un lucru pe care-l numeşti Creierul Mecanic?

Întrebarea îl luă din scurt pe Ventar şi uită de groaza pe care o avea.

— Da! Un Creier Mecanic! Dar puţin îmi pasă de Egalizatori. Eram o Subfiinţă, am muncit în uzinele voastre, Titani, dar tot ce voiam eu erau ustensilele, instrumentele necesare pentru a-mi realiza visul, viziunea, să pot crea liber! Dar o Subfiinţă nu are dreptul să gîndească, nici să posede unelte, iar în uzinele voastre nu aveam dreptul să fac decît ce mi se cerea. Atunci m-am revoltat, m-am alăturat Egalizatorilor. Elan mi-a permis să am un laborator, să construiesc Creierul! Pentru mine Egalizatorii nu înseamnă nimic, nimic. Nimic mai mult decît voi!

După ce tăcu, Diesel îl examină cu un aer gînditor, apoi îi făcu semn lui Greco şi îi şopti:

— Du-l la serviciul de detectare mentală şi supune-l la un test de caracter.

În timpul absenţei lui Ventar, Titanii discutaseră cu însufleţire despre proiectul lor şi, după douăzeci de minute, Diesel aruncă o privire pe fişa ce-l fusese înmînată.

— Exact ce credeam şi noi, zise el. Să fie adusă din nou Subfiinţa.

Ventar intră.

— Subfiinţa, zise cu severitate Diesel, contrar legii din Ardathia care decretează că trebuie să fii executat, noi îţi dăruim viaţa... Dar numai dacă accepţi să repari răul pe care ai încercat să ni-l faci. Te vom trimite înapoi la Ferbourg, printre tovarăşii tăi... dar vei fi în serviciul NOSTRU!

— Ce înseamnă asta?

— Vei trăi ca în trecut printre Egalizatori de parcă nu s-ar fi întîmplat nimic şi, cînd va veni momentul, vei şopti ordinele NOASTRE Creierului Mecanic, nu ordinele lor.

Ventar izbucni în rîs.

— Şi ce vă asigură că n-am să vă trădez?

Diesel zîmbi cu răceală.

— E simplu, declară Greco. Înainte de a pleca vei fi angajat în Serviciul Secret. Asta înseamnă că o mică capsulă de metal conţinînd o încărcătură minimă, dar foarte eficace de exploziv, va fi grefată pe corpul tău. Dacă vei încerca vreodată să te debarasezi de această capsulă, o maşină de control instalată aici îţi va înregistra toate gesturile, va fi lansată o rază şi vei face explozie!

Ventar clipi cu nervozitate.

— Şi încă nu e totul, continuă fără milă Greco. Dacă bănuim că ai trădat declanşăm raza. Vei fi distrus împreună cu tot ce se află în jurul tău... de exemplu preţioasa ta maşină.

— Dar sîntem siguri că nu vei trăda, interveni Diesel. Vom şti

să-ţi recompensăm fidelitatea. Ce ţi-a dat Elan nu înseamnă nimic. Vom pune la dispoziţia ta toate resursele din Ardathia. Vei avea un venit de o sută de mii de dernos pe an, laboratorul cel mai perfecţionat...

— Destul! strgă Ventar. Puteţi conta pe mine. De ce mi-aş pune geniul în pericol? Înţelegeţi-mă. Puţin îmi pasă mie de voi şi de Egalizatori! Dar ca să apăr lucrurile pe care vreau să le inventez, să le construiesc, sînt gată la orice! La orice...

*

Maşinile lucrau zi şi noapte; ţopeau, ţeseau, depănau, forau, şi 24 de ore din 24 Subfiinţele munceau pe echipe în condiţii înspăimîntătoare. Un fum îngreunat de funingine ieşea pe coşurile uzinei şi se răspîndea peste oraş, pe străzile sinistre, peste casele mizerabile dominate de turnurile mecanice. Puţinii copaci erau piperniciţi, frunzele lor fără viaţă aproape cenuşli. Subfiinţele nici măcar nu remarcau această dezolare. Nu cunoscuseră nimic altceva. Şi toată această mizerie le părea normală. Numai Thora, care înainte fusese o mîndră prinţesă a Titanismului, aparţinînd clasei Purpurii, ştia că oraşul industrial Ferno e un iad. Nu ştia cum ajunsese acolo; fără îndoală că pe drumuri ocolite, cunoaşte numai de Egalizatori. Îi tăiaseră cu cruzime frumoasele bucle blonde, după care un acid îi ştersese culoarea unghiilor şi îi înăsprise palmele. În rest, cîteva ore petrecute în oraşul murdar şi afumat fuseseră suficiente pentru a-i înnegri tenul alb. Examină cu repulsie casa unde o condusese Jan. Niciodată nu-şi închipuise că ar fi putut să trăiască într-un loc atît de sordid. Şi totuşi, dacă şi-ar fi dat osteneala să se uite mai bine, ar fi văzut că se făcuse eforturi demne de milă pentru a curăţi de bine de rău murdăria poluării. Nu remarcă nimic. În acea primă seară nu văzu decît camera mizerabilă unde o împinseseră să intre şi pe femeia slabă şi palidă ce ţinea în braţe un copil plăpînd.

— Iată noul tău cămin, îi zisese Jan. Femeia aceasta se numeşte Freeta.

Freeta zîmbi, dar Thora o măsură din privire cu aer semeţ.

Imperturbabil, Jan se adresă femeii şi îi zise arătîndu-i-o pe fata lui Rocca :

— Ea este Thora, Subfiinţa care pentru scurtă vreme a fost...

Se întrerupse ridicînd din sprîncene.

— Ce vrei să spui? întrebă cu furie Thora.

— Vreau să spun că o femeia din casta Subfiinţelor, care a sedus un moment fantezia unui Purpurin, care a fost favorita lui vreme de cîţiva ani şi acum e repudiată, trebuie să se încline şi să se întoarcă la clasa ei, zise Jan (Şi adăugă foarte încet, numai pentru ea:) Asta şi vor crede că eşti. Au mai văzut şi altele. Aşa că renunţă la ideea de a-ţi dezvălui identitatea. Vor rîde de tine.

Şi plecă, lăsînd-o înmărmurită, aşezată pe un scaun cu picioare strîmbe. Freeta o privi cu milă şi i se adresă într-un jargon aproape de neînţeles:

— E greu să te întorci aici cînd ai cunoscut o viaţă frumoasă. Pe vremuri, cînd eram tînără... (Probabil că nu avea mai mult de 25 de ani, cu toate că arăta de 40)... Pînă să mă mărit am fost servitoare în locuinţa unui Roz, într-un Oraş Floare. Era un adevărat paradis.

Femeia aceea o plîngea! Pentru că îşi închipuia că fusese amanta

unui Purpuriu care o părăsise! Thora roşi de indignare şi mîndria o făcu să-şi ridice capul plecat.

— Cum îndrăzneşti? strigă ea cu furie. Cum îndrăzneşti să mă insulţi? Am să pun să te biciuiască, am să...

Înţelese brusc inutilitatea protestelor, tăcu şi începu să plîngă. Cealaltă femeie nu se simţi jignită.

— Sărmana micuţă, murmură ea.

În cămăruţa care îi fusese destinată, lungită pe o saltea subţire, Thora continuă să plîngă. În timpul nopţii îl auzi pe copil plîngînd şi gemînd, dar în cele din urmă adormi complet epuizată, şi deodată se făcu dimineaţă şi auzi vocea aspră a unui bărbat în camera vecină. Se sculă şi-şi încălţă bocancii grei în timp ce inima îi bătea cu putere. Nu dormise niciodată îmbrăcată şi se simţea murdară, dar în camera aceea sordidă nu se găsea nici o masă de toaletă.

În camera comună nu era decît femeia şi copilul.

— Poţi să te speli acolo, zise Freeta arătînd un robinet ruginit deasupra unei chiuvete murdare.

Mirosul săpunului de casă o îngreţoşă pe Thora şi-şi şterse cu neîncredere faţa pe otreapa uzată care i se întinse.

— Masa e gata.

Thora nu văzuse niciodată o mîncare ca aceea: un castronaş cu pireu din fulgi de ovăz, un codru de pîine neagră şi o cană ce conţinea un lichid negricios şi fierbinte. Dar îi era foame şi, după ce declară că îi era cu neputinţă să mănînce aşa ceva, în cele din urmă înmuie o bucată de pîine în lichid şi mîncă de bine de rău. Copilul, un prunc de 18 luni, scîncea mereu.

— Ce are? întrebă Thora.

— Îi e foame, răspunse mama.

— Ei bine, dă-i să mănînce!

— Nu poate să mănînce mîncarea asta grosolană. Şi nu mai am lapte, mărturisi femeia arătîndu-şi sînii plaţi.

— Ai putea să-i cumperi.

— Laptele costă 10 zime litrul. Atît cît cîştigă bărbatul meu la uzină într-o zi.

Thora se ridică şi ieşi din casă, visînd la libertate. Cunoştea vag cum erau conduse oraşele industriale. În fiecare exista o garnizoană a Rozilor şi nişte Instruiţi, o clasă de funcţionari între Rozi şi Purpurii, care răspundeau de uzină şi ocupau funcţii de ingineri. Nici unul dintre ei nu locuia în oraşele industriale. Locuiau în Oraşele-flori, la o depărtare de cincizeci pînă la o sută de kilometri, şi veneau la lucru pe calea aerului.

Thora reflecta la toate acestea. În fond, gîndea ea, i-ar fi fost uşor să se adreseze Rozilor şi Instruiţilor pentru a le implora ajutorul. Nu erau aceştia la ordinul tatălui ei? Din nefericire, nu ştia nimic despre condiţiile de viaţă din oraşul industrial Ferno. Rozii nu patrulau decît rar, poliţia era inexistentă, doar turnurile vegheau, cu cele trei etaje ale lor de tunuri şi lansatoare de gaze.

Thora alerga, trecînd pe la poalele turnurilor de apărare, dînd la o parte copiii de pe străzi, bărbaţii şi femeile, bieţi amărîţi ce abia se mişcau pe trotuoare, şi ajunse în sfîrşit la enorma fortăreaţă a Rozilor. Dar marea poartă era închisă: bătu şi strigă zadarnic. Plecă deznădăjduită. Deodată, la colţul unei străduţe, se lovi de un bărbat grăbit. Şapca de piele şi cămaşa neagră cu aripioarele portocalii ale Poliţiei Roz îi aduseră la cunoştinţă că bărbatul acela nu era un simplu agent, ci un ofiţer cu grad superior. Nu ştia cît de rar puteau fi întîlniţi astfel de oameni pe neaşteptate. Dar Bolan, comandantul gărzii, musculos şi bondoc, cu ochii

albaştri şi gura senzuală şi crudă, avea motivele lui să se plimbe astfel pe străzi. Chiar în oraşul industrial Ferno, unde tinerele fete îşi pierdeau repede farmecele, existau totuşi printre Subfiinţele tinere persoane agreabile, gata să se arunce în braţele unei fiinţe superioare care să le aducă o aparenţă de lux cu micile lor cadouri. Aşa că o prinse pe Thora în braţe cînd aceasta se repezi spre el disperată.

— Ajutor, Lootna! imploră ea adresîndu-i-se cu titlul pe care-l avea. Ajută-mă! Ajutor!

— Cu bucurie, frumoasa mea!

— Mă numesc Thora.

— Un nume foarte drăguţ.

— Sînt fiica Titanului Rocca.

— Vrei să spui, amanta lui!

— Lootna! protestă ea dîndu-se înapoi cu voiciune.

— Pe Mola! exclamă Rozul, iată o mică prepeliţă plină de foc!

Privirea lui arzătoare cercetă în detaliu corpul şi faţa încîntătoarei Thora, pe care murdăria şi hainele grosolane nu reuşeau s-o urîţească.

— Ascultă, micuţo, insistă el. Uită-l pe acel amant care a avut prostul gust să te părăsească şi dă-mi voie să fiu protectorul tău. Jur...

Thora se desprinse cu un hohot de groază şi o luă la fugă.

— Blestemată să fie datoria care mă împiedică să mă iau după ea, bumbăni Bolan. Tare mi-ar place să ştiu unde-şi are cuibuşorul.

* * *

După două zile, Thora înţelese că era cu neputinţă să scape din capcană. Nu existau autorităţi cărora să li se poată adresa Subfiinţele şi rarii indivizi de care putuse să se apropie — doi Instruiţi şi un preot al lui Theo — căutaseră doar să profite de disperarea ei. Şi din oras nu putea să fugă. Zidurile erau prea înalte, roboţii prea vigilenţi. Cu picioarele însîngerate de prea mult mers pe străzi, descurajată, se refugie în singura casă cunoscută şi se uită la femeia Freeta (care gătea, spăla haine, freca pe jos) asistînd la lupta neîncetată a sărăciei împotriva mizeriei şi a foamei. Îl văzu pe bărbat, Jal, întorcîndu-se de la uzină clătinîndu-se de oboseală, aruncîndu-se asupra alimentelor mizerabile şi apoi pe salteaua lui.

Foamea o împinse pe Thora să mănînce hrana respingătoare a Subfiinţelor: pîinea neagră la micul dejun, pîinea neagră şi o bucată subţire de carne sintetică la prînz. Seara era uneori un fel de tocană de legume sintetice de proastă calitate.

Într-o seară ridică ochii şi-l văzu pe Jal în prag.

— Poate te interesează să ştii, declară el, că acum două zile au fost îngropate resturile frumoasei Thora... Da. Au găsit ce mai rămăsese din ea în epava avionului de sport. Funeraliile au fost magnifice.

— Ce plăcere poţi să simţi povestindu-mi toate astea? îl întrerupse ea cu amărăciune. De ce ţii atît de mult să mă torturezi?

— Pentru că e bine ca Subfiinţa Thora să ştie că prinţesa Titanismului e moartă, şi că de la groapă tatăl ei s-a dus direct la adunarea Consiliului celor Zece.

— Oricît de mare i-ar fi durerea, tatăl meu trebuie să răspundă la îndatoririle sarcinei pe care o are.

— Îndatoririle? Ce îndatoriri? Să comploteze pentru a obţine şi mai multe beneficii din sudoarea Subfiinţelor? Să pună la cale înfrîngerea Egalizatorilor?

— Care merită să fie pedepsiţi! exclamă Thora.

— Pentru care motiv? Pentru că încearcă să îndrepte toată această

proare ?

A doua zi, Subființa Jal îi zise Thorei :

— Crezi că avem posibilitatea să te hrănim ? Va trebui să muncești !

Se duse să se trîntească pe saltea și nevasta lui, Freeta, dădu din cap.

— Nu e rău, murmură ea. Dar i-au micșorat salariul.

— Ce pot să fac ?

— Uzinele au nevoie de fete. Altădată am lucrat și eu acolo, dar acum nu mă mai vor. Sînt prea bătrînă. Dar tu ești tînără, puternică.

Și așa se duse Thora să muncească în uzină, la serviciul de alimente sintetice, unde suprodusele fierului, oțelului și altor materiale erau transformate în alimente ieftine pentru Subființe. Cele zece ore de muncă pe zi erau istovitoare. Sala unde Thora lucra la bandă era sufocantă și corpul ei neobișnuit cu munca se răzvrătea împotriva durerii.

Munci vreme de șase luni și primi 35 de zime pe zi, o sumă pe care altădată i-ar fi fost rușine s-o dea unui cerșetor.

Într-o zi, la începutul celei de a doua săptămîni de serviciu, se răspîndi zvonul că urma să aibă loc o inspecție. Un pluton de gardă invadă sala unde lucra și în urma lui apăru, înconjurat de Instruiți, Titanul oțelului în persoană, îmbrăcat în toga purpurie a clasei sale. Thora se uită la tatăl ei și simți cum îi zvîcnește inima. De cîte ori nu-l însoțise cînd făcea inspecțiile lui anuale în orașele industriale ! Scoase un strigăt care făcu pe toată lumea să tresară și se repezi spre Titan.

— Tată ! urlă ea. Tată !

Dar Rocca se dădu înapoi cuprins de frică. Totdeauna îi era frică să nu fie asasinat de o Subființă cu prilejul acestor vizite obligatorii. Nu văzu în fața lui decît o fată în haine grosolane, cu fața și mîinile pline de sudoare și funingine, cu glasul alterat de emoție. Nimic nu amintea de fiica lui atît de îngrijită și de elegantă. De altfel, scumpa lui fiică murise.

— Îndepărtați-o ! bîigui el. Îndepărtați-o !

Mîini grele se abătură asupra ei, un pumn îi izbi fața, unul dintre Instruiți o lovi cu bastonul lui de fier și Thora dădu înapoi, bolnavă de durere și de suferință. Își auzi propriul tată strigînd :

— Pe Mola ! Așa sînt eu protejat în propriile mele uzine ! Stricata asta a vrut să mă omoare ! Să nu spuneți că nu...

Doi gardieni, o traseră pe Thora în curte în timp ce ea încerca să se justifice.

— Nu voiam să-i fac nici un rău, voiam pur și simplu să-i vorbesc tatălui meu... Titanul Rocca... Vă rog...

Oamenii schimbară o privire semnificativă.

— O nebună, zise unul. (Apoi o scuturară nu prea tare). Haide, pleacă înainte de a fi bătută cu bețele. Repede ! Și să nu te mai întorci aici, altfel Instruiții vor pune să fii arestată.

Fugi în stradă plîngînd în hohote. Tatăl ei, propriul ei tată, nu o recunoscuse, o lăsase să fie jignită și bătută. Pentru el nu era decît o Subființă. Alergă la întîmplare. În cele din urmă, lîngă un felinar, o mînă țîșni din umbră și o voce bombăni :

— În sfîrșit iată-te, frumoaso ! Ce te-am mai căutat !

Buimăcită, se simți trasă la pieptul unui bărbat, și ridicînd ochii îl recunoscu pe Bolan Rozul.

* * *

Era ultima adunare a șefilor Egalității. De zile întregi, agenții E-

galizatorilor circulaseră printre Subființele din orașele industriale, intrînd în case și în uzinele unde lucrau ei înșiși spre a pregăti poporul pentru revoltă și a distribui discurile de metal. Conducătorii se adunaseră acum pentru punctul final al proiectului lor. Dolna era și el acolo, cu fața lui palidă și ascuțită impasibilă, înăbușindu-și rîsul și cinismul. Elan se adresă celor de față :

— Prieteni ! Totul este gata. După cum știți, în diferite orașe au fost înarmate în secret grupuri de Subființe. Puterea se bizuie pe mașinile ei automate ca să strivească revolta. Am reușit să le neutralizăm aproape peste tot introducînd discurile noastre. Și fără ajutorul mecanismelor lor de apărare, Tiranii Purpurii nu vor fi capabili să reziste. Vom controla majoritatea mașinilor defensive, și chiar ne putem servi de unele dintre ele. În plus, Subființele sînt infinit mai numeroase decît conducătorii și gardienii lor, și îi vom zdrobi sub numărul nostru. Rozii vor fi capturați sau uciși. Ventar a primit ordinele respective. A șoptit deja Creierului Mecanic instrucțiunile cuvenite. Mînia va fi marea zi, vom lovi la ora prînzului. La posturile voastre, Egalizatori, și fiți pregătiți. Prin mila lui Theo, vom învinge !

— Victorie ! Victorie ! strigară șefii de grupă.

Apoi plecară așa cum veniseră, unul cîte unul, discret, și în camera subterană nu mai rămaseră decît Jan și Elan. Se schimbară în grabă, primul îmbrăcînd uniforma unui Roz, al doilea punîndu-și roba sompuoasă a Purpuriilor. Ieșiră repede în cîmpul pustiu și se îndreptară spre un mic hangar unde așteptau două elicoptere. Își strînseră solemn mîna și împinseră aparatele afară. Cele două mașini se ridicară în același timp și luară altitudine, urcînd mai sus decît supraveghetorii traficului, la adăpost în cabinele lor presurizate, și se îndreptară fiecare în altă direcție.

Diesel tresări văzîndu-l sosind pe intrusul cu privirea pătrunzătoare.

— Cine ești ? Cum ai intrat ?

Necunoscutul zîmbi.

— Pe această fereastră, trecînd pe balcon. Cît privește numele meu... Eu sînt Elan. Elan Egalizatorul.

Titanul se ridică brusc înjurînd cu furie.

— Fii calm, șopti Elan dînd puțin la o parte o pulpană a togii sale de mătase. Am aici o armă silențioasă și dacă apeși pe vreun buton sau dacă chemi pe cineva... Ah ! văd că m-ai înțeles.

— Ce vrei ? zise furios Titanul.

— Să mă însoțești, dragul meu Diesel, în timp ce inspectez centrul legislativ Cosmola. Singur n-aș putea să pătrund acolo, pe cînd cu tine...

Și-l luă pe Diesel în mod amical de braț, punîndu-i în coaste țeava armei.

— Haide, zîmbește, reluă el. Nu uita că sînt prietenul tău. Nu gest greșit ți-ar atrage moartea și nu va duce nici la uciderea, nici la capturarea mea, căci pot să te asigur că am mijloace să fug.

Traversară o sală unde lucrau niște Instruiți, merseră pe un coridor interminabil și luară un ascensor pentru a coborî la etajul rezervat Serviciului Secret al Rozilor, unde se găseau toate controalele automate naționale. Greco, care nu-și părăsea decît foarte rar postul, ridică imediat ochii cînd văzu doi bărbați intrînd. Se întrebă cine putea să fie necunoscutul impozant ce părea un intim al Titanului, dar nu îndrăzni să pună întrebarea.

— Prietenul meu, mormăi Diesel...

— Aş dori să vizitez centrul vostru de control al apărării, continuă Elan fără să se emoţioneze. Titanul Diesel are îndoieli asupra funcţionării lui. Pentru asta m-a chemat de la capătul lumii.

Pentru Greco, care îi cunoştea pe toţi Purpurii mai importanţi din Ardathia, explicaţia era lămuritoare.

— La ordinele voastre, zise el înclinîndu-se adînc.

Îi conduse în vasta sală unde roboţii — unii dintre ei ciudat de umanoizi — stăteau în rînduri ameninţătoare. Doi operatori Roz stăteau în faţa unui tablou de control. Trăgîndu-l după el pe Titanul furios dar neputincios, Elan trecu în revistă toate maşinile, strecurînd pe ascuns, în fiecare dintre ele, cîte un disc de metal. Îndemînarea lui era atît de mare încît Titanul n-ar fi bănuit nimic dacă n-ar fi ştiut de complotul Egalizatorilor.

În cele din urmă Elan ajunse lîngă o maşină mai mare decît celelalte, a cărei parte superioară era desfăcută în numeroase segmente, fiecare din aceste segmente avînd fanta lui operaţională. Elan nu mai avea decît un singur disc pe care-l strecură în fanta cea mai apropiată şi se întoarse spre Greco.

— Aceasta, explică Greco, nu este o maşină de apărare, ci o maşină de control a spionilor noştri.

„Ei bine, îşi zise cu răceală Elan, mîine, cînd Creierul Mecanic va vorbi, va suna sfîrşitul unuia dintre spionii voştri!"

Cei doi bărbaţi reveniră în biroul lui Diesel, ţinîndu-se în continuare de braţ, Titanul avînd tot timpul între coaste ţeava armei. Cînd uşa se închise în urma lor, Elan îl duse pe Diesel spre fereastra deschisă şi-i arătă locul unde îl aştepta elicopterul asemănător cu o insectă uriaşă.

— Aşa am venit, zise el, şi tot aşa voi şi pleca. Dar înainte de asta..

Îl legă solid de una din coloanele balconului pe preşedintele Consiliului celor Zece şi adăugă :

— În felul acesta vei putea să asişti la plecarea mea, şi va fi înlăturată şi primejdia de a da alarma prea devreme.

Plin de furie, legat şi cu un căluş în gură, Diesel văzu elicopterul ridicîndu-se, dar umilirea şi furia erau într-o oarecare măsură potolite de gîndul că în curînd va fi eliberat şi că a doua zi va fi răzbunat.

*
* *

Ferno era unul din oraşele industriale model din Ardathia, cu un dispozitiv de apărare puternic centralizat. În alte centre industriale Subfiinţele afiliate mişcării de Egalitate puteau să se apropie de mecanismele operaţionale, dar aici nu. În consecinţă, Jan primi însărcinarea să acţioneze asupra maşinilor din fortăreaţa oraşului Ferno.

Deasupra norului de poluare care îneca oraşul, elicopterul lui Jan plană un moment între cerul înstelat şi pîcla groasă lipită de sol. Apoi, reperînd flacăra roşiatică a celui mai înalt turn al citadelei, se lăsă pe acoperişul de aterizare. În mod normal pe acoperiş trebuia să se găsească un om de pază, dar actuala garnizoană a Rozilor nu era deloc disciplinată şi Lootna care răspundea de ea prefera să se ţină după fuste, lucru ştiut şi de Jan. Aterizî în spatele unui şir de elicoptere ale poliţiei şi, lăsînd motorul silenţios să meargă încet ca să poată fugi mai repede, se îndreptă spre scara de fier care ducea în adîncurile clădirii.

Coborî apoi o scară largă şi în clipa cînd punea piciorul pe ultima treaptă se pomeni nas în nas cu un bărbat ce se ivise de pe unul din culoare. Omul recunoscu uniforma familiară a Rozilor dar nu putu să-i vadă trăsăturile. Totuşi, probabil că ceva îl surprinsese la Jan, deoarece întrebă tăios :

— Cine eşti ?

— Eu, şopti Jan, şi, iute ca fulgerul îşi abătu patul armei peste capul intrusului uluit.

O privire rapidă pe planul pe care îl luase cu el îi arătă că culoarul de unde venise omul ducea la sala unde voia şi el să ajungă : o porni deci pe coridorul acela, cu arma în mînă, şi descoperi că ducea într-adevăr la sala de control a fortăreţei. Această încăpere era aproape în întregime ocupată de o maşină imensă, împărţită în secţiuni, fiecare cu fanta ei operaţională. Fiecare secţiune purta o cifră albă şi un simbol. Sala era pustie ; Jan strecură cu repezíciune discurile în toate cavităţile, punînd turnurile de distrugere sub comanda Creierului Mecanic. Apoi, terminîndu-şi treaba, voi să plece. Dar în aceeaşi clipă auzi un strigăt, un zgomot confuz venind din profunzimile unui pasaj întunecos ce pornea din fundul sălii, şi o voce ascuţită de femeie îi urlă numele :

— Jan, Jan ! Ajutor !

* * *

Recunoscîndu-l pe Bolan Rozul, Thora căută cu disperare să scape din strînsoarea lui.

— Lasă-mă ! gemu ea.

Dar braţele lui Lootna o strînseră mai tare.

— Ajutor ! Ajutor !

— Taci din gură, tîrîtură !

Deodată se deschise poarta unei case vecine ; probabil că acolo era unul din acele locuri secrete de întîlnire, căci îi strigă Subfiinţei care apăru în prag :

— Tu, vino la mine ! Ajută-mă s-o stăpînesc pe drăcoaica asta înainte de a stîrni tot cartierul !

O tîrîră amîndoi în casă pe fata îngrozită şi trîntiră uşa închizînd-o cu zăvorul. La timp. Afară se auzea un zgomot de paşi repezi şi strigăte răguşite. Bolan îşi agită cu furie pumnul.

— Lepădături ! bombăni el. Ar profita de orice ocazie ca să asasineze un Roz.

Subfiinţa cu înfăţişarea rea o ţinea pe Thora cu o mînă de oţel, în timp ce Bolan îi înăbuşea strigătele apăsîndu-i palma mare peste gură. În spatele lor se iviră nişte femei în ţinută lejeră, două Subfiinţe, şi una dintre ele întrebă cu o voce geloasă :

— Asta cine este ?

— Nu te priveşte, răspunse tăios Bolan. Căraţi-vă de aici, tîrfelor, şi dacă vine cineva să bată la uşă să spuneţi că voi aţi strigat, altfel o să vă coste scump ! Tu ajută-mă ! adăugă el adresîndu-se bărbatului.

Pe jumătate leşinată, Thora fu dusă la primul etaj, apoi pe o scară dreaptă, pe acoperiş. Acolo îi legară mîinile şi picioarele şi o aruncă în cabina unui mic avion care decolă imediat.

— N-are de ce să-ţi fie frică, şopti el mîngîind părul fetei.

Ea se feri înfiorîndu-se.

— Unde mă duci ?

— Acolo unde vei fi o regină pentru umilul tău sclav.

— Lootna, zise ea încercînd să-şi stăpînească tremurul, faci o greşeală teribilă.

Drept orice răspuns el încercă s-o sărute.

— Nu ! Ascultă-mă ! Sînt fiica Titanului Rocca.

— Ca să vezi !

— Îţi jur că este adevărat !

— Poate că te-aş crede, răspunse el rîzînd, dacă n-aş fi defilat cu însumi la funeraliile ei.

— Dar nu m-au îngropat pe mine !

— Văd şi eu că nu !

— N-au îngropat decît nişte oase vechi găsite în avionul meu accidentat. Am fost capturaeă de Egalizatori şi...

— Haide, haide, inventează altceva.

— Du-mă la Titanul Rocca şi vei vedea dacă mint ! Gîndeşte-te ! Dacă spun adevărul a dat norocul peste tine !

— Şi dacă mă minţi, nu numai că, te-aş pierde, dar aş fi sever pedepsit şi degradat.

Thora se ghemui în scaun. Deodată se gîndi la Jan. Şi el o răpise dar nu o tratase astfel. Dacă măcar şi-ar face apariţia ! Avionul coborî şi se lăsă pe acoperişul fortăreţei. Nu se opuse cînd Bolan o ridică în braţe şi o duse în interiorul clădirii pe scara de fier. Îşi zise că trebuie să-şi economisească forţele spre a se putea apăra imediat ce-i va desface legăturile, şi trebuia să facă în aşa fel încît să-şi convingă răpitorul s-o dezlege. Bolan se opri şi aruncă o privire în încăperea unde paza acoperişului, ameţită de băutură, juca cărţi.

— Continuaţi, copii, le strigă el vesel. Pe mine mă aşteaptă alte plăceri !

Thora se înfioră. Bărbaţii răspunseră prin glume deocheate. Bolan o porni din nou şi mai coborî un etaj. Nu văzu silueta inertă din colţul întunecat, nu bănui că un inamic tocmai trecuse pe acolo, ci continuă să meargă înainte, de-a lungul culoarului larg, şi ajunse la apartamentul lui unde îşi aşeză prada pe un pat. Apoi o contemplă cu aviditate. Ea se strădui să-i zîmbească.

— Ah ! exclamă el scoţîndu-şi tunica. Te-ai mai gîndit, după cîte văd !

Căzu în genunchi şi o luă în braţe.

— Pe Mola ! Eşti o adevărată frumuseţe ! Ascultă, jur să mă port frumos cu tine ! Nu vei regreta nimic... Uită-te la mine, nu sînt un om violent. Fii amanta mea de bună voie şi te voi instala într-un Oraş-floare, sau chiar la Modeville ! Auzi ! Te voi smulge iadului din Ferno.

Ea zîmbi slab.

— Sforile astea... Mă doare...

Bărbatul scoase o înjurătură plină de pocăinţă şi se grăbi să-i desfacă legăturile.

— Aşa... Acum e mai bine ?

— Mor de sete, şopti ea.

— Aşteaptă, mă duc să-ţi aduc un pahar cu apă.

Imediat ce-l văzu trecînd într-o cameră vecină, Thora se repezi spre uşă. Bolan neglijase s-o închidă cu cheia. O deschise şi alergă pe culoar în speranţa că va ajunge pe acoperiş şi că va putea să fugă la bordul vreunui aparat zburător... Dar emoţia o făcu să greşească direcţia. În spatele ei auzi un strigăt de furie, un blestem, un zgomot de paşi repezi. Alergă drept înainte şi o coti pe un alt culiar, se pierdu într-un labirint de pasaje, dar bocancii ei grei de Subfiinţă o trădau indicîndu-i lui Bolan în ce direcţie fugea. Îl auzea alergînd, îi auzea respiraţia gîfîitoare, ştia că o va prinde ! Pasajul se deschise deodată într-o sală vastă fără ieşire, cu axcepţia unei uşi în fund, solid zăvorîtă. O izbi cu pumnii înnebunită de groază. Prin geamul gros vedea dincolo un mic culoar întunecos şi o încăpere obscură, aproape în întregime ocupată de un fel de monstru din fier şi oţel, în faţa căruia stătea o siluetă înaltă, un bărbat pe jumă-

tate întors spre ea de parcă ar fi tras cu urechea. Nu-i vedea fața, dar felul cum își ținea capul și umerii largi îi era cunoscut. Nu era cu neputință, își zisese că își pierde mintea, dar începu să urle cu inima plină de speranță :

— Jan ! Jan !

Jan își făcu apariția în mod miraculos. Ușa se despică ca lovită de ciclon și apăru un bărbat care purta uniforma Rozilor. Bolan, crezînd că e vorba de unul din oamenii lui, își întrerupse cursa, înjură din nou, și dădu un ordin scurt. Aproape imediat își înțelese greșeala și mîna lui căută mașinal arma. Dar se dezarmase cînd își scoase tunica.

— Jan ! Jan ! repetă Thora, delirînd de frică și de ușurare.

Jan înțelesese imediat situația. O văzu pe încîntătoarea Thora îngrozită, cu hainele în dezordine, și, cuprins de o furie nestăpînită, uitînd că are o armă, se năpusti asupra comandantului Rozilor. Șocul îl făcu pe Bolan să cadă. Dar nu era un novice în arta luptei pe viață și pe moarte. Se rostogoli și se ridică lovindu-l pe Jan cu pumnul în față, despicîndu-i buza. Egalizatorul mai încasă un pumn în piept și se îndoi, dar își reveni aproape imediat și-i zdrobi nasul lui Bolan. În aceeași clipă se auziră pași pe coridorul pe unde veniseră Bolan și Thora. Ofițerul urlă :

— Aici ! Aici !

Strigătul îl reînsufleți pe Jan. Se dădu înapoi, își scoase arma silențioasă și-l doborî pe Bolan cu un glonț în inimă. Sări spre Thora și o prinse de mînă.

— Repede ! Vino după mine !

Se repeziră amîndoi spre ușa spartă, alergară prin pasajul îngust și prin sala de control, în timp ce un strigăt de alarmă răsuna în spatele lor.

— Vor pierde cîteva clipe cu examinarea corpului, gîfîi Jan, poate că ajungem la scara acoperișului înainte...

Nu-și sfîrși fraza. Traversară în goană sala de control și se năpustiră pe culoarul larg. Jan se întreba unde era restul garnizoanei, și în timp ce-și punea întrebarea apăru un Roz. Trase și omul se nărui. Se grăbiră să urce scara ; o ridică pe Thora în brațe, pentru ca bocancii ei greoi să nu răsune zgomotos pe treptele de oțel. Ajuns pe terasă, Jan alergă spre elicopterul lui, o urcă și pe ea pe jumătate leșinată, sui în scaunul de pilotaj, împinse o manetă și chiar în clipa cînd apăreau primii Rozi aparatul își luă zborul vertical cu viteza unui fulger. Jan respiră ușurat. În ceața cenușie putea să scape cu ușurință de urmărirea unui avion ; în plus, aparatele Rozilor erau comandate de un centru, și motorul lui cu benzină, puternic și independent, î-ar fi permis să fugă.

Sub stelele gigantice, la o foarte mare altitudine, își redresă linia de zbor și se gîndi în sfîrșit la tînăra fată. Nici nu mai putea fi vorba de a o duce înapoi la Ferno. De altfel nici nu intenționase s-o lase acolo pe durata revoltei de a doua zi ; își propusese s-o ia chiar în seara aceea. Se uită la ea cu coada ochiului. Era în continuare de o frumusețe ireală, în ciuda părului tăiat scurt și a hainelor grosolane. Chipul ei îi tulburase visele mai mult decît ar fi vrut să mărturisească. Se scutură iritat.

— Te simți bine ? întrebă el cu un ton ursuz.

Ea întinse o mînă și îi atinse ușor brațul. Aparatul despica noaptea cu 250—300 km. pe oră, și în cele din urmă, după cîteva ceasuri care pentru Thora au fost scurte deoarece adormise, elicopterul se așeză pe același teren abandonat unde Jan o adusese în dimineața

cînd o răpise. Dar Thorei nu-i mai era frică, dimpotrivă. Ar fi zburat cu Jan o întreagă eternitate. El deschise portiera, o prinse de mînă şi-i zise cu simplitate :

— Vino.

Docilă, încrezătoare, ea îl urmă. De cînd v e n i s e aici prima dată şi pînă acum se schimbase. Atunci fusese legată, îngrozită, revoltată, dar de data asta se sprijinea de mîna lui Jan, îl urma într-o casă pustie, cobora în urma lui treptele putrezite, pătrundea împreună cu el în camerele subterane. Elan stătea la un birou şi cerceta o hartă, de parcă nu s-ar fi mişcat din loc de la prima întîlnire cu el ; dar acum purta somptuoasa togă a unui Purpuriu şi, de fapt, abia sosise. Se înclină cu gravitate, fără să fie surprins căci, deşi ea nu ştia, sosirea ei era prevăzută.

— Du-o în camera ei, Jan, zise el. Să se odihnească, să se schimbe. Vom sta de vorbă mîine dimineaţă.

El o însoţi pînă în faţa camerei unde fusese închisă şi îi zise :

— Vei găsi acolo tot ce-ţi trebuie. Nu-ţi fie teamă, dormi. Mîine dimineaţă îmbracă-ţi hainele casei tale care au fost pregătite pentru tine...

Ezită şi adăugă cu un mic zîmbet nostalgic :

— Ne luăm rămas bun de la Subfiinţa Thora.

Culoarul era întunecos. Pe neaşteptate, Thora îi luă mîna şi i-o duse la buze, apoi, înăbuşindu-şi un suspin, intră în camera ei şi trînti uşa.

* * *

Pentru Thora a fost un adevărat deliciu să-şi abandoneze hainele aspre de Subfiinţă, să intre într-o baie parfumată, să-şi frece membrele dureroase cu esenţe rare, să se culce într-un aşternut curat. Căzu imediat într-un somn fără voie şi i se păru că abia închisese ochii cînd cineva bătu la uşă ; o voce înăbuşită îi spuse că era dimineaţă şi că rebuia să se scoale. Încă anchilozată, se îmbrăcă fără grabă cu hainele bogate pregătite pentru ea. „Da, îşi zise privindu-se în oglindă, sînt frumoasă".

Şi gîndul acesta îi produse o satisfacţie deosebită, un din vanitate, ci pentru că era reconfortant să-ţi spui că o as fel de frumuseţe n-ar putea decît să seducă o fiinţă iubită. Sigur, avea părul tăiat, şi cum totdeauna şi-l prinsese în formă de diademă, găsea că e urîţită, fără să bănuiască că această coafură îi dădea un aer copilăros care o făcea şi mai frumoasă.

În cealaltă cameră nu era decît o singură persoană, Elan, în picioare lîngă biroul lui, îmbrăcat în dimineaţa asta cu hainele grosolane ale unei Subfiinţe. Se uită în jurul ei şi Elan înţelese.

— Nu e aici. A plecat.

— A plecat ! Fără să-mi spună o vorbă ! exclamă ea teribil de decepţionată.

Şeful Egalizatorilor o pofti să se aşeze într-un fotoliu şi îi arătă cu mîna un platou pe care se găseau un pahar cu lapte, pîine albă şi unt sintetic de cea mai bună calita e.

— Jan a avut treabă. Mănîncă.

Bău laptele cu plăcere, dar nu fu în stare să savureze tartinele. Elan se uită la ea cu compasiune.

— Vreme de aproape o lună, Thora, ai trăit şi al muncit ca Subfiinţele. Nu-ţi voi ascunde că Ferno este cel mai îngrozitor oraş industrial, că e practic imposibil să evadezi de acolo, drept pentru care ai şi fost trimisă în acest oraş ; dar nici celelalte nu sînt mai grozave. Ştii acum, din experienţă şi nu din

auzite, ce insulte, ce mizerii de necrezut trebuie să suporte Subfiinţele. Ştii acest lucru şi poate că ţi s-a făcut milă. Dar fie că este sau nu aşa, în dimineaţa asta te vei întoarce la palatul tatălui tău. Te aşteaptă un aparat de sport. Cel mai tîrziu la unsprezece eşti acasă. La douăsprezece vom lovi.

— Veţi... lovi ?

— Da. Acum nu mai are importanţă că ştii acest lucru, dar astăzi, datorită nouă, Subfiinţele se vor revolta şi vor cere puterea. Totul este pregătit şi am toate motivele să cred într-o victorie strălucită Dar, dacă va trebui să eşuăm, printr-o întîmplare imprevizibilă, să nu uiţi niciodată vremea petrecută printre Subfiinţe, şi exercită-ţi toată influenţa pentru ca aceşti nenorociţi să fie trataţi mai cu milă... Dar nu vom eşua ! Vom învinge !

— În acest caz, întreabă ea, îl vei ucide pe tatăl meu ?

— Biată copilă, murmură Elan, viaţa tatălui tău nu este în pericol. Este adevărat că el ne-ar omorî pe toţi fără milă dacă ar putea, dar Susţinătorii Egalităţii resping vărsările de sînge şi nu sînt însufleţiţi de un spirit răzbunător. Cînd vom avea în mîinile noastre oraşele industriale, ne va fi de ajuns să-l înfometăm pe tatăl tău şi pe cei de teapa lui pentru a-i forţa să se supună. Dar destul. Urmează-mă.

Thora ieşi împreună cu el sub cerul unei dimineţi luminoase. Elan o ajută să urce într-un avion de sport şi, în timp ce-şi lua zborul, fata se aplecă în semn de rămas bun şi îl văzu, minusculă siluetă pe terenul părăsit. Apoi totul dispăru şi aparatul se avînta spre înălţimile albastre.

* * *

Pe platforma de aterizare a palatului ce domina oraşul Ferbourg, Titanul Rocca stătea de vorbă cu Dolna. În al unsprezecelea ceas, Dolna îşi părăsise postul de coordonator al activităţilor Egalizatorilor şi venise la Titan pe calea aerului. Lîngă ei se găsea elicopterul roşu şi auriu al lui Rocca ; pilotul în uniformă se afla la postul său. Titanul intenţiona să coboare la Ferbourg şi să asiste, adăpostit în fortăreaţă, la revolta oraşului. Diesel, în calitate de preşedinte al Consiliului celor Zece, rămăsese în capitală, la Cosmola, iar ceilalţi membri ai consiliului se răspîndiseră în principalele oraşe industriale ale ţării. Dolna povesti ultima întîlnire avută cu Ventar şi Rocca, dictă un raport pentru Diesel. Tocmai se pregătea să urce în elicopter cînd apăru un mic aparat de sport care coborî pe platformă. Întrebîndu-se cine putea să-l viziteze într-un asemenea moment, Rocca se apropie bănuitor şi văzu sărind jos o siluetă zveltă ; două braţe îl cuprinseră de după gît şi o voce vibrantă îi strigă într-un hohot :

— Tată ! Tată !

Titanul se dădu înapoi, privind-o cu ochi neîncrezători.

— Sînt nebun ! Visez...

— Nu, nu !

— Dar nu e cu putinţă să fii Thora !

— Ba da, eu sînt ! Uite, pipăie, convinge-te că sînt vie !

— Dar Thora a murit...

— Nu, dragă tată, trăieşte !

Agăţată de gîtul lui, Thora îi povesti cum fusese răpită, şi cînd îi explică cum toată lumea fusese înşelată de oase şi bijuteriile ei găsite în aparatul sfărîmat, furia Titanului nu mai cunoscu margini. Apoi îi vorbi de viaţa ei printre Subfiinţe din oraşul Ferno, despre munca în uzină...

— Dar de ce n-ai cerut protecţia Instruiţilor, a Rozilor ?

Thora dădu cu tristeţe din cap.

— Văd, tată, că nu ştii cum e condus un oraş industrial ca Ferno. Rozii pătrund rar în el, şi Lootna căruia i-am cerut ajutor mi-a rîs în nas şi m-a insultat.

— O să regrete !

— Spune-mi, îţi aminteşti de o tînără, o Subfiinţă, care a încercat să te implore într-o zi ? Cînd vizitai o uzină ?

Titanul tresări.

— Eu eram, tată.

— Pe Theo !

— Te-am strigat, dar ţi-a fost frică. Şi gărzile m-au oprit, şi Instruiţii m-au bătut...

Titanul gemu de oroare.

— Dar nu ştiam... Nu te-am recunoscut... Şi apoi te credem moartă, nu...

— Da, bineînţeles, pricep. Nu regret nimic. Dar vezi cît de teribilă e viaţa pentru toate Subfiinţele care au suferit mai mult decît mine !

— Dar cum ai reuşit să fugi ?

— M-a ajutat o Subfiinţă, un tînăr, şi Egalizatorul m-a trimis înapoi.

Încă uluit de miracolul acestei învieri şi strîngînd-o pe Thora la piept să se convingă de realitatea prezenţei ei, Rocca pierdu noţiunea timpului şi numai vocea lui Dolna îi readuse în prezent.

— Titane !

— Da, da. E fata mea... înţelegi ? Mica mea Thora, înviată din morţi.

Agentul Serviciului Secret care auzise totul, se înclină cu respect.

— Este minunat, mărite, întreaga naţiune se va bucura... Dar e douăsprezece fără douăzeci.

— Pe Mola, uitasem ! Trebuie să plecăm imediat. Vino, Thora, nu vreau să te mai scap o clipă din ochi. Astăzi Egalizatorii incită Subfiinţele la revoltă. Dar sîntem pregătiţi !

Recăpătîndu-şi purtarea imperioasă, Rocca o ajută pe fată să urce în elicopter.

Prin urmare, gîndi ea, tatăl ei ştia, Consiliul celor Zece cunoştea totul despre complotul urzit împotriva puterii. Ezitase să vorbească despre asta, tulburată de emoţii contrare. Compasiunea ei pentru Subfiinţe şi ura recentă faţă de tiranie se luptau cu fidelitate faţă de tatăl ei şi faţă de castă. Şi mai ales se temea pentru Jan. Dacă revolta ar fi eşuat poate că Jan ar fi murit ; dar dacă reuşea...

Cîteva minute mai tîrziu elicopterul pătrundea în veşnicul nor de fum ce acoperea oraşul Ferbourg şi coborî pe acoperişul fortăreţei. Era douăsprezece fără cinci. Dacă te aplecai în jos puteai să constaţi că pe străzile oraşului se petrecea ceva. Din casele negre şi hidoase, din uzinele sumbre ce-şi vomau fumul vătămător, Subfiinţele ieşeau ca o armată de furnici. Din o sută de mii de piepturi ieşea un strigăt ameninţător, asemănător cu vuietul oceanului... Strigătele deveneau din ce în ce mai puternice şi foarte curînd se desluşiră şi cuvintele :

— Moarte Titanilor ! Jos cu Titanismul !

Faţa lui Rocca se înăspri.

— Strigaţi, strigaţi ! urlă el agitînd pumnul. Strigaţi, dar la douăsprezece...

Ora 12 ! În laboratorul ei secret, Subfiinţa Ventar, renegatul Ventar lăsă în jos o manetă ; Creierul Mecanic frămătă, palpită, luci ca ceva viu, şi în toate cavităţile operaţionale ale mecanismelor din toată Ardathia, discurile de metal lucirâ şi palpitară la un ison. Şi, într-un anumit segment al mecanismului de control al spionilor, la Cosmola, unul din ele străluci şi tremură, iar aparatul delicat ce comanda supapa care, deschizîndu-se, elibera o rază devastatoare, fremătă şi...

Acolo sus, pe acoperişul fortăreţei din Ferbourg, visînd la triumful acelei zile şi la recompensele

ce-l aşteptau, Dolna, agentul secret, Dolna spionul îşi duse o mînă la inimă şi se clătină; şi în aceeaşi clipă ţîşni o lumină puternică, răsună un zgomot asurzitor şi fu literalmente ciopîrţit. Violenţa exploziei o răsturnase pe Thora, dar nu era rănită. Se ridică şi alergă înspăimîntată spre tatăl ei. Soseau şi gărzile. La cîţiva paşi de Dolna, unde explodase capsula, Rocca fusese aruncat de parapet. Hainele Titanului deveniseră nişte zdrenţe fumegînde; rănile îi sîngerau şi fusese împroşcat cu fragmente din creierul şi viscerele agentului secret. Căldura exploziei fusese atît de mare încît îi arsese părul şi ochii.

— Thora, gemu el abia conştient, Thora...

Ea îşi luă tatăl în braţe. Nu mai era autotputernicul Titan al oţelului, ci un bătrîn demn de milă, rănit, înspăimîntat.

— Thora... Unde eşti?

— Sînt aici, tată, aici!

— M-a lovit ceva. De ce e atît de întuneric.

Deodată, cu un strigăt de angoasă ce acoperi o clipă urletele furioase ale revoluţionarilor, exclamă:

— Sînt orb! Orb!

* * *

Dezastru, catastrofă! În locul victoriei sigure o înfrîngere sîngeroasă!

Şi totuşi, siguri de succes, ameţiţi deja de victorie, Egalizatorii se aruncaseră peste tot în luptă îndemnîndu-le pe Subfiinţe.

— Maşinile nu vor lupta împotriva noastră! strigau ei. Controlăm toate armele automate. Bombardierele şi lansatoarele de gaze sînt ale noastre. Turnurile nu vor putea să tragă. Le-am redus la tăcere. La arme! A venit momentul să vă răsculaţi! Înainte, înainte, Subfiinţe!

Şi Subfiinţele se avîntaseră.

Puseră mîna pe Instruiţii din uzine, îi capturară şi îi snopiră în bătaie. La Ferbourg mai mulţi au fost ucişi şi unul dintre ei gîtuit cu sînge rece de o Subfiinţă pe care o biciuise pe nedrept cu cîteva zile mai devreme. Cu cîteva minute înainte de ora 12 Subfiinţele au invadat străzile în toată ţara, în toate oraşele industriale. Înaintau strigînd sloganuri revoluţionare.

— La moarte cu Purpurii! La moarte! Jos Titanismul!

Deasupra mulţimii se ridicase ca prin farmec stindardul roşu şi auriu al Egalizatorilor. Înaintau cu sutele, cu miile, cu milioanele, scoţînd strigătele lor de revoltă, şi apoi...

Mergînd de colo-colo prin celula lui, Elan, şeful Egalizatorilor, revedea ororile acelei clipe teribile, cînd turnurile deschiseseră focul. Da turnurile vorbiseră, roboţii automaţi şi mecanismele de fier aruncaseră bombe, şi gaze, şi moarte. Turnurile din Ferno le „frămîntaseră" pe Subfiinţe; bărbaţi, femei, copii, toţi căzuseră. Primul nivel, apoi al doilea şi al treilea măturaseră străzile cu o precizie de automat, făcînd din ele un infern de distrugere. Elan se înfioră. El condusese revolta la Ferno; şi Jan la Ferbourg; dar după primele rafale tragice nu mai fusese nimic de făcut, nimic. Practic dezarmaţi în faţa turnurilor ucigaşe, Subfiinţele se treziseră lipsite de apărare, ca nişte oi la abator. Gîndul acesta îl tortura pe Elan — acel abator unde le dusese el însuşi! Şi ironia soartei făcuse ca din miile de oameni doboriţi, el, el care ar fi primit moartea cu bucurie ca să-şi mascheze înfrîngerea să-şi şteargă din conştiinţă amintirea oribilă a mulţimii de cadavre, el supravieţuise. Şi Jan la fel. Ridicaţi fără cunoştinţă din mijlocul acelui haos, fuseseră arestaţi, în cele din urmă recunoscuţi şi duşi la Cosmola, unde

fuseseră închiși în închisoarea Rozilor în așteptarea verdictului Titanilor. Elan întoarse spre Jan o față sumbră.

— Ventar ne-a trădat.

— Da, șopti Jan strîngînd pumnii. Dacă aș putea pune mîna pe el! L-aș sugruma eu însumi!

Scîrțîitul unei chei în broască îl întrerupse. Cei doi bărbați se întoarseră spre ușă, gîndindu-se că sosise clipa să fie duși și supuși procedurii, interogați, torturați poate, și apoi... Elan ridică capul. Jan tresări cu un strigăt de surpriză, căci în spatele gardianului închisorii stătea o siluetă zveltă, cea la care se gîndise mereu și pe care nu spera s-o mai revadă.

— Thora!

Ea i se aruncă în brațe

— Dragul meu! Dragul meu, ești rănit!

— Nu-i nimic. O zgîrietură...

Gardianul se uită la ei cu gura căscată, cu mîna pe patul armei.

— Ce înseamnă asta?

— Lasă-ne, ordonă Thora.

Scoase dintr-o geantă niște suluri mici de pînză, un borcănel cu pomadă o sticlă cu apă și alta cu sakla.

— Vedeți, m-am gîndit că sînteți răniți și am adus toate astea.

Spălă cu grijă rănile șefului Egalizatorilor, le pansă cum se pricepu mai bine și îi dădu să bea puțin vin; apoi se întoarse spre Jan.

— Cui îi datorăm mila acestei vizite? întrebă el ironic, dar privirea lui era gravă.

Thora se ridică cu curaj.

— Credeți că pot să rămîn indiferentă știindu-vă în pericol? Uitați că m-ați salvat? L-am implorat pe tatăl meu să vă lase pe amîndoi în viață. I-am spus de la ce m-ați scăpat. Tatăl meu e orb, nenorocit...

— Orb!

— O explozie l-a ars ochii, și cînd l-am spus că iubesc...

Se întrerupse, înspăimîntată parcă de această mărturisire.

— Nu-ți fie rușine, copila mea, îi zise Elan cu blîndețe. Îl iubești pe Jan și el te iubește. Așa trebuie să fie lucrurile. Și tatăl tău...

— A obținut promisiunea Consiliului să-mi acorde viața și deplina lui Libertate.

Dragostea și viața! Jan simți cum tot sîngele i se urcă la cap, și cum coboară imediat. Îl prinse în brațe pe șeful lui.

— Nu fără tine!

— Oh, zise tînăra disperată, am pledat și pentru el, dar...

— Nu fii tristă, șopti Elan. Crezi că ar fi putut să-mi acorde viața? Pe vremuri am fost de-al lor, cu mult înainte de nașterea voastră, și niciodată nu mă vor ierta că i-am părăsit.

— Ar trebui să evadezi, șopti Thora. Ți-am adus o armă. Uite, ia-o.

— Ce să fac cu ea? Să-mi ucid gardianul? S-a vărsat și așa prea mult sînge. Credeți voi că dacă aș dori să trăiesc n-aș încerca să fug? Ba de... Niciodată Subființele nu vor mai putea să se revolte împotriva asupririi Titanilor. Singura noastră speranță era Ventar și Creierul lui Mecanic. Dar Ventar ne-a trădat și geniul lui a devenit aliatul puterii Purpuriilor. Voi doi trebuie să trăiți și să vă folosiți de influența voastră pentru a înclina Consiliul spre milă. Eu nu am nici un motiv să trăiesc... Nu încercați să mă lipsiți de bucuria de a muri împreună cu tovarășii mei...

Thora plîngea cu amărăciune. El îi zîmbi din nou.

— Nu, nu plînge. Dar cînd veți fi pe tronul puterii, nu uitați de nefericitul meu popor.

* * *

Era vară. În grădinile palatului Titanului Rocca fîntînile susurau, păsările zburau din floare în floare și păsări-muscă planau deasupra boscheților stacojii.

Doi ani fără vedere îl îmbătrîniseră pe Titan; slăbise mult. Aşezat pe terasă, nu se interesa decît de copilul de pe genunchi, care devenise singura lui raţiune de a trăi. Copilaşul îl trăgea uşor de barbă rîzînd şi bunicul rîdea şi el. Nu se mai ocupa de treburile naţiunii; transmisese toate puterile fiicei sale şi ginerelui său Jan. Acesta din urmă devenise Titan şi îşi ocupase locul în Consiliul celor Zece. Rocca era de acord ca ei să încerce să amelioreze soarta Subfiinţelor, şi plîngea adesea cînd Thora îi povestea viaţa ei de la Ferno.

La o oarecare distanţă de bunic şi copilaş, Jan şi nevasta lui vorbeau domol în seara călduţă. Thora era încîntătoare ca niciodată şi, în somptuoasa lui togă de Purpuriu, Jan avea o reală majestate. Priveau spre stratul gros de fum şi funingine ce plana deasupra oraşului Ferbourg.

— Putem atît de puţin pentru ei, murmură Jan. Uneori am impresia că sînt un trădător, care nu merita încrederea avută în el.

Thora ştia că vorbeşte de Elan.

— Sînt singur contra nouă în Consiliu, şi Diesel...

Ea dădu din cap. Piedica era Diesel. Nu îmbătrînise ca Rocca; era la fel de dur, la fel de neîndurător, la fel de sîngeros şi situaţia lui de preşedinte al Consiliului îi conferea o putere dictatorială.

— În oraşele noastre am putut face ameliorări, dar numai atît. Diesel se opune tuturor reformelor capitale sub pretext că acestea ar slăbi măsurile de apărare a puterii. Bineînţeles, am putut să smulg cîteva concesii, dreptul pentru şomeri de a părăsi oraşul şi de a deveni cultivatori ca altădată; dar şi în această privinţă există restricţii. Consiliul nu acordă nici o subvenţie şi trebuie să ofer ajutorul din buzunarul meu, ceea ce nu este văzut cu ochi buni. Şi Subfiinţele trebuie să plece departe, în ţinuturi deşertice. Am toate motivele să mă tem...

Jan îi povesti Thorei o reuniune în cursul căreia Ventar, geniul, care purta acum toga Purpuriilor, se adresase Consiliului în termeni vibranţi:

— Creierul Mecanic dirijează deja toate maşinile automate ale naţiunii, şi ăsta nu este decît primul pas. Ascultaţi, Titani, de ce le puneţi pe Subfiinţe să muncească cînd maşinile pot lucra mai bine? Gem, se plîng şi ne ameninţă regimul. Alungaţi-le din oraşe, trimiteţi-le la ţară, şi dacă devin periculoase hăituiţi-le!

— Dar, protestase Diesel, vom avea nevoie cel puţin de cîteva dintre ele pentru reparatul maşinilor.

— Deocamdată, da. Dar închipuiţi-vă că reuşesc să creez mii de maşini a căror sarcină să fie repararea mecanismelor uzate sau rămase în pană. Cînd voi fi instalat maşini automate pentru producţie şi maşini depanatoare ce se vor ocupa cu menţinerea lor în stare de funcţionare, şi un mare creier să conducă totul, creier ce va primi ordin să facă să funcţioneze uzinele, ce nevoie vom mai avea de mîna de lucru umană?

Amploarea acestui concept îi buimăci pe Titani. Rămaseră cu gura căscată. Numai Jan se ridicase.

— Imbecililor! strigă el. Ce veţi face cu obiectele produse de aceste maşini? Cui le veţi vinde dacă le veţi distruge pe Subfiinţe. Ce piaţă de desfacere veţi mai avea?

Ventar îi impusese tăcerea cu un gest.

— Ai uitat visul Egalizatorilor? Nu voiau ei să distrugă domnia Titanilor, să distrugă clasa Purpuriilor, să facă maşina să meargă pentru binele poporului nu pentru profit? Totul trece, da, dar Titanii înşişi sînt răspunzători de schimbare, ei distrug Subfiinţele, pe incapabili, pe slabi. Cît priveşte prosperitatea, la ce le servesc bogăţiile? Oare maşina nu va construi palate, nu va ţese stofe

prețioase, nu va furniza produse alimentare de mare lux? Oare mașina nu va aduce îndeletniciri plăcute abundență? Spuneți-mi ce le vor lipsi Titanilor. Purpuriilor, dacă le distrug pe Subființe, „piața" lor actuală, și nu mai produc decît pentru ei înșiși? Ah! Dați-mi puterea și în 10—15 ani... Parcă văd admirabilele orașe automate ale viitorului, protejate împotriva elementelor naturii de acoperișuri impalpabile, conduse de voința mașinii, unde copiii și nepoții voștri vor trăi ca niște zei! Da, văd...

Acum, lîngă nevasta lui, la șase mii de kilometri de sala de Consiliu și la o distanță de abia o zi, în timp ce-i povestea această scenă, Jan se întoarse spre copilul așezat pe genunchii bătrînului Titan și șopti:

— A alunga sau a distruge Subființele, masa creatoare, asta nu poate să ducă decît la ruina totală. Dar poate că vom putea împiedica acest lucru. Există micul Jan. Îl vom crește pentru a ne continua opera; și va transmite copiilor lui idealul nostru, pentru ca Elan să nu fi avut încredere în noi zadarnic.

Astfel vorbea Jan căutînd să se liniștească. Dar nu era capabil să întrezărească viitorul, să ghicească ce se va petrece peste 500 de ani, să-și imagineze lucrurile incredibile pe care le rezerva acel viitor, să-și vadă îndepărtatul descendent, numit tot Jan, ivindu-se din pustiu.

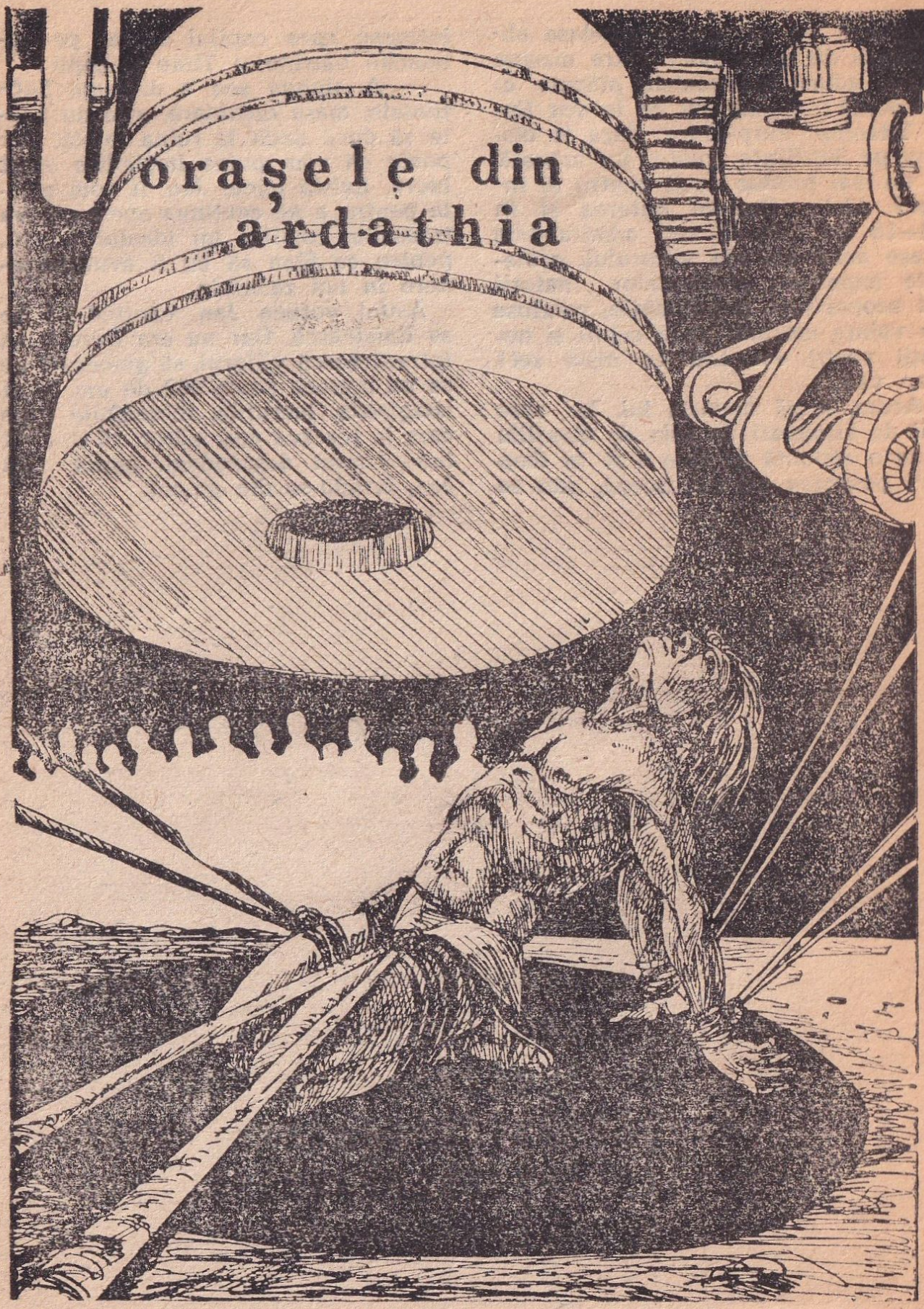
orașele din
ardathia

Veni din pustiu, ducînd cu sine un măgăruş, căci, oricît de ciudat ar fi putut să pară asta locuitorilor oraşelor, încă mai existau măgari şi alte lucruri vii prin ţinuturile îndepărtate, prin pustiuri, prin munţi. Deasupra capului său treceau ca nişte săgeţi imense nave aeriene, şi zări chiar un meteorit strălucitor căzînd din cer în ceea ce părea a fi o vază de aur: un aparat interplanetar venit din spaţiile siderale Le contemplă. În cei zece ani de absenţă aproape că uitase de minunile maşinii. Ciudat, ciudat să-ţi spui că din an în an, de la un secol la altul aceste navete de fier şi oţel călătoriseră în spaţiu fără ajutorul omului; mai mult! că locuitorii oraşelor le uitaseră chiar existenţa... Clătină din cap. Dar acum maşina era peste tot în jurul lui, îşi ridica spre cer turnurile de piatră şi oţel, îşi vîra în măruntaiele pămîntului degetele puternice. Luminile strălucitoare ardeau nisipurile, scobeau găuri enorme în pustiu. Roboţii alergau în toate direcţiile, reparau, construiau, cărau, ridicau şi, în afară de el, nu se vedea nici o fiinţă omenească şi nici o altă creatură vie cu excepţia măgăruşului său.

Măgăruşului îi era frică de zgomot, de monştri adunaţi în acel loc; aşa că omul îl dezlegă şi se uită după el cum fuge pe cîmpul pustiu. Apoi îşi continuă drumul.

Merse la întîmplare, printre mecanisme şi roboţi, riscîndu-şi în fiecare clipă viaţa, pînă cînd ajunse în faţa giganticului turn radial ce se înalţa spre cer. Ascensoare urcau şi coborau fără încetare transportînd preţiosul minereu din mină; pîndi o ocazie şi sări într-unul din ele. Fu dus cu toată viteza spre marele acoperiş plat al turnului ce domina pustiul din înălţimea celor 300 de metri.

Contemplă peisajul arid, munţii din depărtare, şi putu să măsoare cu privirea lungul drum parcurs pe jos.

Se găsea într-un cuib de vultur al Maşinii şi inima îi bătea la gîndul, că, de secole întregi, nici o fiinţă omenească nu admirase peisajul ca el, de la acea înălţime gigantică.

Era domeniul forţei mecanice oarbe, exeecutîndu-şi sarcina imuabilă fără supravegherea omului.

Deodată, în lumina răsăritului de soare, se ivi un aparat. Carlinga lui canelată glisă în canalul platformei şi părţile laterale se deschiseră pentru a lăsa să alunece rampe de încărcare. Era un aparat ce circula între oraşe — altul n-ar fi putut să coboare pe turnurile radiale — un tip pe care bărbatul nu-l cunoştea şi care îl speriă puţin. Dar trebuia să încerce să ajungă la oraşe şi părea că alt mijloc de transport nu exista. Atunci, luîndu-şi inima în dinţi, sări la bord, şi în acelaşi timp rampele se repliară, răsună o sirenă, părţile laterale se lăsară în jos fără zgomot, închizîndu-l în praf şi întuneric.

Bărbatul se odihni; o oră, poate două. Apoi sirena răsună din nou, părţile laterale se deschiseră şi fu purtat împreună cu o masă de nisip şi minereu într-un infern de zgomote şi flăcări. Reuşi totuşi să se menţină în picioare, să nu fie îngropat sub tonele de deşeuri, şi cînd praful se lăsă în jos şi vederea i se obişnui cu penumbra fierbinte îşi dădu seama să se găseşte într-unul din acele locuri misterioase (un creuzet gigant, dar nu ştia acest lucru) unde maşina tuna şi fulgera întreţinîndu-se cu ea însăşi. Îi era frică, căci căldura infernală degajată de gura plină de flăcări îl orbea şi era asurzit de zgomotul atroce al mecanismelor automate.

Era o situaţie înfiorătoare. Aproape că nu-şi dădu seama cum reuşise să se pună la adăpost. Cu energia

disperării, alergă, se zbătu, scăpă şi, printr-un miracol, găsi un escalator care îl transportă împreună cu alte materiale. În sfîrşit se pomeni în nişte locuri pe care le recunoştea.

Deşi îi erau familiare, nu era vorba de teritoriul clanului său. Nimeni nu îndrăznea să trăiască atît de aproape de locurile sacre. Ajunse la tubul aerian fără să fi întîlnit o fiinţă omenească. O voce, ce nu putea fi umană, repetă cu accente metalice o frază de neînţeles. Aparate în formă de trabuc, cu flancuri canelate ca să poată să pătrundă, în canalele de aterizare soseau şi plecau cu o viteză halucinantă, în cea mai mare tăcere. Bărbatul îşi alese unul. Înainte de a urca la bord zărise vag, în alte compartimente, oameni care îl priviseră cu ochi miraţi, dar compartimentul lui era gol. Pentru că îi era foame şi sete apăsă pe butoanele necesare, mîncă prăjituri rotunde şi condimentate de diferite culori; bău lichide calde şi reci. Abia terminase gustarea că vocea metalică se auzi din nou uşa se deschise şi coborî. Acolo era un grup de persoane, persoane care îl priveau cu neîncredere, cu teamă, căci era diferit (nu din pricina goliciunii sale, deoarece toată lumea era goală), ci pentru că pînza care îi acoperea coapsele era dintr-un material lăţos necunoscut, iar pielea lui, arsă de soare şi bătută de vînt, surprindea. Şi ceilalţi oameni aveau pielea colorată, dar nuanţa era verzuie, culoarea celor care trăiau în case şi oraşe, sub cupole protectoare, şi pînza care îi acoperea de la brîu pînă la genunchi, fluturînd precum capa, era dintr-o ţesătură mătăsoasă multicoloră. Oamenii se uitau la el cercetător şi unul dintre ei, un arţăgos cu togă galbenă, a cărui centură brună arăta că era adjunctul unui Bătrîn, îi strigă cu o voce răguşită:

— În numele Maşinii! Ce înseamnă asta? Vorbeşte, omule. Din ce clan faci parte?

Mîna i se lăsă pe umărul străinului care răspunse:

— Din clanul Rokka. Dă-mi drumul...

Dar celălalt îl strînse cu cruzime de umăr.

— De cînd cei din clanul Rokka se plimbă astfel deghizaţi? Şi pielea ta... Nu eşti un Rokka, ci un impostor!

Bărbatul nu pierdu timpul să discute. Dacă ar fi pus mîna pe el, dacă ar fi fost arestat ar fi însemnat un dezastru. Trebuia să ajungă la cei care — în ciuda schimbărilor suferite în zece ani — îl vor recunoaşte. Se desprinse cu o mişcare bruscă şi-l împinse violent pe cel care îl reţinea. Apoi întoarse spatele şi fugi.

— Opriţi-l! strigă cel cu toga galbenă. Opriţi-l!

Cei care porniră după el o făcură fără tragere de inimă. Bărbatul acela îi speria puţin. Şi apoi alerga repede; în curînd se distanţă de ei. Din înălţimea acoperişului de aterizare se vedeau clădiri imense, cablurile şi turnurile unui mare oraş. În graba lui se izbi de cineva. Omul vru să-l prindă, dar el îl trimise la pămînt cu o lovitură de pumn şi sări într-un ascensor. Cabina coborî cu o viteză vertiginoasă, apoi îl preluă un trotuar rulant; roboţii alergau ici şi colo să repare, să cureţe, să transporte diferite lucruri. Se iveau pe neaşteptate, greoi, mergînd drept înainte, şi locuitorii îi evitau cum puteau mai bine.

„E adevărat, gîndi bărbatul, aici domneşte voinţa Maşinii. Oamenii trăiesc în oraşe aşa cum au trăit strămoşii lor în junglă. În loc să fie înconjuraţi de copaci, de stînci, de păduri, omul este împresurat de clădiri din piatră şi oţel, de discuri care se rotesc, de roţi şi pistoane aflate într-o mişcare despre care nu se ştie nimic. Animalele sălbatice ale acestei jungle mecanice sînt roboţii

care îl îmbracă, îl hrănesc şi uneori îl devorează. Ştiam toate astea de la Andro, şi acum văd că nu se înşelase".

Gîndind astfel, ajunse în faţa unei case de băi pustie unde se spălă, se rase şi se schimbă, punînd pe el nişte haine multicolore la modă, furnizate de neobositele mecanisme. Recomfortat, odihnit sări la bordul unui vehicul terestru ce se deplasa pe un singur cablu clătinîndu-se, şi astfel ajunse la casa pe care nu o mai văzuse de zece ani. Căminul său se afla la etajul trei al unei clădiri imense, reşedinţa întregului său clan, unde trăiau o mie de persoane. Încăperile erau mari şi goale, fără nici o fereastră, luminate şi aerisite într-un mod pe care nu-l înţelesese niciodată. Prin pasajele şi culoarele ce traversau zidurile şi treceau pe sub străzi, aparate şi roboţi de serviciu se mişcau de colo-colo, tăcuţi şi discreţi.

În apartament o femeie stătea în faţa unei oglinzi. Părea tînără şi frumoasă, deşi avea patruzeci de ani trecuţi. Purta părul scurt, şi culoarea lui strălucitoare îşi schimba nuanţa la fiecare mişcare. Avea pe ea o tunică de mătase albastră şi o lungă capă transparentă de culoare portocalie îi cădea graţios pe umeri, reţinută pe piept de un fir de mătase roşie. În ciuda vîrstei avea un corp zvelt, aproape băieţesc. Judecînd după aparenţe, strămoşii dintr-o altă eră ar fi luat-o drept o tînără fată. În picioare avea sandale ornate cu pietre preţioase viu colorate. Cînd îl zări pe bărbat se ridică brusc scoţînd un mic strigăt înspăimîntat. Avea în faţa ei un individ îmbrăcat ca toţi bărbaţii pe care îi cunoştea, dar cu pielea ciudat de bronzată, în afara obrajilor şi a bărbiei ce era de un alb surprinzător. Probabil că avea vreo cincizeci de ani. Strămoşii săi l-ar fi considerat destul de tînăr pentru vîrsta lui, dar femeia îl găsi bătrîn

— Alva, şopti el, Nu mă recunoşti?

Femeia rămase mută de uimire.

— E posibil, zise el cu tristeţe, ca zece ani să mă fi schimbat atît de mult?

— Zece ani... Jan! Nu e cu putinţă! Nu eşti tu! Jan a murit!

— Ba da, Alva, eu sînt. Tubul aerian s-a prăbuşit. Priveşte, zise el arătîndu-i vechile cicatrice. Oamenii care trăiesc în apropierea locului unde am căzut au venit în ajutorul meu.

— Oamenii! se miră femeia. Dar dacă acolo erau oameni, ar fi trebuit să fie şi Maşina. De ce nu te-a adus ea înapoi?

— Nu, răspunse Jan. Maşina nu era acolo.. nu în sensul în care te gîndeşti tu.

— Dar e cu neputinţă ca nişte oameni să poată trăi în afara razei de acţiune a Maşinii.

— Aşa ni s-a spus totdeauna, dar nu este adevărat. Ah, Alva, am învăţat atîtea lucruri în zece ani şi acum m-am întors să...

Fu întrerupt de sosirea unui bărbat înalt şi frumos, cu pînza multicoloră la modă căzîndu-i pînă la genunchi dar fără capă, cu tenul lucitor şi verzui. Femeia se uită pe rînd la amîndoi, cu un aer puţin jenat.

— Jan.. El este Ton. Cum nu te-ai mai întors...

Uneori bărbaţii geloşi se băteau între ei. Bunica Avlei avusese o duzină de amanţi ce trăiseră în bună înţelegere, la fel şi mama ei, dar obiceiurile se schimbau. Acum bărbaţii şi femeile nu mai aveau în general decît un partener; cu toate că existau şi excepţii iar obiceiurile conjugale erau diferite de la un clan la altul. Marele Bătrîn al tuturor clanurilor declarase că monogamia era dorinţa Maşinii, şi el trebuia să ştie lucrul acesta deoarece comunica constant cu Creierul zeităţii. Dar Jan nu se formaliză. Ridică o mînă cu

palma deschisă în semn de prietenie şi zîmbi.

— Salut, Ton.

— Salut, răspunse celălalt abia auzit.

— N-am venit s-o smulg pe Alva unui amant care a ştiut s-o seducă. era foarte natural să-şi caute un alt tovarăş, de vreme ce mă credea mort. Dar copilul meu...

— Încă nu s-a născut, îl întrerupse Alva. Mai are încă cinci ani. Maşina l-a luat la opt zile după plecarea ta. Uneori mă duc să-l văd în celula lui de cristal. Creşte frumos, e superb.

Jan clătină din cap.

— Uitasem... Din „ou" pînă la vîrsta de 15 ani! E stupefiant!

Femeia se miră.

— Ce vrei să spui?

— E stupefiant că Maşina poartă în pîntec copilul.

— Dar cum s-ar putea naşte altfel?

Jan răspunse evaziv.

— În pustiu am văzut femei, animale...

— Animale? Ce sînt astea? întrebă Ton.

— Nişte creaturi care merg pe patru picioare.

— Îţi baţi joc de noi, protestă Alva. Maşina nu ne-a arătat niciodată...

— Maşina nu arată decît acest oraş şi altele la fel. În oraşe nu sînt animale.

Alva păru şocată.

— Lumea întreagă este un oraş. Maşina ne arată lumea întreagă

— Atunci de ce nu m-a arătat Maşina şi pe mine? Cunoşti obiceiul. Nu mi-ai căutat faţa în sala portretelor?

— Ba da, dar într-o zi a dispărut.

— Însemna că trebuia să fiu mort şi întors în Maşină. Dar nu sînt mort. Atunci unde eram?

Ton se uită la Jan cu un aer bizar.

— Da, unde erai? Spune-ne.

Alva se apropie de Ton. Privirea ei reflecta un fel de frică superstiţioasă. În timp ce stăteau de vorbă toţi trei, în cameră intraseră şi alte persoane. Unele dintre ele îl cunoscuseră foarte bine pe Jan altă dată. Fiecare se împingea şi şoptea vecinului său că acest străin misterios semăna foarte bine cu Jan, dar că pielea i se schimbase în mod curios; nimeni nu mai văzuse un asemenea ten, şi felul lui de a se purta... Cu toate că îi salută pe mulţi dintre ei spunîndu-le pe nume, oamenii îşi fereau privirea şi unii repetau întrebarea lui Ton.

— Da, unde ai fost?

— În lumea exterioară?

— Lumea exterioară?

— Lumea care există în afara oraşelor.

Vorbele lui se izbiră de un zid de neîncredere.

— Ce blasfemie mai e şi asta? Omul ăsta e nebun!

— Nu, strigă Jan, nu sînt nebun! Nu e nici o blasfemie! Nu înţelegeţi, credeţi că lumea întreagă este un oraş imens, că oraşul acesta se confundă cu un altul datorită cilindrilor, a tuburilor aeriene. Asta pentru că cilindri se găsesc în oraşe cînd vă urcaţi în ei, şi tot în oraşe cînd vă daţi jos din ei, şi nu puteţi vedea... Aşa credeam şi eu altădată, dar cilindrul în care călătoream s-a prăbuşit... a căzut în deşert..

— Desert?

— O întindere de pămînt arid din apropierea unui lanţ muntos.

— Imposibil.

— Şi oamenii care trăiesc acolo...

Strigătele şi exclamaţiile acoperiră vorbele lui Jan.

— Ce mai e şi povestea asta?

— Delirează!

Şi o voce se ridică deasupra celorlalte şi-l întrebă:

— La ce clan te-ai ascuns şi de ce te-ai întors la noi cu faţa pictată?

— Faţa mea nu e pictată, e bron-

zată de soare...

— Soare?

— Nu înțelegeți. Voi n-ați văzut niciodată soarele. Nici ploaia nici zăpada, nici stelele nopții. Orașele sînt acoperite de uriașe cupole de raze protectoare care ascund cerul. Și cînd mergeți de la un oraș la altul sînteți închiși în cilindri și nici măcar nu bănuiți că în realitate sînt niște nave aeriene ce zboară ca niște săgeți deasupra a mii de kilometri de cîmpie, de munți de deșert. Ah! prieteni...

Nu-l mai ascultau. Se aruncară asupra lui urlînd și îi smulseră capa.

— Neagă Mașina!

— La moarte! La moarte!

Jan se apără ca un leu. Unul fu aruncat la podea, un altul se dădu înapoi cu nasul plin de sînge. Dar, ca o haită de lupi, ceilalți își strînseră rîndurile, și ar fi murit învins de numărul lor dacă nu ar fi primit un ajutor neașteptat. Ton, care asistase la scenă fără să spună nimic, cu fața preocupată, se repezi deodată la ei.

— Înapoi, înapoi! urlă el. Nu aveți voi dreptul să judecați și să pedepsiți! Nu, acesta e dreptul Bătrînului În numele Mașinii!

Gîfîind, morocănoși, oamenii se dădură înapoi mîniați. Jan lăsă în jos brațele. Unul din umerii lui bronzați purta o urmă lungă de unghii, unghii care îi zgîriaseră și obrazul.

— Nu uitați, zise cu severitate Ton că sînt un adjunct. Acest om e prizonierul meu. Nenorocire vouă dacă-l atingeți! În lături!

Oamenii se îndepărtară, dar bombănind înjurături și strigînd:

— La Bătrîn! La Bătrîn!

— Așa, mormăi Ton. La Bătrîn!

Alva se uită înspăimîntată la amîndoi. Jan îi zise lui Ton.

— Mulțumesc pentru ajutorul tău

Dar celălalt scutură capul cu un aer sumbru.

— Persiști în povestea ta smintită?

— Da.

— Că ar exista o lume în afara Mașinii? Dincolo...

— Mașina e construită pe suprafața unei lumi mult mai vastă decît orașele... O planetă care se numește Pămînt.

— M-am întrebat deseori ce-ar putea să fie în spatele acoperișurilor, a zidurilor noastre...

— Este o lume! strigă Jan. La fel de adevărată ca și lumea orașelor, dar atît de diferită!

— Mă întreb... Haide, vino. Datoria mea este să te duc la Bătrîn.

Ieșiră din încăpere și o porniră pe o galerie lungă și goală. Curioșii se iveau din toate părțile venind după ei. Majoritatea exclamațiilor erau net ostile.

— La o parte! În lături! repeta Ton. În numele Mașinii!

Jan mergea sigur, cu un pas ușor, spre marea sală a consiliului pe care o cunoștea prea bine... Nu-i era frică. Și-l amintea pe bătrîn, un om plin de bunătate care pe vremuri fusese prietenul lui. Dar cînd pătrunse în imensa sală a consiliului și cînd văzu marea de fețe ostile, inima i se făcu cît un purice. Totuși traversă încăperea cu cutezanță și abia cînd fu în fața Bătrînului se simți înghețat de un fior de frică. Bătrînul era un moșneag slab, cu privirea plină de febră fanatică. Purta o capă stacojie. Era același om pe care-l cunoscuse în urmă cu zece ani, transformat în mod ciudat. Această schimbare îl tulbură profund pe Jan. Privirea aspră și înghețată a moșneagului se încrucișă cu a lui fără cea mai mică urmă de prietenie sau de aducere aminte.

— Numele tău, ordonă omul cu o voce metalică.

— Jan, din clanul Rokka.

— În numele Mașinii, reluă Bătrînul făcînd semnul roții, vorbește.

Mașina te ascultă.

— Tubul aerian în care călătoream s-a prăbușit... și a căzut în deșert...

Mulțimea începu să urle; Ton le impuse tăcerea.

— Toți ceilalți pasageri au fost uciși dar eu am supraviețuit Oamenii care trăiau într-o vale vecină și care văzuseră căzînd tubul aerian, au venit și m-au transportat în casa lor.

— Cine erau acești oameni? întrebă Bătrînul.

— Ființe umane, ca noi. Cu foarte mult timp în urmă trăiau în orașe, înainte ca foștii Titani să-i alunge...

Privirea înghețată a moșneagului făcu mulțimea să tacă.

— Vorbește, repetă el. Mașina te ascultă.

— Pentru prima dată am văzut lumea din exteriorul orașelor și mi-a fost frică. Credeam că murisem. Dar acei oameni ciudați m-au dus în satul lor. La început limbajul mi s-a părut de neînțeles, dar în cele din urmă am descoperit asemănări cu al nostru. O tînără m-a învățat limba lor. Se numea Greta Mai tîrziu m-am însurat cu ea. Bunicul ei a fost și profesorul meu. Se numea Andro. L-am întrebat cine erau acei oameni și în ce loc ciudat căzusem. Și prin voința cărei Mașini trăiam. El mi-a răspuns: „Sînt urmașii Subființelor care au fost alungate din orașe acum cinci sute de ani, cînd Titanii n-au mai avut nevoie de ele. Cît privește acest sat, este lumea exterioară care supraviețuiește și care conține orașele de unde ai venit". Și apoi mi-a explicat că orașele fuseseră construite de oameni și cu Mașina. Mi-a spus: „Nu mașina a creat omul, ci omul a fabricat MAȘINA". Și mi-a arătat într-o carte...

Dar Jan nu putu să spună mai mult. Căci Bătrînul se aplecă spre el, din ochii fanatici ieșiră parcă flăcări, și tună cu o voce stridentă:

— Destul! Destul! Omul acesta hulește! Puneți mîna pe el! Puneți mîna pe el!

Jan se dădu înapoi cu pumnii strînși.

— Așteptați! strigă el. Ascultați-mă!

Dar vocea îi fu acoperită de urlete furioase.

— Mincinos!

— Hulitor!

Mulțimea se năpusti spre el. Atunci auzi vocea lui Ton.

— Înapoi! Înapoi!

Dar haita trecu. Ton fu luat pe sus și Jan nu-l mai revăzu niciodată. Și totuși se apără, încercînd imposibilul. Reuși să înainteze cîțiva pași sperînd să ajungă la ușă, dar mai multe mîini îl apucară de glezne. Se prăbuși și haita căzu asupra lui. Cîteva minute mai tîrziu, ținut bine, cu mîinile legate, era din nou în picioare în fața Bătrînului care-l privea răuvoitor.

— Ai vorbit, zise el, și Mașina a auzit.

— Mașina a auzit! urlă mulțimea în cor.

— Cît privește lucrurile smintite pe care ni le-ai povestit, ele nu sînt decît delirul unui mort. Mașina te-a luat înapoi de multă vreme, și pămîntul despre care ne vorbești nu poate exista decît într-un loc dincolo de moarte. Ajutat de forțele răului, de mașina Neantului, te-ai întors să hulești. Pielea ta are culoarea Neantului, pe frunte porți pecetea Neantului.

— Ahram! Ahram! urlă poporul pe care vorbele Bătrînului îl împingeau la paroxismul extazului și urii.

— Acolo nu există oameni vii! chelălăi Bătrînul. Acolo e numai moarte, moarte! Luați-l! A scăpat Masinii! Să fie redat Masinii!

REDAT MAȘINII. Jan simți că îl îngheață sîngele în vine. Știa ce înseamnă acest verdict. Dar neputincios, fu luat din sală de mulțimea cuprinsă de furie. În stradă au fost

preluaţi de trotuarele rulante, maşinile pe cablu i-au scuturat şi au ajuns în cele din urmă la locul sumbru şi trist de dincolo de reţeaua de bariere, unde Maşina îşi dezgolea măruntaiele în văzul omului şi unde un gigantic piston negru urca şi cobora fără oprire. Era locul de înmormîntare al clanului, locul unde erau duşi morţii spre a fi „returnaţi" Maşinii. Jan se zbătu. Voi să vorbească, făcu un ultim efort să scape.

— Imbecililor! Ignoranţilor! M-am întors să vă luminez, să vă spun adevărul! Ascultaţi-mă...

Dar strigătele mulţimii îi înăbuşiră cuvintele.

— Prea tîrziu, murmură el lăsînd capul în jos Nimic nu-i poate salva, acum înţeleg. Vor pieri ca nişte sălbatici într-o lume mecanică. Dar după ei, mlădiţele Subfiinţelor se vor răspîndi în oraşele abandonate; cei mai puternici, cei mai înţelepţi din lumea exterioară, unii dintre ei purtînd în vine propriul meu sînge... Şi vor controla minunea aceasta care este Maşina, şi oamenii vor fi nişte zei pe pămînt...

Astfel gîndea el şi adăugă cu o imensă tristeţe:

— Dar nu voi mai fi aici ca să-i văd.

Fu împins cu brutalitate; într-o ultimă străfulgerare de luciditate văzu ce-l înconjura, visă la un cer albastru deasupra capului şi la o moarte în aer liber... şi apoi pistonul căzu.

— Ahram! Ahram! urlă mulţimea în delir.

După un moment oamenii plecară unul cîte unul Marele piston continuă să urce şi să coboare neobosit. Numai că acum era pătat de sînge.

Traducere de
Nicolae CONSTANTINESCU

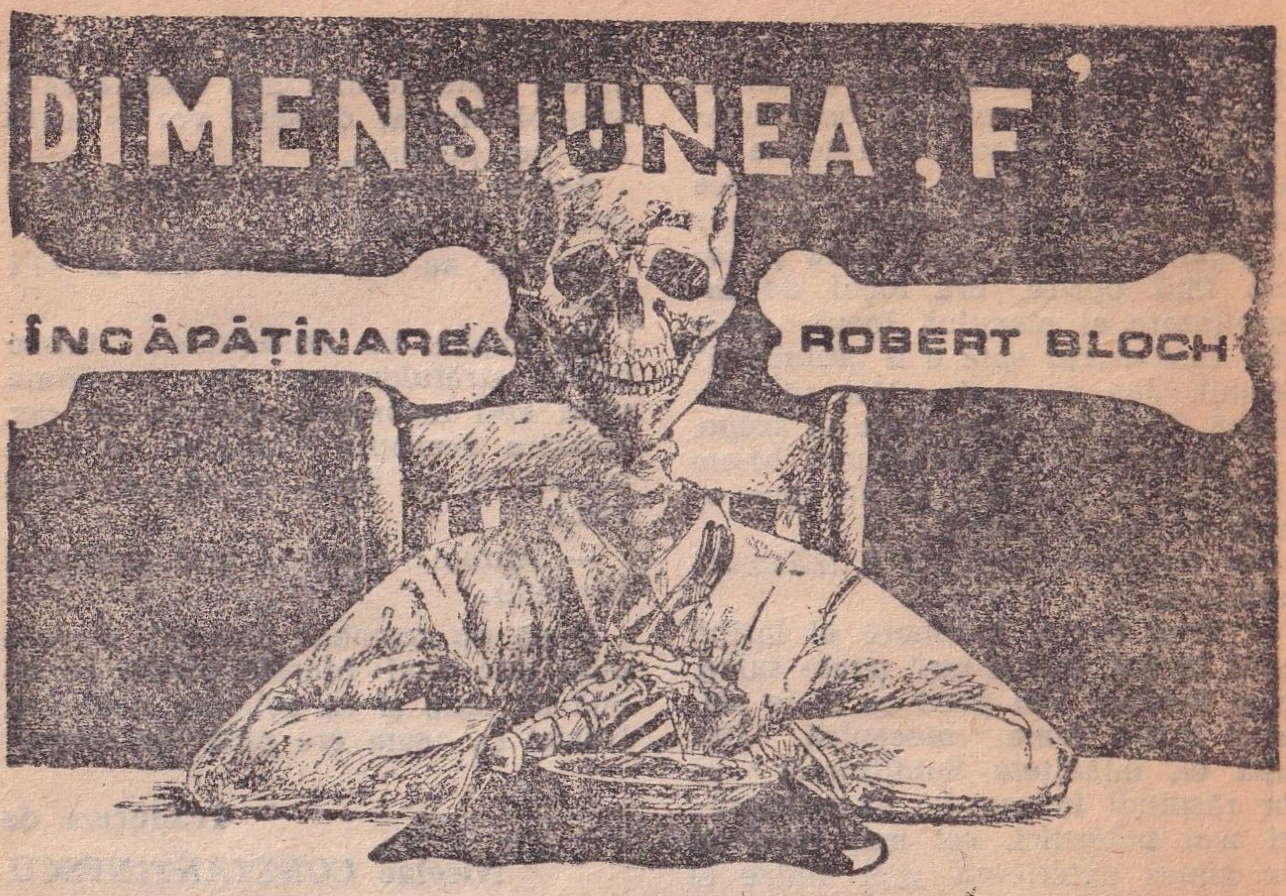

A doua zi după ce murise, bunicul coborî să ia micul dejun.

Ne-a surprins.

Mama se uită la tata, tata se uită la sora mea Susie și Susie se uită la mine. Apoi privirile noastre se concentrară asupra bunicului.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă el. De ce vă uitați așa la mine ?

Nimeni nu răspunse deși știam de ce. În ajun asistasem cu toții la moartea lui, în urma unei crize cardiace fulgerătoare. Acum era aici, îmbrăcat la fel de fercheș ca de obicei.

— Ce e de mîncare ? întrebă el.

Mama tresări.

— Să nu-mi spui că ți-e foame !

— Ba chiar aș zice că sînt înfometat.

Mama se uită la tata; tata se mulțumi să clipească din ochi. Mama se îndreptă spre mașina de gătit și pregăti niște ouă pe care i le servi pe o farfurie.

— Așa da, declară el. Dar unde sînt cîrnații ?

Mama îi aduse cîrnații. Felul în care înfuleca ne făcu să înțelegem că nu-și pierduse pofta de mîncare.

Cîteva secunde mai tîrziu. Bunicul remarcă că ne uitam în continuare la el.

— Voi nu mîncați ? se interesă el.

— Nu ne e foame, răspunse tata.

Și chiar că era adevărul gol-goluț.

— Un om trebuie să mănînce ca să-și păstreze forțele, reluă bunicul. Dar de fapt... tu o să întîrzii la moară !

— Astăzi nu lucrez, zise tata.

Bunicul îl privi pe furiș.

— Ai o comportare ciudată în dimineața asta. Sînteți toți îmbrăcați cu hainele de sărbătoare. Așteptați pe cineva în vizită ?

Mama, care se uita pe fereastra de la bucătărie, mişcă aprobativ din cap.

— Aşa este. De altfel, iată-l.

Sosea bătrînul Bixbee.

Mama traversă vestibulul pentru a deschide uşa de la intrare — cu intenţia de a-l trimite acasă, presupun — dar el îi trase clapa şi intră pe uşa de serviciu. Tata dădu fuga dar ajunse prea tîrziu: Bixbee deschisese deja gura.

— Bună ziua, Jethro, zise el cu o voce moale. E o dimineaţă tare tristă! Sînt dezolat că vă deranjez aşa devreme, dar ziua se anunţă deosebit de toridă.

Scoase un metru.

— Voi lua măsurile imediat. Cu căldura asta e mai bine să-l închidem cît mai repede, dacă înţelegi ce vreau să spun.

— Îmi pare rău, zise tata, blocînd uşa pentru ca bătrînul Bixbee să nu poată vedea ce se petrece înăuntru. Va trebui să revii mai tîrziu.

— Peste cît timp?

— Nu ştiu exact. Nu ne-am hotărît încă.

— Bun. Dar nu pierdeţi prea multă vreme, răspunse Bixbee. S-ar putea să nu mai am gheaţă.

Tata închise uşa şi el plecă. Cînd mama se întoarse în bucătărie, tata îi făcu semn să păstreze tăcerea, dar, bineînţeles, asta nu reuşi decît să-l intrige pe bunic.

— Despre ce e vorba? se interesă el.

— Despre o simplă vizită de curtoazie.

— De cînd? se miră bunicul bănuitor. Bixbee nu e prietenul nimănui — el cu aerele lui! Pretinde că e un plantator din Sud. În realitate nu e altceva decît un antreprenor de pompe funebre.

— Ai dreptate, bunicule intervenі Susie. A venit să-ţi ia măsurile pentru cosciug.

— Cosciug?

Bunicul făcu un salt de pe scaun ca un pore care a nimerit într-un gard de sîrmă ghimpată.

— De ce aş avea nevoie de un coşciug?

— Pentru că ai murit.

Sora mea cea mică răspunse cît se poate de firesc. Mama şi tata erau gata s-o bombăne cînd bunicul izbucni în rîs.

— Ei să fie, nepoţico, de unde ţi-au venit ideile astea?

Tata se îndreptă spre Susie scoţîndu-şi cureaua, dar mama scutură din cap. Apoi se adresă bunicului:

— Aşa este. Ai murit ieri seară. Nu-ţi aminteşti?

— Nu, şi totuşi memoria mea este excelentă. Îmi amintesc că am avut o criză cardiacă, asta e tot.

Mama suspină.

— Din nenorocire, de data asta nu a fost vorba de o alarmă falsă.

— Cel mult o criză uşoară.

— Mai mult. Îţi era atît de rău încît tata a trebuit să se ducă după doctorul Snodgrass pînă la cabinetul lui. A întrerupt omul o importantă partidă de poker, dar asta nu a servit la nimic. Pînă să sosească muriseşi.

— Dar... nu sînt mort pentru că sînt aici!

— Să nu te apuce năbădăile, bunicule, cuvîntă tata. Te-am văzut cu toţii. Am fost martori la moartea dumitale.

— Martori?

Bunicul se enerva totdeauna cînd era agasat.

— Ce mai e şi povestea asta? Pretindeţi că ştiţi dacă sînt viu sau mort?

— Dar bunicule...

— Fă economie de salivă, fecioarule.

Se ridică.

— Nimeni nu are dreptul să mă îngroape împotriva dorinţei mele.

— Unde te duci? întrebă mama.

— Unde mă duc în fiecare dimineaţă. Mă instalez la poartă să

mă distrez puțin.

Ceea ce și făcu lăsîndu-ne în bucătărie.

— Povestea asta m-a dat peste cap, zise mama.

Arătă spre cuptor.

— Cînd mă gîndesc că am cules toate legumele din grădină pentru praznic. Îi și anunțasem pe vecini. Ce-or să spună ?

— Nu te frămînta, îi zise tata. La urma urmelor poate că n-a murit.

Mama reflectă.

— Nu știu ce să cred.

Se uită la tata.

— Lucrul cel mai bun ar fi să-l aducem pe doctorul Snodgrass Spune-i să se grăbească să lămurim cît mai repede totul.

— Ai dreptate, răspunse tata ieșind pe ușa de serviciu.

Mama se uită la mine, apoi își îndreptă privirea spre Susie.

— Copii, duceți-vă la poartă să-l țineți tovărășie bunicului. Vedeți să nu se miște de acolo pînă la venirea doctorului.

— O.K., zice Susie, și ieșim din bucătărie.

Bunicul era instalat în scaunul lui balansoar, se uita la mașinile care treceau pe drum și pîndea înjurăturile aruncate de automobiliștii care încercau să evite porcii.

— Uită-te acolo, zise el. Îl vezi pe tipul din mașină ? A venit în zig-zag pe drum ca un liliac ieșit din iad. Mergea cam cu treizeci pe oră. Mai înainte de a fi putut opri, Bessie a ieșit brusc de pe cîmp obligîndu-l să intre cu mașina drept în șanț. Niciodată n-am văzut ceva mai comic !

— Dar tu nu ești viu, bunicule.

— Nu începe iar, nepotico, te rog

Bunicul avea un aer atît de scîrbit încît Susie a tăcut.

Chiar în acel moment apăru doctorul Snodgrass, la volanul bababanei lui mașini Essex, pe care o gară în apropiere de porcăria lui Bessie. Doctorul și tata se apropiară de poarta mare de la intrare. Vorbeau cu voce scăzută și-l vedeam pe doctor mișcînd capul spre a da de înțeles că nu pricepea nimic din tot ce-i povestea tata.

Apoi doctorul îl remarcă pe bunicul la poartă. Se opri din mers și ochii îi ieșiră din orbite.

— Jehosephat ! strigă el. Ce faci aici ?

— După cum constați și tu, răspunse bunicul. E interzis unui om să se odihnească la poarta lui ? Am nevoie de puțină pace.

— Chiar asta ar fi trebuit să faci acum... să te odihnești în pace, zise doctorul. Cînd te-am consultat ieri seară erai mort ca zăvorul de la poartă !

—Presupun că erai beat, zise bunicul.

Tata se adresă doctorului.

— Ce ți-am spus eu ?

Doctorul îl ignoră. Se uita la bunic.

— Poate că m-am înșelat, zise el. Pot să te examinez din nou ?

— Dacă vrei, mormăi bunicul. Am timp berechet.

Doctorul își deschise servieta și-și începu munca. Mai întîi îl examină pe bunic cu un stetoscop. Ascultă. Deodată mîinile începură să-i tremure.

— Nu aud nimic, anunță el.

— Ce sperai să auzi — o arie de operă ?

— Nu e momentul să glumim, îi răspunse doctorul. Ce-ai zice dacă ți-aș spune că inima ta nu mai bate ?

— Ce-ai zice dacă ți-aș spune că stetoscopul tău e stricat ?

Doctorul își continuă treaba asudînd Scoase o oglindă și o ținu în fața gurii bunicului. Mîinile îi tremurară și mai și.

— Vezi asta ? Oglinda rămîne curată. Înseamnă că nu mai respiri.

Bunicul clătină capul incredul.

— Încearcă la tine. Fie nu-ţi lipseşte suflul; ştiu că ai putea să răstorni o catîrcă la douăzeci de paşi.

— Poate că asta te va convinge...

Şi zicînd acestea scoase din buzunar o bucată de hîrtie.

— Ia la cunoştinţă.

— Ce mai e şi asta?

— Certificatul tău de deces.

Arătă cu degetul un rînd anume.

— Citeşte ce e scris aici. Cauza decesului: stop cardiac. Îţi atrag atenţia că e un document legal, valabil în faţa tribunalelor.

— S-ar putea să fie bun la ceva. Dar mă gîndesc la următorul lucru: închipuieşte-ţi că te dau în judecată! După părerea ta, care dintre noi doi va fi crezut de judecător?

Ochii doctorului ies iar din orbite. Încearcă să pună documentul la loc în buzunar, dar mîinile îi tremură atît de tare încît reuşeşte cu mare greutate.

— S-a întîmplat ceva? întreabă tata.

— Nu mă simt bine deloc, mărturisi doctorul. Cred că mă întorc la cabinet să mă lungesc un moment.

Îşi luă servieta şi se îndreptă spre maşină fără să se uite în urma lui.

— Să nu stai prea mult timp lungit, îl sfătui bunicul. Te pomeneşti că se găseşte unul în stare să facă un raport unde să scrie că ai murit de migrenă.

La prînz nimănui nu-i era foame. Cu excepţia bunicului, care se aşeză la masă şi înghiţi mămăligă, carne şi o porţie dublă de coţofană cu rubarbă.

Deobicei mamei îi place să vadă oamenii mîncînd cu poftă. Totuşi se uita la bunic cu o privire îngrijorată. După ce termină de mîncat şi se întoarse la poartă, mama îngrămădi farfuriile pe suportul de scurs şi ne ceru nouă, copiilor, să spălăm vasele. Apoi se duse în camera ei de unde îşi luă un şal şi o carte de rugăciuni.

— Unde te duci? o întrebă tata.

— La biserică.

— Dar azi nu e joi!

— Nu pot să mai aştept, răspunse mama. Toată dimineaţa a fost foarte cald şi după-amiază va fi şi mai cald. De ce te strîmbai cînd mînca bunicul?

Tata dădu din umeri.

— Am avut impresia că e carnea stricată.

— Deloc, răspunse mama.

— Ce vrei să faci?

— Singurul lucru posibil: să mă rog la Dumnezeu.

Şi plecă, lăsîndu-mă să spăl vasele împreună cu Susie, în timp ce tata rămăsese profund tulburat. Am ieşit în grădină şi m-am uitat pe furiş la el cînd hrănea porcii. Se vedea cît se poate de clar că nu-i, ardea de treabă.

După aceea m-am dus din nou împreună cu Susie să-i ţinem tovărăşie bunicului. Poarta era un adevărat cuptor din bucătăria diavolului. Bunicului nu părea să-i pese. Nu era şi cazul meu. N-am putut să nu remarc că bunicul se schimba.

— Uită-te la muştele care se rotesc în jurul lui, îmi şopti Susie.

— Sst, surioară!

Totuşi era adevărat; mustele acelea mari şi albastre bîzîiau atît de tare încît abia mai auzeam vocea bunicului.

— Haideţi, apropiaţi-vă, mici bestii ce sînteţi, zise el. Veniţi la fermecatu'!

— Soarele e prea puternic ca să se aşeze, făcu Susie.

— Nu e chiar atît de cald.

Nici măcar nu transpira.

— Trebuie să alungăm muştele astea?

— Nu mă deranjează.

O muscă mare şi bătrînă aterizează pe nasul bunicului fără ca el să-şi dea seama.

Susie era din ce în ce mai neliniştită.

— De data asta e mort de-a binelea, zise ea.

— Vorbeşte tare, copila mea. Nu e politicos să vorbeşti pe ascuns despre cei mai mari decît tine.

În acel moment s-a ivit şi mama pe drum. Cu toată căldura copleşitoare, mergea cu vioiciune urmată de reverendul Peabody. Acesta gîfîia dar nu-şi încetini mersul pînă cînd nu ajunse la poartă.

— Te salut, reverendule, zise bunicul.

Reverendul Peabody încruntă sprîncenele, deschise gura dar nu putu să scoată nici un sunet.

— Ce s-a întîmplat? întrebă bunicul. Nu mai ai limbă?

Reverendul făcu o strîmbătură ciudată care îl făcu să semene cu un sconcs devorînd bărzăuni.

— Înţeleg că nu te simţi bine, adăugă el. Soarele îţi usucă gîtul.

Se uită la mama.

— Addie, fii drăguţă şi adu ceva de băut pentru reverend.

Mama dispăru în casă.

— Acum, revedendule, odihneşte-te şi să stăm puţin de vorbă.

Reverendul înghiţi în sec.

— Nu e vorba chiar de o vizită de curtoazie.

— În cazul ăsta, de ce ai venit pînă aici pe o asemenea căldură?

Revedendul înghiţi din nou în sec.

— După tot ce-am auzit de la Addie şi de la doctor, trebuia să văd cu ochii mei. (Se uită la muştele ce zburau în jurul bunicului). Acum regret că nu i-am vrezut pe cuvînt.

— Adică?

— Adică că un om în starea dumitale nu are dreptul să pună întrebări. Cînd Domnul te cheamă trebuie să răspunzi.

— Nu m-a chemat nimeni, răspunse bunicul. Evident, nu mai aud ca la douăzeci de ani.

— Exact ce mi-a spus şi doctorul. De altfel pentru asta n-ai remarcat că nu-ţi mai bate inima.

— E destul de normal. Gîndeşte-te că în curînd îmi voi serba cei nouăzeci de ani.

— Nu te-ai gîndit niciodată că ai putea să te opreşti din îmbătrînire? Ai o viaţă lungă în urma dumitale, bunicule. Nu crezi că a sosit timpul să te odihneşti? Aminteşte-ţi ce spune Biblia — Domnul a dat, Domnul a luat.

Bunicul făcu o mutră ciudată.

— Ei bine, n-o să mă ia.

Reverendul Peabody căută o batistă în buzunarul bugilor. Îşi şterse fruntea.

— N-ai de ce te teme. Este o experienţă plăcută. Nu vei mai avea supărări, nici necazuri, şi ai putea să te odihneşti în pace. Fără să mai pui la socoteală că ai scăpa de soarele ăsta!

— Abia îl simt, zise bunicul mîngîindu-şi mustăţile. Aproape că nu simt nimic.

— Îţi înţepenesc mîinile? îl întreabă reverendul intrigat.

— Îmi înţepeneşte tot corpul.

— Tocmai la ce mă gîndeam şi eu. Ştii ce înseamnă asta? Se instalează Rigor Mortis.

— N-am auzit niciodată de „Rigger Morris", mărturisi bunicul. Eu sufăr de reumatism, asta e tot.

Reverendul îşi şterse din nou fruntea.

— Hotărît lucru că e nevoie să fii convins. Refuzi să crezi medicul, refuzi să să răspunzi la chemarea Domnului. Eşti moşneagul cel mai supărător pe care l-am cunoscut vreodată.

— Ce vrei, aşa sînt eu. Totuşi sînt înţelegător. Nu vreau decît să mi se dovedească. Cum se spune: vin din Missouri şi am nevoie de dovezi.

Reverendul îşi puse batista la loc. Oricum, din moment ce era udă nu-i mai putea fi de nici un

folos. Suspină adînc şi îl privi pe bunic drept în ochi.

— Există lucruri care nu se explică. Totuşi trebuie să le crezi, zise el. Stai aici cînd în mod normal ar fi trebuit să fii la un metru şi jumătate sub muşeţel. Dacă eu pot să cred, trebuie să crezi şi dumneata. Îţi spun adevărul cînd afirm că starea sănătăţii dumitale e iremediabilă. Înţeleg că ideea de a te afla întins sub pămînt nu te tentează peste măsură. Dar vii cu vii, morţi cu morţii — cum spune proverbul. Să nu-ţi închipui că vei rămîne veşnic în mormînt... În timp ce trupul se odihneşte în pace la cimitir, sufletul îşi ia zborul. Şi va zbura drept în braţele Domnului! Va fi o zi mare — te vei simţi liber ca pasărea cerului şi vei zbura cu gazdele dumitale din paradis cîntînd laude Autotputernicului şi făcînd să răsune coardele harpei tale aurite...

— N-am fost niciodată bun la muzică, remarcă bunicul. Şi apoi ameţesc cînd urc pe scară să acopăr privatele din fundul grădinii.

Dădu din cap.

— O să-ţi vorbesc pe şleau: dacă crezi că trebuie să ne ducem în cer, de ce nu te urci tu acolo?

În acel moment se întoarse mama.

— Nu mai avem citronadă, zise ea. Abia mi-a mai rămas un pahar. Scuză-mă, părinte...

— Domnul fie lăudat!

Reverendul îi luă paharul din mîini, îl duse la gură şi înghiţi un gît zdravăn.

— Eşti o femeie cumsecade, zise el. Îţi sînt foarte recunoscător. Şi se îndepărtă cu un pas vioi.

— Spuneţi-mi, părinte! strigă mama. Ce aveţi de gînd în legătură cu Bunicul?

— Nu-ţi fie teamă de nimic, o linişti reverendul. Acum trebuie să lăsăm totul în grija Domnului.

Şi dispăru în depărtare într-un nor de praf.

— Ai văzut cum a băut? bombăni bunicul.

Mama se uită la el. Deodată izbucni în lacrimi şi fugi în casă.

— Ce e cu ea? întrebă bunicul.

— Nu-ţi face griji, i-am zis. Tu, Susie, continuă să alungi muştele din jurul bunicului. Mă întorc într-o clipă.

Aveam treabă.

Ştiam ce trebuie să fac cu mult înainte de a intra în casă. N-o puteam lăsa pe mama în starea asta. Era în bucătărie, ghemuită lîngă tata, şi zicea:

— Ce putem face? Ce să facem?

Tata o bătu uşor pe umăr.

— Linişteşte-te, Addie, nu te chinui. Situaţia asta nu va dura.

— Sper şi eu. Dacă bunicul nu se simte, în dimineţile următoare voi servi micul dejun unui schelet. Şi ce vor spune vecinii văzînd un sac de oase odihnindu-se la poartă? E cît se poate de neplăcut!

— Nu te nelinişti, îi spun. Am o idee.

Mama se opri din plîns.

— Ce fel de idee?

— Voi face o plimbare pînă la Spooky Hollow.

Mama deveni atît de palidă că îi dispăru pînă şi pistruii.

— Nu, băiatule...

— E singura noastră posibilitate, Nu avem de ales.

Tata deschise gura.

— Nu ţi-e frică?

— Nu în timpul zilei. Oricum, n-ai grijă, sînt înapoi înainte de de căderea nopţii.

Şi am plecat pe uşa de serviciu.

Am sărit bariera să ajung la golfuleţ. Nu m-am oprit decît să-mi iau puşculiţa ascunsă în iarbă, lîngă stînci. Apoi am trecut apa pentru a ajunge la pădure.

În pădure mi-am încetinit fuga să mă orientez. Nu era nici o potecă pentru că nimeni nu trecea vreodată pe acolo. Oamenii preferau să

evite acel loc, chiar şi ziua. Era prea întunecos şi te simţeai prea singur. N-am întîlnit niciodată pe acolo nici cel mai mic animal. Chiar şi păsările se ţineau de-o parte de tulfiş.

Totuşi ştiam încotro merg. Era destul să trec de liziera pădurii şi s-o ţin drept înainte. Acolo, în locul cel mai adînc, cel mai întunecos şi cel mai singuratic, se găsea Spooky Hollow.

La Spooky Hollow se afla o grotă. Şi în acea grotă trăia Vrăjitoarea.

Cel puţin aşa speram. Cînd m-am apropiat în vîrful picioarelor de intrarea în grota aflată în mijlocul stîncilor, nu am văzut absolut pe nimeni. Nu eram înconjurat decît de umbre ameninţătoare.

Ajunsesem la Spooky, nu încăpea nici o îndoială. Am căutat să nu mă tulbur şi să-mi continui drumul. Picioarele mele aveau o poftă irezistibilă să fugă, să fugă, dar nu era momentul să renunţ.

După cîteva clipe am început să strig.

— E cineva aici? Aveţi o vizită!

— Cine e acolo?

— Eu sînt... Jody Tolliver.

— Ciiiiiiine?

Greşisem în privinţa păsărilor. Acum îmi amintesc că lîngă cavernă, din înălţimea unei ramuri, am observat o cucuvea mare.

Am lăsat ochii în jos şi a apărut (Vrăjitoarea!) printr-un orificiu ascuns în stîncă. Era prima dată cînd o vedeam, dar nu putea fi decît ea. Era o femeie mică şi sfrijită, îmbrăcată cu o rochie dintr-o ţesătură din lînă. Pe cap avea o bonetă în formă de sac iar faţa îi era neagră ca un bulgăre de cărbune.

Haide, mi-am zis în sinea mea, nu e cazul să intru în panică... nu e decît o bătrînică, nimic mai mult.

Se uita fix la mine. I-am văzut ochii pentru prima dată. Erau mult mai mari decît cei ai cucuvelei şi de două ori mai strălucitori.

Picioarele mele începuseră să-şi piardă răbdarea, dar am rezistat.

— Te salut, Vrăjitoareo, am zis.

— Ciiiiiiine... ? întrebă cucuveaua.

— Este Jody Tolliver, îi răspunse Vrăjitoarea. Ce se întîmplă? Ai doape de ceară în urechi? Acum nu te mai amesteca în ce nu te priveşte, s-a înţeles?

Cucuveaua o gratifică cu o privire ameninţătoare înainte de a-şi lua zborul. În sfîrşit, Vrăjitoarea se arătă de-a binelea.

— N-o lua în seamă pe Ambrose, tinere, zise ea. Nu e obişnuită cu lumea. În principiu nu mă vede decît pe mine şi liliecii.

— Ce lilieci?

— Cei care trăiesc cu mine în grotă.

Vrăjitoarea îşi trecu mîna peste rochie.

— Scuză-mă că nu te invit înăuntru, dar e o mare dezordine. Intenţionam să fac puţină curăţenie, dar nu am avut timp... mai întîi a fost blestematul ăla de război mondial, apoi Prohibiţia aceea înfiorătoare...

— Nu are nici o importanţă, am zis. Am venit pentru o afacere.

— Bănuiam.

— Ţi-am adus ceva.

— Ce anume?

— Puşculiţa mea.

— Mulţumesc mult, zise Vrăjitoarea.

— Haide, deschide-o, am insistat eu.

O sparse de o stîncă şi toţi banii dinăuntru se răspîndiră pe pietre. Îi strînse repede.

— Adun de doi ani, am anunţat eu cu mîndrie. Cîţi sînt?

— Optzeci şi şapte de cenţi, o monedă veche şi crăpată şi un nasture.

Apoi zîmbi.

— Acum, tinere, ce pot să fac pentru tine?

— Ceva în legătură cu bunicul, răspunsei eu. Bunicul Vitus Tolliver.

— Vitus Tolliver? Sînt sigură că-l cunosc! El ţine distileria de la capătul golfuleţuui. E un bărbat frumos cu o barbă neagră şi simpatică.

— Ai face mai bine să vorbeşti la imperfect. Acum s-a uscat de tot şi sufere de reumatism. Nu mai vede prea bine şi a cam surzit.

— Aşa e viaţa, filozofă Vrăjitoarea. Din nenorocire, mai devreme sau mai tîrziu, toţi avem aceeaşi soartă. Şi cînd ţi-a sunat ceasul să te duci, te duci.

— Tocmai asta e problema. Nu vrea să se ducă.

— Ce vrei să spui?

— A murit.

Vrăjitoarea îmi aruncă o privire intrigată.

— Spune tot, zise ea.

I-am spus. I-am povestit totul, de la început pînă la sfîrşit. M-a ascultat fără să spună o vorbă. Şi cînd am terminat, începu să se uite atît de fix la mine că mă cuprinse stinghereala.

— Înţeleg că nu mă crezi, am spus. Totuşi acesta este tristul adevăr.

Vrăjitoarea dădu din cap.

— Te cred, copile. După cum ţi-am spus, l-am cunoscut pe bunicul tău pe vremuri. De atunci era încăpăţînat şi presupun că aşa e şi acum. Mi se pare că nu e nimic de făcut.

— Nimeni nu poate să facă nimic, nici reverendul, nici doctorul.

Vrăjitoarea strîmbă din nas.

— La ce te aşteptai de la ei? Habar n-au de nimic!

— De asta am şi venit la tine.

— Lasă-mă o clipă să mă gîndesc.

Vrăjitoarea scoase un chistoc din buzunar şi îl aprinse. Nu ştiu ce marcă de ţigări fuma, dar mirosea teribil. Crepusculul cădea peste pădure şi un soi de vînt rece se porni să se strecoare printre copaci foşnindu-le frunzele.

— Trebuie să existe un mijloc. Un descîntec, nişte farmece, ceva...

Ea scuturâ din cap.

— Toate astea sînt demodate, declară ea. Acum se folosesc procedee noi de ordin psihologic; de aceea trebuie să ai idei noi. Bunicul tău nu se lasă dus cu vorba. Trebuie să-i aduci dovezi, asta e.

Dovezi?

— Am găsit! zise Vrăjitoarea şi îmi făcu cu ochiul. Am găsit exact ce trebuia! Stai aici, mă întorc repede.

Intră în grotă. Am rămas nemişcat, ascultînd vîntul ce sufla în spatele meu şi frunzele care, asemenea unor voci, murmurau nişte lucruri pe care nu voiam să le aud.

Se întorsese cu ceva în mînă.

— Ia asta, îmi ordonă ea.

— Ce este?

Îmi spuse şi îmi explică şi cum trebuie folosit.

— Crezi într-adevăr că va merge?

— E singura noastră şansă.

Atunci am pus acel lucru în buzunar şi Vrăjitoarea mi-a spus:

— Acum, copile, grăbeşte-te să nu te prindă noaptea pe drum.

Nu a fost nevoie să-mi spună de două ori. Vîntul sufla din ce în ce mai rece, noaptea se lăsa cu repeziciune. I-am mulţumit şi am lăsat-o în faţa grotei. Mi-am reluat drumul prin pădure. Cînd am ajuns în luminiş era noapte de-a binelea şi cînd am traversat golfuleţul luna se oglindea în apă. Cîţiva şoimi planau pe deasupra, dar nu m-am lăsat impresionat. M-am grăbit să trec bariera, am ajuns în grădină şi în fine la uşa de serviciu.

Mama era în picioare lîngă maşina de gătit, cu un platou în mînă, în timp ce tata servea supa. Au apărut încîntaţi că mă văd.

—Slavă Domnului! exclamă mama. Tocmai îi spuneam tatei să plece după tine.

— M-am mişcat cît am putut de repede.

— Perfect, feciorule. E timpul să punem punct acestei poveşti.

— Foarte bine. Am tocmai ce trebuie. Vrăjitoarea mi-a dat asta pentru cină.

— Ce ai acolo? Otravă?

Tata părea îngrijirat.

— Ştii că nu sînt de acord cu astfel de metode. De altfel, otrava nu poate avea nici un efect asupra lui pentru că e deja mort.

— Nu e otravă, am răspuns. Uite ce mi-a dat. Şi le-am arătat.

— Ce mai e şi asta? întrebă mama.

I-am explicat şi i-am spus cum trebuie procedat.

— Dar e stupid!

Tata avea aerul din ce în ce mai tulburat.

— Ştiam eu că n-ar fi trebuie să te las să te duci la Spooky Hollow. Probabil că Vrăjitoarea e complet nebună dacă a inventat aşa ceva.

— Cred totuşi că ştie ea ce face. În plus, i-am dat toate economiile mele, o monedă veche şi un nasture. Acum trebuie să încercăm leacul.

— Foarte bine, Jody, îmi zise mama. Fă cum ţi-a spus bătrîna Vrăjitoare. Tata se va duce să-l cheme la masă. Cina e aproape gata.

— Eşti sigur că o să meargă? întrebă tata uitîndu-se la ce ţineam în mînă.

— Sper... E singura noastră şansă.

Deci tata ieşi, iar eu m-am îndreptat spre masă să execut ordinele Vrăjitoarei.

Tata se întoarse cu sora mea Susie.

— Unde e bunicul? întrebă mama.

— Se mişcă greu, declară Susie. Din pricina acelui „Rigger Morris".

— Ba deloc, interveni bunicul mergînd cu dificultate. Mă simt puţin cam înţepenit, asta e tot.

— Înţepenit ca picioarele patului, reluă tata. De altfel acolo sus în patul tău ar fi trebuit să fii, cu un crin în mînă.

— Te rog să nu începi iar, zise bunicul .Ţi-am repetat de mai multe ori că nu sînt mort.

— Ba da, zise Susie.

Şi era, dar îl durea în cot de asta. Tocmai cînd voia să ducă furculiţa la gură zări ceva lîngă farfurie.

— Ei drăcie! Ce mai e şi asta?

— Pur şi simplu un şervet de masă, am zis.

— Bine, dar e negru! E pentru prima oară cînd văd un şervet de masă negru!

Tata se uită la mama.

— Ne-am gîndit că e vorba de o zi ceva mai specială, dacă înţelegi ce vreau să spun.

Bunicul îşi trase nasul.

— Afurisite să fie aluziile tale! Un şervet negru! N-o iei deloc pe ocolite! Ştiu eu ce clociţi voi toţi, dar n-o să meargă, mă auziţi?

Şi a început să mănînce. Am rămas cu gurile căscate. Întîi ne-am uitat la bunic. Apoi unii la alţii.

— Ce ţi-am spus eu? îmi zise tata cu un aer dezgustat.

Am dat din cap.

— Puţină răbdare.

—Ar trebui să mă grăbesc cu mîncatul, declară bunicul. Înţepenesc din ce în ce.

Avu totuşi timp să-şi termine farfuria. Avea braţele ţepene, degetele i se îndoiau cu greu şi muşchii maxilarelor trebuiau să facă un efort extraordinar spre a-l ajuta să mestece. Continua să vorbească.

— Prin urmare sînt considerat mort! Este prima dată cînd aud aşa ceva. Chiar dacă sînt încăpăţînat, asta nu înseamnă că sînt răutăcios. Nu vreau să necăjesc pe nimeni. Dar dacă aş fi cu adevărat

mort şi aş fi sigur de asta, aş urca singur în camera mea şi m-aş întinde definitiv. Cum nu este cazul, cer dovezi. E cît se poate de simplu. Dovediţi !

— Bunicule, am început eu.

— Ce-i, feciorule ?

— Scuză-mă, dar ai peşte pe bărbie.

— Bunicul îşi puse jos furculiţa.

— Mulţumesc, băiete.

Şi mai înainte de a-şi da seama ce face, îşi şterse bărbia cu şervetul negru. Cînd termină se uită la el o dată, de două ori... Apoi îl aşeză încet pe masă, se ridică şi se îndreptă spre camera lui.

— La revedere tuturor, zise el.

Îl auzirăm şchiopătînd uşor pe scară şi pînă în camera lui. Am auzit şi salteaua scîrţîind cînd s-a întins. Şi se făcu tăcere. Cîteva minute mai tîrziu tata se sculă de la masă şi urcă la etaj. Nimeni nu mai scoase o vorbă pînă la întoarcerea lui.

— Spune ?

— Totul e în regulă, răspunse tata. În sfîrşit se odihneşte. Dumnezeu să-l ierte, amin !

— Domnul fie lăudat ! adăugă mama. E mai bine să ne debarasăm de el, îmi zise ea după aceea arătînd cu degetul spre şervetul negru.

Am dat ocol mesei şi am luat şervetul. Sora mea Susie se uită la mine cu o privire ciudată.

— Ar putea să-mi explice cineva şi mie ce s-a întîmplat ? zise ea.

Nu am răspuns şi am plecat să arunc şervetul în fundul golfuleţului. Nu datoram nimănui explicaţii. Vrăjitoarea avusese dreptate. Înţelesese că bunicul avea nevoie de o dovadă. Şi a avut această dovadă... imediat ce s-a şters la gură.

Nimic mai bun decît un şervet de masă negru ca să scoată în evidenţă o mică şi foarte albă larvă a muştii de carne.

Traducere de
NICOLAE CONSTANTINESCU

aventura navelor interstelare

Navele interstelare nu sînt umaniste. De aici și motivul pentru care H. Martinson nu s-a putut hotărî să facă din Aniara o Arcă occidentală și deci leagănul unde s-ar reînnoi o nouă comunitate în perspectiva de a aborda într-o zi un astru locuibil. Poetul a considerat cu ușurință, conform sensibilității sale, că niște ființe omenești nu aveau cum da naștere unei posterități în astfel de condiții. De unde stingerea progresivă a pasagerilor și chiar moartea ordinatorului de bord.

Navele interstelare reprezintă o mare aventură. Ele nu sînt, este adevărat, decît un element, și trebuie avut în vedere întregul. Ele poartă în principiu promisiunea unei dezvoltări și al unui nou punct de plecare dar cer în prealabil o suspendare necesară a oricărui umanism. Ele oferă speranțe în schimbul libertății, sau cel puțin, dacă speranța le părăsește, ea revine pînă la urmă în inimile pasagerilor. Dar poate că această formulă e idealistă sau romantică, căci practica este adesea brutală.

Navele Interstelare sînt dure Să ne gîndim la anti-utopia lui E.G. Tubb (STAR SHIP) și la prefigurarea ei la nivel familial (L. Groc și J. Zorn: UNIVERSUL VAGABOND). Ele se pretează la sordide manipulări comerciale (Fr. Pohl și C.M. Kornbluth: SEARCH THE SKY), se transformă în lume kafkiană (R. Nencini: IL MILLESIMO ANNO DI VIAGGIO) sau într-o ideală închisoare-sicriu (S. Jordan: OUT OF TOUCH). Și să ne amintim că atunci cînd se „strică' devin vizuine de ignoranță și de barbarie.

Să revenim un moment asupra unui caz interesant, cel din WISH

UPON A STAR de J. Merril, unde un sex este subordonat celuilalt. Douăzeci de femei care asigură conducerea și organizarea la bord și patru bărbați care servesc ca etaloane, reechilibrarea consecutivă a nașterilor nestricînd supremația feminină. Autorul începe prin a disimula cu îndemînare disparitatea echipajului pentru a face din ea obiectul „căderii" finale: la puțină vreme după plecare, comandantul convoacă o adunare (între femei) în timpul căreia este stabilit calendarul repartizării bărbaților. Cu toate că malițioasă, propunerea lui J. Merril nu e lipsită de logică și se justifică prin interesul general. Dar situația are ceva atroce pentru minoritate. Navele Interstelare feministe sau cu ce sos să-i prepari pe masculi!

Și totuși unul din paradoxurile acestei teme este că, în condițiile cele mai rele, o formă de umanism sau, cel puțin, o aspirație spre umanism, este adevărat în concordanță cu îngustimea lor, reușește să prindă rădăcini în Navele Interstelare. De fapt decadența lor este însoțită adesea de o revenire și de o reabilitare a populației traumatizate în încercarea de căutare a adevărului. Acesta este mesajul spiritual și tot odată intelectual al lui Shim, profet care seamănă cu Isus-Cristos, din LA NAVE de T. Salvador. În IN PRINCIPIO FU LEVITAN, R. Minuti povestește restabilirea misiunii inițiale și reînnoirea ei simbolică. Inspirîndu-se din R. Heinlein, autorul merge de fapt mult mai departe și îi dă chiar o lecție de umanism. La amîndoi, mutanții sînt inițiatorii renașterii, dar la american ei rămîn niște anormali pe care în fond îi sacrifică cu o lacrimă ipocrită în bătălia finală; în vreme ce la italian sînt puși pe picior de egalitate cu ceilalți pasageri. Aceștia din urmă sînt de fapt descriși ca niște bigoți și degenerați, iar cei pe care îi numesc monștri nu numai că au recuperat moștenirea strămoșilor lor, dar pilotează și Nava.

Într-o perspectivă mai generală, nu drept consecință indirectă a unei catastrofe, ci ca parte integrantă a angrenajelor lor, cîțiva autori au încercat să împace sau mai curînd să reîmpace Navele Interstelare cu umanismul. Admițînd că acestea implică sacrificii, ei au propus soluții care le minimalizează cît mai mult posibil. Să trecem rapid peste cea a lui P. Anderson din THE TROUBLEMAKERS, căci instaurarea unei societăți dominată de dezordine și nedreptate, oricît ar fi de subtilă poate cu greu să treacă drept umanism. M. Lesser în THE STAR SEEKERS admite că nici măcar o Arcă de lux nu este scutită de o anume formă de degenerescență, dar să-i recunoaștem un oarecare merit. D. McLaughlin în THE VOYAGE WHICH IS ENDED acordă pasagerilor născuți la bord tinerețe veșnică, dar sugerează că acest cadru nu este deloc propice pentru înflorirea acestui dar. Numai Cl. Darlton inovează cu adevărat imaginînd în RAUMASCHIFF DER AHNEN combinarea succesiunii de generații cu hibernarea, astfel încît fiecare să poată, după ce-și va fi îndeplinit obligațiile, să vadă ținta călătoriei. Dar de ce se încurcă constructorii cu un procedeu atît de întortocheat cînd numai hibernarea ar fi fost de ajuns?

Într-o manieră generală, tentativele de umanizare a Navelor Interstelare se acordă greu cu imperativele acestora cînd nu le amenință. Nu, Navele Interstelare nu sînt umaniste. Aproape toți autorii care au abordat tema o știu bine și dacă unii dintre ei imaginează atenuarea rigorilor, o fac pentru a demonstra în mod paradoxal că puțin liberalism în angrenajele lor riscă să le compromită misiunea. Navele Interstelare nu sînt niște leagăne, cel puțin în sensul sociologic al termenului.

Există totuși un caz de Navă Interstelară concepută cu o anumită milă și fără suferințe. Este cea a lui Clifford D. Simak din lunga sa nuvelă TARGET GENERATION („Generația finală"). Nrebuie să vorbim de umanism în cazul ei? Răspunsul este dificil și neapărat subiectiv. Să notăm totuși de acum că este o contribuție interesantă în măsura în care autorul este în general considerat unul dintre marii umaniști al SF-ului american.

Și mai mult decît THE TROUBLEMAKERS de P. Anderson, ce datează din același an, nuvela lui C.D. Simak se înscrie ca reacție la aspectele catastrofale ale modelului heinleinian care era deja clasic în lumea anglo-saxonă. Ideea-forță era aceea că pe Vanguard n-ar fi izbucnit niciodată o revoltă dacă ar fi existat o organizare socială și culturală adaptată la imperativele și în special la durata întreprinderii. Rezultatul va fi anti-utopia lui E.C. Tubb unde totul este controlat. La C.D. Simak este pre-programat.

Religia spune că la început a fost haosul de unde a ieșit Nava, care există în afara lui. Nava este o lume în sine; ea este imobilă și nu merge nicăieri; stelele sînt acelea care se mișcă în jurul ei. Totuși Nava are un sfîrșit. Nimeni nu-l cunoaște, dar niște profeți spun că că el va fi precedat de semne prevestitoare. Aceasta este credința Poporului, făcută din fanatism și resemnare, cu legile și interdicțiile ei. Este o societate de obscurantism centrată în întregime asupra ei înșăși și a mediului ei. Nimeni nu știe să citească, toate cărțile fiind pe vremuri arse, căci nu spuneau decît minciuni. Există totuși o excepție: într-o anumită familie se transmite din tată în fiu o erezie și arta cititului precum și o scrisoare ce nu trebuie să fie deschisă decît în caz de urgență. Or se pare că a sosit acest moment. Niște dispozitive automate nebănuite s-au declanșat, răsturnînd rînduielile interne ale Navei și semănînd panică printre cei aflați la bord. Universul a încetat să se mai deplaseze în jurul ei. În sfîrșit, a răsunat un fel de sirenă de alarmă, și oare nu așa se spunea că va fi anunțat începutul Sfîrșitului? Dezorientat, Poporul nu știe decît să se roage.

Actualul depozitar al scrisorii, Jon Hoff, o deschide și citește că Nava este opera Omului și că ea călătorește spre o destinație. Pe a doua foaie sînt înscrise instrucțiuni pentru a ajunge la sala uitată, a o deschide și a mînui instrumentele din interiorul ei. Hoff găsește o mașină hipno-pedagogică a cărei cască și-o pune pe cap. La trezire știe totul. Nava aproape că a ajuns; ea trebuie pilotată și făcută să aterizeze, altfel se va sfărîma. Simțindu-se izolat, Jon încearcă să convingă un prieten din copilărie dar e obligat să-l ucidă înainte ca acesta să-l denunțe. Constructorii prevăzuseră opoziția celorlalți la distrugerea dogmelor și i-au lăsat o armă.. Cînd, descoperit, se retrage în postul de comandă, ea îi permite să-i țină la distanță. Jon conduce singur Nava în timp ce Poporul se împarte între cei care-l susțin și adversarii lui. Alege o planetă locuibilă și declanșează dispozitivul automat de aterizare. Dar acești oameni a căror civilizație fusese nimicită refuză să părăsească Nava. Un difuzor anunță atunci că au la dispoziție 12 ore pentru a evacua Nava, după care acesta va fi invadată de un gaz mortal.

Această nuvelă este înainte de orice o profundă critică a schemei heinleiniene. C.D. Simak reține degenerescența Navei și intervenția unei erezii. Dar civilizația care apare nu a ieșit din ruine. Răstur-

nările au fost mai ales culturale. Nava a rămas intactă interior. Ea este întreținută cu grijă și peste tot domnește o economie riguroasă. Nimic nu e risipit; fiecare bea și mănîncă numai cît îi e necesar; obiectele se transmit de la o generație la alta; totul e recuperat, chiar și morții, datorită unui convertizor (care nu produce energie ca cel al lui Heinlein, ci reciclează). E.C. Tubb își va aminti de el în STAR SHIP. Dar nu-l va urma pe C.D. Simak la care cuplurile trebuie să aștepte decesul bătrînilor din familiile lor pentru a avea copii. În mod logic, el va prefera să-i elimine la 40 de ani căci procrearea sistematică între rude deja în vîrstă ar fi antieugenică într-un astfel de mediu unde tarele ar avea tendința să se acumuleze și în plus să favorizeze longevitatea. Dar C.D. Simak depășește schema heinleiniană cînd imaginează controlarea unei catastrofe a Navei, catastrofă pe care o consideră inerentă. Să-l dăm acum cuvîntul lui Jon Hoff care descoperă totul :

„...Căci ei (constructorii) cu siguranță că s-au temut sau au ghicit ce riscă să se producă în Navă după mai multe generații. Probabil că au bănuit că amintirea Pămîntului se va șterge și că va avea loc o adaptare culturală la Navă. Da, de asta se temuseră, sau ghiciseră. Sau o puseseră la cale ? Civilizația Navei face oare parte dintr-un plan prestabilit ? Oare Poporul ar fi supraviețuit o mie de ani dacă ar fi cunoscut finalitatea și destinația ?

Aparent răspunsul este că nu ar fi rezistat deoarece s-ar fi simțit frustrat și înșelat. Oamenii și-ar fi pierdut mințile știind că nu erau nimic altceva decît niște instrumente de transmis viața, că viețile lor și cele ale numeroaselor generații de după ei ar fi fost anulate pentru că la capătul tuturor acestor generații descendenții lor să ajungă la planeta de destinație.

Nu existase decît un singur mijloc de a contrabalansa această situație; acela de a uita ce implica ea.

După cele cîteva generații de la început, membrii Poporului își trăiseră micile lor vieți în micul domeniu al civilizației pe care și-o oferiseră și asta fusese suficient. După care cei o mie de ani trecuseră ca părerea, căci nimeni nu știa nimic..."

Traducere și adaptare
N. CONSTANTINESCU

(urmare din pag. 14)

concluzii vor fi făcute publice abia zece ani mai tîrziu. Atît americanii cît şi sovieticii sînt unanimi în recunoaşterea faptului că obiectul respectiv a fost de proveniență non-terestră.

„...NU EXISTĂ NICI O ÎNDOIALĂ : AVEM DE A FACE CU EPAVA UNEI MARI NAVE EXTRATERESTRE... DISTRUSĂ DE O DEFECȚIUNE TEHNICĂ..." afirma dr. V. Azhaza, după douăzeci de ani de studiu asupra problemei. Interesul deosebit manifestat de ambele părți în recuperarea celor zece fragmente ale navei este subînțeles ; fie şi numai pentru că :

„...este chiar foarte posibil ca trupurile membrilor echipajului extraterestru să se afle încă acolo..."

(VA URMA)

Cristian BOBEICA

BIBLIOGRAFIE :

(1) V. Kernbach ; „Enigmele miturilor astrale", Ed. Albatros, Bucureşti, 1973 ; „Miturile esențiale", Ed. Științifică şi enciclopedică, Bucureşti, 1978.

(2) E. von Daniken ; „Dovezile mele".

(3) „VECHIUL TESTAMENT" ; Ezechiel, 3, 13-14.

(4) Identificarea Mării Mediterane sub denumirea de „Marea cea Mare" este în afara oricărui dubiu. În Vechiul Testament se fac referiri clare la acest subiect .Ea va fi denumită exact în acelaşi mod într-un verset în care profetul Moise stabileşte hotarele țării Canaanului (NUMERI, 34 6-7 împreună cu GENEZA, 15, 18-21).

(5) G. Giurcăneanu ; „Înfruntînd natura dezlănțuită", Ed. Albatros, Bucureşti, 1986 şi „Haak Geographischer Atlas".

Tiparul executat la Tipografia Tîrgovişte. Cd. nr. 15967/1991.

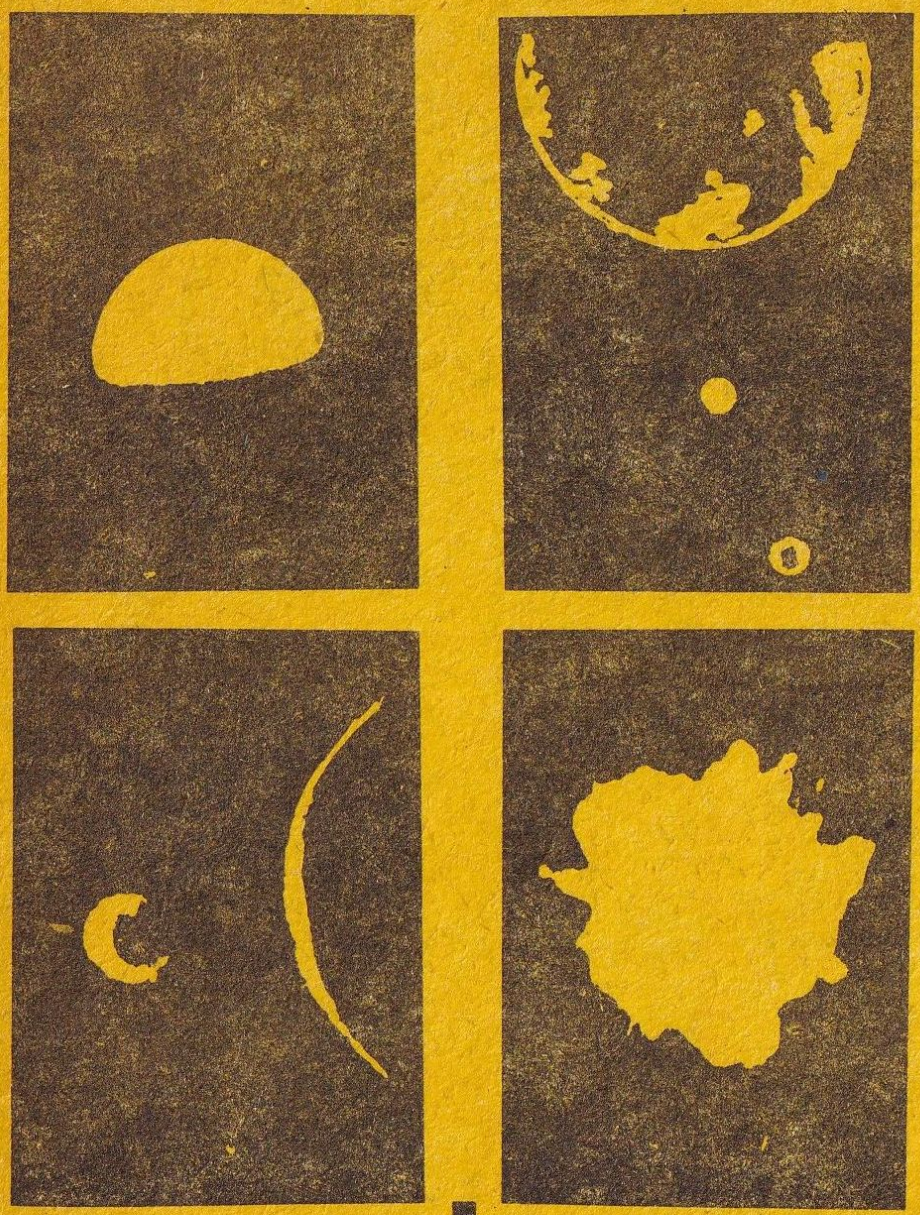

"...analizele converg spre o singură concluzie : o navă de origine extraterestră distrusă de o defecțiune tehnică..."

(fizician dr. V. Azhazha)

■

"...dacă fragmentele ar putea fi recuperate, există mari șanse de reunire a pieselor dezmembrate de explozie, așa cum au fost în corpul inițial..."

(fizician S. Friedman)

■

"...epava,-cît a mai rămas din ea,-ar trebui adusă pe Pămînt și reasamblată. Beneficiile unei asemenea operații pentru întreaga omenire ar putea fi fantastice..."

(prof. A. Zolotov)

(text citat după revistele Reveille și Sputnik - 1979)

ARDATHIA nu este un mit.

Această țară poate fi situată în trecut sau în viitor dar în realitate civilizația ei este paralelă cu a noastră și cu epoca noastră.

Lei 25

sfinx · sfinx · sfinx